സുധാംശദ.

നീ മണ്ണടിയിലും, മാറാതെ നിന്നിടും
നീ മറവിൽനേടും വിശിഷ്ടവിഖ്യാതികൾ!
കാലത്തിനാകില്ല നിന്നെ മറയ്ക്കുവാൻ
ലോകത്തിനാകില്ല നിന്നെ മറയ്ക്കുവാൻ

S. R. V. PRESS. TRIVANDRUM.

സുധാംഗദ.

[ടെന്നിസൺന്റെ "ഈനോൺ" എന്ന കൃതിയെ ആധാരമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യം]

രചയിതാവ്

ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള

(ഇടപ്പള്ളി)

പ്രസാധകന്മാർ

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്

തിരുവനന്തപുരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

SUDHĀMGADA

A Poem
Composed on the Model of
Tennyson's "Œnone"

BY

CANNAMPULA

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Place and Date of composition:---
EDAPPALLY
20—7—1112

Second Impression
500 Copies
10—8—1122

Printed at the
Sree Rama Vilas Press (Branch),
Trivandrum.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

To

My Dearest and Nearest Friend

V. NARAYANA PILLAI Esq., B. A.

(KUNNUKUZHI)

The poem of

SUDHĀṀGADA

Is Inscribed

AS AN IMPERFECT TOKEN

OF

MY PROFOUND ADMIRATION

AND

Deep Affection.

College of Arts
Trivandrum
1—5—1115

C. K. P.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുഖവുര

—

അപ്രഗത്ഭമായ എൻെറ തൂലികയുടെ അഞ്ചുദിവസത്തെ ചപലകേളിയുടെ സന്താനമാണു് ഈ 'സുധാംഗദ' മൂന്നുവഷങ്ങൾക്കുമുൻപു്, ഞാൻ എറണാകുളത്തു മഹാരാജകീയ കലാശാലയിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തു്, സതീർത്ഥ്യന്മാരായ എൻെറ ചില സുഹൃത്തുക്കൾ, ആംഗലേയമഹാകവി "ആൽഫ്രെഡ് ടെന്നിസൺ"ൻെറ 'ŒNONE' എന്ന കാവ്യഗ്രന്ഥം എനിക്കു തരികയും, അതു മലയാളത്തിലേയ്ക്കു തർജ്ജിമചെയ്താൽ കൊള്ളാമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. അതിനുമുൻപു തന്നെ ടെന്നിസൺൻെറ എല്ലാ കൃതികളും വായിക്കുക മാത്രമല്ല, അവയിൽ നന്നെന്നുതോന്നിയിട്ടുള്ള ഏതാനും ചില കവിതകൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തുകകൂടി ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, കീററ്സ്, ഷെല്ലി, ബൈറൺ, ബ്രൗണിംഗ് തുടങ്ങിയ മററു മഹാകവികളെപ്പോലെ ടെന്നിസണോ വേഡ്സ് വത്തോ എൻെറ ഭാവനയെ ഗാഢമായി സ്പർശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എൻെറ അഭിനന്ദനത്തിനു തികച്ചും പാത്രമായിട്ടുള്ള ടെന്നിസൺൻെറ ഏകകൃതി In Memorium എന്ന വിലാപകാവ്യം മാത്രമാണു്. അക്കാരണത്താൽ ആ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ വിവർത്തനഭാരം എനിക്കു വിഷമകരമായി തോന്നുകയും, അതിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞുമാറുവാൻ ഞാൻ കഴിയുന്നതും ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അത്ര എളുപ്പത്തിൽ പിന്മടക്കാവുന്നവരായിരുന്നില്ല എൻെറ സുഹൃത്തുക്കൾ. ഒടുവിൽ, 'മനസ്സില്ലാമനസ്സോടെയാണെങ്കിലും എനിക്കാകൃത്യത്തിൽ ഏർപ്പെടേണ്ടതായി വന്നുകൂടി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രാരംഭത്തിൽതന്നെ, വലിയ പ്രോത്സാഹനമാണ് എനിക്കു സിദ്ധിച്ചതു്. എന്റെ പ്രിയസ്നേഹിതന്മാരും, യഥാർത്ഥസഹൃദയന്മാരുമായ മി: കുന്നുകുഴി നാരായണ പിള്ള ബി. എ. ചന്ദ്രത്തിൽ കൃഷ്ണപിള്ള ബി. എ. എന്നീ രണ്ടു മാന്യന്മാർ പതിവുപോലെ നേരംപോക്കു പറഞ്ഞി രുന്നു രസിക്കുവാനായി എന്റെ ഭവനത്തിൽ വന്നപ്പോൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അതുവരെ എഴുതിയ ഭാഗം ഞാൻ അവരെ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. അവരതിൽ എന്തെന്നി ല്ലാതെ രസിക്കുകയും എന്റെ സംരംഭത്തിൽ ഹൃദയപൂർവ്വം അനുമോദിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ ആ അഭിനന്ദനം എന്റെ നിർമ്മാണഗതിയെ ത്വരിപ്പിച്ചു. മൂന്നു ദിവസ ത്തിനുള്ളിൽ ബാക്കി ഭാഗവും എഴുതിതീർത്തു. അങ്ങനെ യിരിക്കെ എന്റെ ആത്മസുഹൃത്തും ഉത്തമകവിയുമായ ശ്രീമാൻ ററി. എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായർ ഇടപ്പള്ളി യിൽ വന്നുചേർന്നു. ഞാൻ 'സുധാംഗദ' മുഴവൻ അദ്ദേ ഹത്തെ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു. ആ സുഹൃത്തു് എന്റെ മററൊരു കൃതിക്കും ഇത്രത്തോളം മഹത്തായ ഒരഭിനന്ദനം നൽകിയിട്ടില്ല. പിന്നീടദ്ദേഹം എനിക്കയച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ കത്തിലും സുധാംഗദയെക്കുറിച്ചു് എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രസ്താവം കാണുമായിരുന്നു. കലാശാലയിലെ എന്റെ സുഹൃത്തുക്കൾക്കും സംതൃപ്തിയായി. ഉടൻതന്നെ അത ച്ചടിപ്പിക്കണമെന്നായി അവരുടെ നിർബ്ബന്ധം. സഹ ജമായുള്ള അലസതമൂലം അതു നോട്ടുപുസ്തകത്തിൽതന്നെ കിടന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും കലാശാല അടച്ചു്, സുഹൃ ത്തുകൾ അങ്ങിങ്ങായി പിരിഞ്ഞുപോയതിനാൽ, പിന്നീ ടാരും നിർബ്ബന്ധിക്കാനുണ്ടായില്ല. അങ്ങനെ രണ്ടു കൊല്ലം കൂടി പഴയ നോട്ടുപുസ്തകത്തിൽതന്നെ സുധാംഗദയ്ക്കു കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവന്നു. ഇക്കൊല്ലം തിരുവനന്തപുരത്തു പഠി ക്കാനായി വന്നപ്പോൾ മി: ററി. എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായർ അതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ വീണ്ടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിർബന്ധംതുടങ്ങി. അങ്ങിനെ, അതിതാ, സൂര്യപ്രകാശം കണ്ടുതുടങ്ങുന്നു......

വിവർത്തനം.

പൊതുവെ പറയുകയാണെങ്കിൽ, പദാനുപദ തർജ്ജിമയെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ഒരാളാണ് ഞാൻ.- പ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരന്മാരായ ശ്രീ. നാലപ്പാട്ടുനാരായണമേനവനും, ശ്രീ: എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയും ആ മാർഗ്ഗത്തിൽ സ്വച്ഛന്ദം വിഹരിച്ചു വിജയക്കൊടി നാട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. അവരുടെ പരിഭാഷാപദ്ധതി എനിക്കത്യന്തം പ്രിയതരമാണു്. ആ രീതിയെ അവലംബിച്ചു ഫ്രഞ്ചു, റഷ്യൻ, സ്വീഡിഷ്, ജമ്മൻ, പോളിഷ് തുടങ്ങിയ അനവധി സാഹിത്യങ്ങളിലുള്ള ചെറുകഥകളും ഏകാങ്ക നാടകങ്ങളും, ഇബ്സന്റെ Doll's House, Wild Duck, ഹാപ്റ്റ്മാന്റെ Hannele' മാറിസ് മെറററലിങ്കിന്റെ Blue Bird, The Betrothal എന്നീ നാടകങ്ങളും ഞാൻ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു പരിഭാഷപ്പെടുത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. നോവലുകളോ, ചെറുകഥകളോ, നാടകങ്ങളോ പാദാനുപദം തർജ്ജിമചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു അവയുടെ ആത്മസൗന്ദര്യത്തിനു വലിയ ഉടവു തട്ടുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ പാശ്ചാത്യസാഹിത്യങ്ങളിൽനിന്നും, കവിതകൾ അതേപടി വിവർത്തനം ചെയ്താൽ അവയുടെ നിസർഗ്ഗസുഷമ നിശ്ശേഷം മങ്ങിപ്പോകുന്നതു കാണാം. അതിനാൽ അല്പം ചില സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ പരിഭാഷകനായ കവിക്കു അനുവദിച്ചു കൊടുത്തേ മതിയാകൂ. ഇംഗ്ലീഷിൽഒരൊററവരിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരാശയത്തെ, അതിന്റെ ഗഹനതയ്ക്കും പ്രതിഭാദീപ്തിക്കും പറയത്തക്ക ഉടവൊന്നും തട്ടിക്കാതെ, മലയാളത്തിലേക്കു സംക്രമിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ, നാലോ, ആറോ—ചില അവസരങ്ങളിൽ എട്ടോ, പത്തോ—വരികൾ വേണ്ടിവന്നേക്കും. എന്നാൽ തന്നെ അതിന്റെ പരിപൂർണ്ണഭംഗി, എത്ര അനുഗൃഹീത

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നായ കവിയായാലും, പരിഭാഷയിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുകയില്ല. സംശയമുള്ളവർ, നറുക്കുകവിതകളെവിട്ടു, ഷെല്ലിയുടേയോ ബ്രൌണിംഗിൻേറയോ നീണ്ട കാവ്യങ്ങളെ ഒന്നു സമീപിച്ചുനോക്കട്ടെ.

എൻെറ വിവൎത്തനരീതി.

സാധാരണയായി, ഒരുപ്രത്യേക പദ്ധതിയാണു ഞാൻ വിവൎത്തനത്തിനു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മുൻപു പ്രസ്താവിച്ച രീതിയിൽ നാടകങ്ങളും ചെറുകഥകളുംമററും, മിക്കവാറും പദാനപദമായിത്തന്നെ തൎജ്ജമചെയ്യുകയാണു് എൻെറ പതിവു്. അവിടെപ്പോലും, ശൈലികളുടെ (Idioms) സമീപം ചെല്ലുമ്പോൾ ഞാൻ അല്പമൊന്നു നില്ക്കും. അവയ്ക്കു പ്രതിരൂപമായി മലയാളത്തിൽ വല്ല ശൈലികളും ഉണ്ടോ എന്നു നോക്കും; ഉണ്ടെങ്കിൽഅവയെ സ്വീകരിക്കും; ഇല്ലെങ്കിൽ മൂലത്തിലെ ആശയത്തിനനുസരിച്ചു അതിനു സ്വതന്ത്രമായ ഒരു പ്രതിരൂപം കൊടുക്കും. മൂലഗ്രന്ഥകാരൻെറ ആശയത്തെ വ്യഭിചരിപ്പിക്കുകയോ, വികൃതപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതു എനിക്കു വലിയ സങ്കടമാണു്.

കവിതകൾ തൎജ്ജമചെയ്യുമ്പോൾ, അതിലും കവിഞ്ഞ സ്വാതന്ത്ര്യം, ചിലപ്പോഴൊക്കെ, ഞാൻ കാണിച്ചേക്കും. എന്നാൽ അതൊരിക്കലും അതിരുകവിഞ്ഞുപോകുവാൻ ഞാൻ എന്നെ അനുവദിക്കാറില്ല. ഇംഗ്ലീഷിലെ ഒരുവരിക്കു പത്തുവരികൾ ഉപയോഗിച്ചേക്കാമെങ്കിലും—അവയിൽ എൻെറ സ്വന്തമായ ചില പൊടിക്കൈകളും ചായം പിടിപ്പിക്കലും കണ്ടേക്കാമെങ്കിലും—ആ പതിരുകളൊക്കെ പാററിക്കളഞ്ഞാൽ, മൂലഗ്രന്ഥകാരൻെറ ധാന്യം, അത്ര വലിയ തേയ്മാനമൊന്നും സംഭവിക്കാതെ തന്നെ അവിടെക്കിടക്കുന്നുണ്ടാവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉദാഹരണം നോക്കുക:—

O Lord, our love at heart
Was pure as the snow
On the mountains.
White as the radiant moon
Gleaming in the sky
Between the scattered clouds.
They 're telling me
Your thoughts are double
That's why I 've come
To break it off.
To-day we'll drink
A cup of wine
To-morrow we'll part
Beside the canal.
Walking about
Beside the canal,
Where its branches divide
East and west.
Alas, and alas!
And again alas!
So must a girl cry
When she's married,
If she find not a man
Of single heart,
Who will not leave her
Till her hair is white.
(A chinese poem by Cho Wen-chun)

പ്രസ്തുതപദ്യം ഞാൻ സ്വതന്ത്രമായി പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതാണു ചുവടെ ചേർക്കുന്നതു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭൈരന്തരാഗം

ഹാ, മൽപ്രഭോ, ഹൃദയനായക, മാനസത്തിൽ
നാമന്നു കാത്തനുഭവിച്ച നവാനുരാഗം
ആ മാമലയ്ക്കുമുകളിൽ പതിവായ്പതിക്കും
തൂമഞ്ഞുപോൽ പരമനിർമ്മലമായിരുന്നു—

൨

ശ്രീതാവുമംബരതലത്തിലലഞ്ഞുലഞ്ഞു-
ള്ളേതാനുമഭ്രശകലങ്ങളിയന്നിണങ്ങി
സ്ഫീതാഭമായവയിലൂടവതീർണ്ണമാമ-
ശ്ശീതാംശുപോൽ ധവളകോമളമായിരുന്നു—

൩

ഓതുന്നിതന്യർ, തവചിന്തകൾ പെട്ടുകൂടി-
ച്ചേതസ്സിൽ വിങ്ങിഞെരിയുന്ന വിനാശവൃത്തം
ഏതാനുമുണ്ടുകഴിവെങ്കി,ലതൊററയാക്കാ-
നേതാദൃശം, കരുതിയെത്തി തവാന്തികേ ഞാൻ

൪

വന്നാലു,മിന്നിനിനമുക്കവസാനമായി-
ട്ടൊന്നിച്ചിരുന്നു നറുമുന്തിരിയാസ്വദിക്കാം
എന്നിട്ടു നാളെ,യവിടെപ്പുഴവക്കിനോള-
മൊന്നിച്ചു ചെ,ന്നിരുവഴിക്കു പിരിഞ്ഞുപോകാം

൫

അത്തോടുചെന്നെവിടെവെച്ചിരുശാഖയായി
ത്തിപ്പിടഞ്ഞു പിരിയു,ന്നവിടത്തിലെത്തി
ചിത്താധിനായക ഭവാനൊടു യാത്രയും ചൊ-
ന്നുൾത്താപമോടിവൾ തനിച്ചു തിരിച്ചുപോരാം

൬

അയ്യോ,ചതിച്ചു വിധിയെന്നെ,യെനിക്കിതൊട്ടും
വയ്യേ സഹിപ്പതി, നിതെന്തിനുവന്നുകൂടി?
അയ്യോ, വിധേ, പരമദുർഭഗ ഞാ,നെനിക്കു
വയ്യേ,ജഗത്തിലിനിയെന്തിനു ഞാനിരിപ്പു?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൧

ഏകാന്തരംഗേയുതനായ് നിജപത്നിതൻെറ
കാർകുന്തളത്തിൽ നര വെൺകളിവിശ്രുവോളം
പോകാതെ, യേകനിയലായ്ക്കി,ലൊരംഗനയ്ക്കു
ശോകാന്ധയായ് മുറവിളിക്കണമിപ്രകാരം!

(മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്)

എൻെറ വിവർത്തനത്തിൽ, മൂലത്തിൽ ഉള്ളതിനേക്കാൾ ഏതാനും വരികൾ കൂടുതൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. മൂലത്തിൽ കാണാത്ത പലപദങ്ങളും കടന്നുകൂടിയിട്ടുമുണ്ട് പക്ഷെ മൂലത്തിലുള്ള ആശയം അല്പമെങ്കിലും ഞാൻ വിട്ടുകളഞ്ഞി ട്ടില്ലെന്നും,അല്പം സ്വാതന്ത്ര്യം എടുത്തുവെങ്കിലും, അതു വിവർത്തനത്തെ കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ മാത്രമാണെന്നും, ശത്രുക്കൾപോലും സമ്മതിച്ചേ ക്കും.

Love's very pain is sweet
But its reward is in the world divine:

എന്ന ഷെല്ലിയുടെ രണ്ടുവരി,

ദിവ്യരാഗത്തിൻ വേദനപോലും
നിർവൃതിയാണു സോദരി
സ്വർഗ്ഗലോകത്തിലാണതിനുള്ള
നിസ്തുലമാം പ്രതിഫലം!

(മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്)

എന്നിങ്ങനെ നാലുവരിയായി മാറിയെങ്കിലും, ആശയ ത്തിനു തജ്ജിമകൊണ്ടു വലിയ പരുക്കപററിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

Heard melodies are sweet
But those unheard are sweeter still

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതു

ഉലകിൽ കേൾക്കാകും വിവിധഗാനങ്ങ-
ളഖിലവുമാത്മസുഖദങ്ങൾ;
ചെവിയിലിന്നോളമണയാത്തതെന്നാ-
ലവയേക്കാളേററം മധുരങ്ങൾ!

(നിശ്ശബ്ദനിർവ്വതി—'ഉദ്യാനലക്ഷ്മി')

എന്നായിത്തീന്നാൽ, മൂലത്തിലെരസികത്ത്വത്തിനു് കോട്ടം തട്ടിയെന്നു വിചാരിക്കാൻ ന്യായമില്ല.

ചിലപ്പോൾ മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇല്ലാത്തതുതന്നെ ചിലതെൻെറ തജ്ജിമയിൽ കണ്ടുവെന്നുവരാം. പക്ഷെ അതും,ചായംകൊടുത്തു ശോഭവദ്ധിപ്പിക്കാനല്ലാതെ,ഉള്ളതു മാച്ചുകളയുവാനായിട്ടല്ല. ഉദാഹരണമായി ഈനോണിൽ:—

Her cheek had lost the rose, and
round her neck
Floated her hair or seemed to float
in rest

എന്നിവരികളാണു, 'സുധാംഗദ'യിൽ,

നഷ്ടമായ്, കഷ്ടം,മിന്നാരോമലിൻ കവിൾ—
ത്തട്ടുകൾക്കാരണ്ടു ചെമ്പനീർപ്പൂവുകൾ.
കോതാ,തൊതുക്കാതെ പുഷ്പങ്ങൾ ചൂടാതെ
കോമളാപാംഗിതൻ കുന്തൽച്ചുരുളുകൾ;

പാറിക്കിടന്നു, പുറകിലും, തോളിലും,
മാറിലു, മോമൽക്കഴുത്തിനുചുററിലും;
പൊൻതൂണിലേറിപ്പടന്നുള്ളും, നീല-
മുന്തിരിച്ചില്ലപ്പടപ്പുകൾമാതിരി!

എന്നിങ്ങനെ രൂപാന്തരം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇവിടെ എൻെറ അമിതപ്രസ്താവം കാവ്യസൗന്ദയ്യത്തിൻെറ മാററു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു അഭിജ്ഞന്മാർ നിശ്ചയിക്കട്ടെ! ഇങ്ങിനെയുള്ള അനേകമനേകം ഭാഗങ്ങൾ സുധാംഗദ'യിൽ ആദ്യന്തം ചിതറിക്കിടക്കുന്നുണ്ടു്. അവ എല്ലാം എടുത്തു കാണിക്കുവാൻ ഇവിടെ സൗകര്യപ്പെടുന്നതല്ലല്ലോ: മൂലഗ്രന്ഥവുമായി പരിശോധിച്ചുനോക്കുന്ന ഒരു സഹൃദയനു നിഷ്പ്രയാസം അതു കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിയും.

ഇക്കാണിച്ച ഉദാഹരണങ്ങളിൽനിന്നും ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള കവിതകൾ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു ഞാൻ വിവർത്തനം ചെയ്യുന്ന രീതി സാമാന്യമായിട്ടെങ്കിലും ഒരാൾക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ രീതിയിൽ ഷെല്ലി, കീററ്സ, ബേൺസ്, ബ്രൗണിംഗ്, കോളറിഡ്ജ്, ബൈറൺ, സ്വിൻബേൺ തുടങ്ങിയ ആംഗലേയ കവികളുടെ നിരവധികൃതികളും, ഹാഫിസ്, ജാമി, റൂമി, സാഡി, ഫർദ്ദൂസി, ഷെബ്ബുൺനിസ മുതലായ പാരസിക കവികളുടെ പദ്യങ്ങളും, ടാഗോർ, സരോജിനി നായിഡു, ഹരീന്ദ്രനാഥൻ തുടങ്ങിയ ഭാരതീയ കവികളുടെ കൃതികളും കൂടാതെ ഫ്രഞ്ച്, റഷ്യൻ, ജർമ്മൻ, സ്വീഡിഷ്, ചെക്ക്, പോളിഷ്, അമേരിക്ക, ഇററാലിയൻ, ഗ്രീക്ക്, ഡാനിഷ് ചൈനീസ്, ജപ്പാനീസ്, ഫ്ളമിഷ് എന്നിങ്ങനെ ലോകത്തിലുള്ള മിക്കഭാഷകളിലേയും ഉത്തമ പദ്യകൃതികളും, ഞാൻ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു് വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. An Anthology of World Poetry എന്ന ഉത്തമ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം മലയാളത്തിലും പ്രസിദ്ധീകരിക്കണമെന്നുള്ളതാണു് എന്റെ ഉദ്ദേശം. റിംബോ, ബാഡ്‌ലയർ, വെർഹേരൻ, വെർലെയിൻ എന്നീ നാലു ഫ്രഞ്ചുമഹാകവികളുടെ ഉത്തമ പദ്യങ്ങൾ അടുത്തുതന്നെ പുസ്തകരൂപത്തിൽ ഞാൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതായിരിക്കും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബ്രൌണിംഗ്, ഷെല്ലി, ആശാൻ.

ഞാൻ മേൽ പ്രസ്താവിച്ച പദ്ധതിയിൽക്കൂടി യൂറോപ്യൻസാഹിത്യത്തിലെ ഏതു മഹാകവിയേയും നമുക്കു സ്വാധീനമാക്കാം. എന്നാൽ ബ്രൌണിംഗിനെ (Robert Browning) ഒന്നു സമീപിച്ചുനോക്കൂ; അപ്പോഴാണു് നമ്മുടെ അപ്രാപ്തിയുടെ ശരിയായ ആഴം നമുക്കനുഭവപ്പെടുക പലരുടേയും കവിതകൾ—ലഘു കവിതകൾ—മലയാളത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ബ്രൌണിംഗിൻെറ ഒരൊററ കവിതപോലും നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു കിട്ടിയിട്ടില്ല.

പലവശങ്ങളിലും, ബ്രൌണിംഗിനെ അല്പമെങ്കിലും സമീപിക്കുന്ന ഒരു കവി മലയാളത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു മഹാകവി കുമാരനാശാൻ മാത്രമാണു്. എന്നിട്ടദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ 'മലബാർ ഷെല്ലി' എന്നാണു് മലയാളികൾ വിളിക്കുന്നതു്. ഇതുകൊണ്ടു നാം അർത്ഥമാക്കേണ്ടതു്, ആശാൻേറയും ഷെല്ലിയുടേയും കവിതകൾ, അങ്ങിനെ പേർ പറഞ്ഞു വിളിക്കുന്നവർക്കു്, ശരിയായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നാണു്. ഷെല്ലിയുടെ സ്വച്ഛന്ദ ഗീതങ്ങളിൽ (Lyrics) കാണപ്പെടുന്നതുപോലെ, ശോകസാന്ദ്രമായ തത്വചിന്തകൊണ്ടു് മധുരമായിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ, ഏറെക്കുറെ പ്രേമഗായകനായ ആശാൻെറ കാവ്യങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഷെല്ലിയൻ കൃതികളിലെ അവിഭാജ്യഘടകങ്ങളെന്നു പറയാവുന്ന വിശ്വപ്രേമസങ്കമനോഭാവമോ സംഗീതാത്മകമായ ശയ്യാപ്രസാദമോ ആശാൻെറ കൃതികളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നില്ല. ചിന്താഗതികൊണ്ടുള്ള സാധർമ്മ്യം ആശാനും ഷെല്ലിക്കും തമ്മിൽ എവിടെയെങ്കിലും അല്പമൊന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു കാണുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടെങ്കിൽ അതു പ്രരോദനത്തിൽ മാത്രമാണു്. (See Shelley's "Adonais") എന്നാൽ, പലേ അംശങ്ങളിലും, ആശാനു ബ്രൗണിംഗിനോടു സാധർമ്മ്യമുണ്ടുതാനും!

ബ്രൗണിംഗിൻെറ കൃതികൾ മലയാളത്തിൽ സംക്രമിക്കാതിരിക്കുന്നതിൻെറ പ്രധാന കാരണം, അവ വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതു പോകട്ടെ, വായിച്ചു് ശരിക്കു ആശയം ഗ്രഹിക്കുവാൻതന്നെ: വളരെ ക്ലേശിച്ചു ശ്രമിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ സാധിക്കു എന്നുള്ളതാണു്. ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലും ഒന്നുപോലെ അഗാധമായജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള കവികൾ മാത്രമല്ല, മഹാകവികൾപോലും, കേരളത്തിലില്ലേ? എന്തുകൊണ്ടവർ ബ്രൗണിംഗിനെ സമീപിക്കുന്നില്ല? ഇന്നത്തെ കവികളിൽ സാധാരണയായി കണ്ടുവരുന്ന ഒരു വക 'മയക്കുവിദ്യ'കൊണ്ടൊന്നും ആ മഹാപുരുഷൻെറ ദിവ്യസന്നിധിയിലേയ്ക്കുചെന്നാൽ ആ കാൽവിരൽത്തുമ്പുപോലും സ്പർശിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. സംശയമുള്ളവർ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കട്ടെ!

ബ്രൗണിംഗിൻെറ തത്വചിന്താത്മകമായ കാവ്യപദ്ധതി മലാളത്തിൽ ഇനിയും വികസിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ആശാൻ അതിനു വഴിതുറന്നു കാണിച്ചു. എന്നാൽ പിന്നീടതിലേ പ്രയാണംചെയ്യുവാൻ കരുത്തും പ്രാവീണ്യവുമുള്ളവർ ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ആധുനികഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ കനകനക്ഷത്രമായി ആകല്പകാലം വെൺകതിർവിശി പരിലസിക്കുന്ന ഏകകവികുമാരനാശാൻമാത്രമാണു്. മററുള്ളവരുടെ കൃതികൾ അവർ ജീവിക്കുമ്പോൾതന്നെ മരിച്ചുതുടങ്ങി. ഇനി, അവരുടെ കാലം കഴിഞ്ഞാൽ, അവയുടെ പേർ പോലും വല്ലവരും ഓർമ്മിക്കുമോ എന്നു ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു. വള്ളത്തോൾ കൃതികളിൽ ചിലതിനുമാത്രം അകാലമൃത്യു സംഭ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിക്കുകയില്ലെന്നു സമാധാനിക്കാം. നാലപ്പാട്ടു നാരായണ മേനവന്റെ കണ്ണുനീർത്തുള്ളിയും, ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പിന്റെ 'സൂര്യകാന്തി' 'നവാതിഥി' എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ഏതാനും ചില കവിതകളും സാഹിത്യാരാമത്തിലെ വാടാ മലരുകളായി സമുല്ലസിക്കാനിടയുണ്ടു്. ആധുനിക സാഹിത്യലോകത്തിൽ എന്റെ അഭിനന്ദനത്തിനർഹമായിട്ടുള്ള മറെറാരു കൃതി ശ്രീമതി ബലാമണിഅമ്മയുടെ 'അമ്മ' യാണു്. അഭിനൂതനമായ ഒരു ചിന്താമണ്ഡലമാണു്. 'കുടുംബിനി', 'അമ്മ' എന്നീ ഉത്തമകൃതികളിൽക്കൂടി ആ അനുഗൃഹീത കവയിത്രി കൈരളിക്കു കാണിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു.

മോഹിനി.

നാലു കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുൻപു് മാതൃഭൂമി വാർഷികപ്പതിപ്പിൽ 'മോഹിനി' എന്ന ഒരു കൃതി ഞാൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. അതുബ്രൗണിംഗിന്റെ "Porphyria's Lover" (പൊർഫീറിയായുടെ കാമുകൻ) എന്ന കൃതിയുടെ, അസമർത്ഥമായ ഒരനുകരണമാണെന്നു പറഞ്ഞു, പലരും അക്കാലത്തു പത്രങ്ങളിൽ ബഹളം കൂട്ടി. ഫോർഫീറിയായുടെ കാമുകൻ അവളേയും, മോഹിനിയുടെ കാമുകൻ അവളേയും, സൗന്ദര്യോജ്ജ്വലമായ ഒരു നിമിഷത്തിൽ കൊല്ലുന്നുവെന്ന ഏക സാദൃശ്യം മാത്രമേ അവയ്ക്കു തമ്മിലുള്ളു. ആ രണ്ടു കാമുകന്മാരുടേയും ഒരേവിധത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തിയുടെ പിന്നിൽ, അതിനു പ്രേരകമായി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനോവ്യാപാരങ്ങളും, അവയ്ക്കു അവലംബമായിട്ടുള്ള പരിതസ്ഥിതികളും കേവലം ഭിന്നങ്ങളാണെന്നു മാത്രമല്ല, ധ്രുവങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള അന്തരമാണു് അവയ്ക്കുള്ളതെന്നു് ഒരു യഥാർത്ഥനിരൂപകനു് നിഷ്പ്രയാസം കാണാൻ കഴിയും. ബ്രൗണിംഗിന്റെ പ്രസ്തുത പദ്യം എന്റെ ഹൃദയാന്തരാളത്തിൽ ഇളക്കിവിട്ട വികാരവീചിക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളാണ്, മോഹിനിയുടെ സൃഷ്ടിക്കു പശ്ചാത്തലമായിനിൽക്കുന്നതെന്ന് ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എന്നാൽ, എന്റെ കൃതിയുടെ ജീവനായി നിൽക്കുന്നതു, സാമുദായികമോ സാമ്പത്തികമോ, മറ്റേതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ലോകാധിഷ്ഠിതമോ, ആയിനിൽക്കുന്ന പ്രതികൂലപരിതസ്ഥിതികളുടെ സംഘട്ടനത്തിൽനിന്നും സഞ്ജാതമാകുന്ന ഉദ്വേഗവിഭ്രാന്തിയല്ല; നേരേമറിച്ച്, മോഹിനീകാമുകനായ "സോമശേഖര"ന്റെ ഒരു പ്രത്യേക രീതിയിലുള്ള ആത്മീയ ചിന്താഗതിയാണ്. നായികാനായകന്മാരുടെ പ്രണയദാർഢ്യമോ, സമുദായത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ അവർക്കു തമ്മിലുള്ള ഉച്ചനീചത്വമോ ഒന്നുംതന്നെ അവിടെ ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കുന്നില്ല. ശാരീരിക സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സമ്പൂർത്തി ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തിയിൽ വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന വിക്ഷോഭജന്യമായ ഒരു വ്യതിയാനത്തിന്റെ ദുരന്തഫലമാണു ഞാൻ ആ കവിതയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ആ നായകന്റെ പ്രവൃത്തി, അവന്റെ പ്രത്യേകമായ വീക്ഷണകോണത്തിൽ കൂടി നോക്കുമ്പോൾ, ഒരിക്കലും ഒരപരാധമായിത്തീരുന്നില്ല. മനുഷ്യനിൽ സാഡിസം, മസോക്കിസം, പിഗ്മാലിയാണിസം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുവിധത്തിലുള്ള സ്വഭാവാംശങ്ങൾ കലർന്നിരിക്കും. ചിലരിൽ ഒന്നിന്റെ അംശം മറ്റുള്ളവയെ അപേക്ഷിച്ചു കൂടുതൽ സമ്പുഷ്ടമായിത്തീർന്നുവെന്നുവരും. സോമശേഖരനെ സാഡിസ്റ്റ് വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടവരിൽ ഏറ്റവും സുസംസ്കൃതചിത്തനായ ഒരുവനായിട്ടാണു ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതുപോലെ മോഹിനിയെ മസോക്കിസ്റ്റ് വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടവരിൽ ഏറ്റവും [illegible] ലോലുപമായ ഹൃദയത്തോടുകൂടിയവളായും കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രരീത്യാ ഇതിനെ വിവരിച്ചു കാണിക്കണമെങ്കിൽ, അതിനൊരു പ്രത്യേകം പ്രബന്ധം തന്നെ വേണ്ടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരും. അതിനാൽ ഇവിടെ ഇങ്ങിനെയൊരു സൂചനമാത്രം നൽകുവാനേ നിവൃത്തിയുള്ളു.

സോമശേഖരൻെറ ചിന്താഗതിയെ എടുത്തുകള ഞ്ഞാൽ ,മോഹിനിയിൽ പിന്നീടശേഷിക്കുന്നതു അവളുടെ സുകുമാരമായ ആകാരത്തിൻെറ ഒരു വർണ്ണനം മാത്രമാണു്. അപ്പോൾ പ്രസ്തുതകൃതിയുടെ ജീവൻ ആ വിചിത്രചിന്താ ഗതിയാണെന്നു സ്പഷ്ടമായി. മനോഹരമായ മധുമാസകാല ത്തിലെ ഏകാന്തശാന്തമായ പ്രഭാതത്തിൽ സംഭവിച്ച മോഹിനീദർശനം സോമശേഖരൻെറ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു വലിയ കൊടുംകാററിളക്കിവിടുന്നു. മൂടപിടിച്ച ആ ചിന്താ പടലത്തിൻെറ ചെറു ലൂതകൾപോലും. ഒരിക്കലും കെട്ടു പിണയാതെ, ഞാൻ സുസൂക്ഷ്മമായി അപഗ്രഥിച്ചെടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ കൃതിയുടെ ജീവനായി വർത്തിക്കുന്ന പ്രസ്തുതചിന്തകളിൽ ഒന്നിനുപോലും ഞാൻ ബ്രൗണിംഗി നോടു കടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ആ ബോധം തികച്ചും എൻെറ ഹൃദ യത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഒരു ബഹളത്തിനു ഇടകൊ ടുക്കാതെ, ആ കൃതിപ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ അതു ബ്രൗണിംഗിൻെറ അനുകരണമാണെന്നു ഞാൻസൂചി പ്പിക്കുമായിരുന്നു. "രാഗചാപല്യം" എന്ന ഒരു ലഘുപദ്യം ഒഴികെ, തർജ്ജമയോ അനുകരണമോ എന്താണെങ്കിലും അക്കാര്യം പ്രത്യേകം വിശദപ്പെടുത്തി കാണിക്കാതെ ഒരന്യകവിയുടെ കൃതി ഇന്നുവരെ ഞാൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി യിട്ടില്ലെന്നു പറയാം. ടാഗോറിൻെറ ഉദ്യാനപാലകനിൽ നിന്നും എടുത്ത ഒരു പദ്യമായിരുന്ന "രാഗചാപല്യം. അതു ഞാൻ "മനോരമ" ആഴ്ചപ്പതിപ്പിനു് അയച്ചു കൊടുത്തു. From Tagore's Gardener എന്നു പ്രത്യേക ഞാൻ കവിതയ്ക്കടിയിൽ എഴുതിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കില പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ അതു കണ്ടില്ല. ഞാനതു തന്നെ പ്രസ്തുത വാരികയുടെ പത്രാധിപത്യം വഹിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുന്ന മി: ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ളയോടു് അതെന്തുകൊണ്ടു സംഭവിച്ചുവെന്നു് എഴുതിച്ചോദിക്കയും, അച്ചുനിരത്തിയവർ അബദ്ധത്തിൽ വിട്ടുപോയതാണെന്നു അദ്ദേഹം എന്നെ സമാധാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഒരൊററ അബദ്ധം മാത്രമേ എനിക്കിക്കാര്യത്തിൽ ഇതുവരെപററിയിട്ടുള്ളു.

കലാസൃഷ്ടി.

എന്നാൽ എൻെറ സ്വന്തം കൃതികൾ ചിലതിൽ, ആംഗലേയകവികളുടേതായ ചില ആശയങ്ങളുടെ ഒരു നേരിയ കലർപ്പു് അപൂർവമായി കണ്ടുവെന്നു വരാം. അവരുടെ കൃതികളുമായുള്ള ഗാഢമായ അഭിഗമനംമൂലം അറിയാതെ സംഭവിച്ചുപോകുന്നതാണതു്. പക്ഷെ ഒരൊററ വരിയിലെ ഒരാശയമോ മറേറാ മാത്രമേ ഇങ്ങിനെയൊരു പരിണാമത്തിനാധാരമായിരിക്കുകയുള്ളുവെന്നതു് തീർച്ചയാണു്.

ആംഗലേയ കവിതകൾ വായിക്കുമ്പോൾ അവയിൽ പല ഭാഗങ്ങളുടേയും ജീവൻ, ഓരോരോ അവസരത്തിൽ, അപ്പോഴത്തെ. ഇന്നതെന്നു വ്യവച്ഛേദിക്കാനാകാത്ത, ബഹുവിധ സാഹചര്യങ്ങൾക്കുള്ള അജ്ഞാതമായ സ്വാധീനശക്തിയുടെ അത്ഭുതപ്രവർത്തനംമൂലം, ഹൃദയത്തിൻെറ നിഗൂഢതകളെപ്പോലും ഗാഢമായി സ്പർശിച്ചു്, ഉപബോധമനസ്സിൽ ചില നേരിയ ചലനങ്ങളുണ്ടാക്കി, അതിൻെറ ഓരോ കോണുകളിലേയ്ക്കു ഒളിഞ്ഞുകടന്നു് അവിടെ സുഖവിശ്രമം കൊണ്ടുവെന്നു വന്നേക്കും. വികാരോത്തേജകങ്ങളായ ചില നിമിഷങ്ങളിൽ, പ്രകടനോൽസുകമായ കവിഹൃദയം തരംഗതരളിതമായിച്ചമയുകയും, അവനറിയാതെതന്നെ അതു തുളുമ്പിത്തുളുമ്പി വാഗ്രൂപത്തിൽ പുറത്തേയ്ക്കു് പ്രവഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു യഥാർത്ഥകലാകാരനു് കലാനിർമ്മിതി ഒരു സ്വപ്നമാണെന്നും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ ഇന്നതുചെയ്തില്ലേ, എന്തുകൊണ്ടതു ചെയ്തു, എന്നു ചോദിച്ചാൽ, ആ പാവം കുഴങ്ങിപ്പോകും. കാരണം, അതിൽ അയാൾ മനസ്സറിഞ്ഞു ഉത്തരവാദിത്വം വഹിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതാണ്. അദൃശ്യമായ ഏതോ ഒരു ശക്തി അയാളിൽ പ്രവൎത്തിക്കുന്നുണ്ട്.— ചിലപ്പോഴെങ്കിലും പ്രവൎത്തിക്കുന്നുണ്ട്; അങ്ങിനെ പ്രവൎത്തിക്കുന്ന അവസരങ്ങളിൽ അയാൾ--അയാളുടെസത്ത— ആശക്തിയുടെ വെറുമൊരു കിങ്കരൻ മാത്രം! ആജ്ഞാപിക്കുന്നതെന്തോ, അതു ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ നിശ്ശബ്ദമായ ഒരാജ്ഞയുടെ ബോധരഹിതമായ ഒരനുസരിക്കലിനു ഒരു യഥാൎത്ഥകലാകാരൻ, ഒട്ടുമിക്കപ്പോഴും. പാത്രമായിത്തീരും ആ അദൃശ്യശക്തിയുടെ ആജ്ഞയനുസരിക്കലാണ് അവൻെറ കലാസൃഷ്ടി.

കലൎപ്പിൻെറ കാരണം.

മേൽവിവരിച്ചവിധത്തിലുള്ള ഒരാജ്ഞയ്ക്കു താനേയ അങ്ങിനെ വിധേയനായിത്തീരുമ്പോൾ മാത്രമേ ഉത്തമകലാസൃഷ്ടി ഉല്പാദിതമാവുകയുള്ളൂ. അല്ലെങ്കിൽ, ഒരു കവിക്ക് എന്തുകൊണ്ട് ഏതവസരത്തിലും കവിതയെഴുതുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല? എത്ര പ്രതിഭാശാലിയായ ഒരു കവിയെങ്കിലുമാകട്ടെ; ഒരിടത്തു അയാളെ പിടിച്ചിരുത്തിയിട്ടു കടലാസും പേനയും മുൻപിൽവെച്ചു, ഇത്രവരിയിൽ ഒരു കവിതയെഴുതണമെന്നും പറഞ്ഞു നിങ്ങൾ ഒരു വിഷയം കൊടുത്തുനോക്കൂ; അയാൾ എന്തെന്നില്ലാതെ വിഷമിക്കുന്നതുകാണാം. നിശ്ചിതസമയത്തിനുള്ളിൽ ദ്രുതകാകളിയിലോ ശാൎദ്ദൂലവിക്രീഡിതത്തിലോ—എന്നുവേണ്ട നിങ്ങൾ നിൎദ്ദേശിക്കുന്ന വൃത്തത്തിൽ—അതും അയാൾ സമൎത്ഥനാണെങ്കിൽ മാത്രം—കുറെ വരികൾ എഴുതിവച്ചേക്കും. പക്ഷെ അതു കവിതയാവുകയില്ല. കാരണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പോഠം ആശക്തി അയാളിൽ പ്രവൎത്തിച്ചു എന്നു വരുന്നതല്ല. നമ്മുടെ അംഗുലീചലനമാത്രയിൽ അടുത്തെത്തുന്ന ഒന്നായിരുന്നു ആ ശക്തിവിശേഷമെങ്കിൽ യാതൊരു വിഷമതയും നേരിടുകില്ലായിരുന്നു!

ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരോ, നിരൂപകന്മാരോ, എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും, എന്റെ അനുഭവം ഒരിക്കലും എന്റെ അനുഭവമായിത്തീരാതിരിക്കുകയില്ല. ഞാൻ പലപ്പോഴും കവിത എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്; ചിലപ്പോഠം കവിത എഴുതിപ്പോയിട്ടുണ്ടു്. ഇവയിൽ രണ്ടാമത്തേതു സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള അവസരങ്ങളിൽ ഞാൻ എന്നെത്തന്നെ മറന്നിരുന്നു. ഞാൻ മുൻകൂട്ടി ചിന്തിച്ചിട്ടില്ല; വൃത്തനിൎണ്ണയം ചെയ്തിട്ടില്ല...ആകസ്മികമായി എന്നിൽ എവിടെനിന്നോ ഒരു മിന്നൽ!—ഞാൻ എഴുതുകയാണു്. വായിക്കുമ്പോഠം അതിനു വൃത്തമുണ്ടു്. ഞാൻ കവിത ചൊല്ലുന്നതു കേട്ടിട്ടു്, 'നിങ്ങളാണോ നിങ്ങളുടെ കവിതയെഴുതുന്ന'തെന്നു, ഇതിനിടയിൽ അനേകംപേർ എന്നോടു നേരിട്ടു ചോദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എനിക്കിതുമാത്രം അറിയാം. കവിത താനേയങ്ങനെ എഴുതിപ്പോകുന്ന അവസരത്തിൽ എന്റെ ഹൃദയം സംഗീതസമ്പൂൎണ്ണമായിരുന്നു. ആ സംഗീതംപോലെ മറെറാന്നും എന്നെ ആകൎഷിച്ചിട്ടില്ല. ഞാനതിൽ താണുമുങ്ങി നിന്തിപ്പുളച്ചുപോകും. ആ സംഗീതപ്രവാഹത്തിന്റെ തരംഗമാലകളിലങ്ങനെ തളൎന്നുവീണു എന്റെ ചേതന ആയിരമായിരം ഗന്ധൎവ്വലോകങ്ങളെ പിന്നിട്ടു പിന്നിട്ടു എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതൊഴുകിപ്പോകും:—വെറും സ്വപ്നം!

ചിലപ്പോഠം ഒരു കവിത എഴുതിവരുമ്പോളായിരിക്കും ആ എഴുതിപ്പോകൽ ഉണ്ടാവുക. പകുതിയോളം എത്തിക്കാണും അപ്പോഴാണു് ആ മിന്നലിന്റെ ഉദയം!—പിന്നെ എനിക്കു ക്ലേശമില്ല; ആലോചിച്ചാലോചിച്ചു തല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൂട്ടപിടിച്ചിട്ടും കൈയിലെത്താത്തപദങ്ങൾ, അതുവരെ ചിന്തിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ആശയങ്ങൾ, ഒന്നിനപുറകെ മറെറാന്ന, അതിനപുറകെ വേറൊന്നു; ഇങ്ങിനെ ധാരായന്ത്രത്തിൽ നിന്നും ജലബിന്ദുക്കൾ എന്നപോലെ, താനേയങ്ങു തള്ളി പ്പുറപ്പെടുകയായി. അതു തീരുന്നതുവരെ, യഥാൎത്ഥത്തിൽ, നിർവ്വാണാത്മകമായ ഒരു സ്വപ്നം തന്നെയാണു്. ഞാൻ അനേകം പ്രാവശ്യം ആ അനുഭൂതിയിൽ അലിഞ്ഞുചേൎന്നി ട്ടുണ്ടു്. ആ രീതിയിൽ താനേഹൃദയത്തിൽനിന്നും പൊട്ടിപ്പു റപ്പെടുന്ന ആ അജ്ഞാതനിർഝരത്തിൽ, അറിയാതെ തന്നെ, ഞാൻ മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചവിധം ഉപബോധമന സ്സിൽ ഒളിഞ്ഞുകടന്നു വിശ്രമംകൊള്ളുന്ന എൻെറ സ്വന്ത മല്ലാത്ത ചില കല്ലോലങ്ങളും, സംക്രമിച്ചു ചേൎന്നെന്നു വരാം. എന്നാൽ അതിലും, എൻെറ വ്യക്തിപരമായ ആത്മസ്ഫുരണം, തീർച്ചയായും, അല്പമെങ്കിലും കാണാ തിരിക്കില്ല.

പ്രചോദനത്തിൻെറ മറെറാരാഗമമാൎഗ്ഗം.

ചിലപ്പോൾ മറെറാരു രീതിയിലും പ്രചോദനം സംഭ വിക്കാം. ഒരു കവിത വായിക്കുമ്പോൾ അതിലെ ഒരു വരി പെട്ടെന്നു ഹൃദയത്തെ വല്ലാതെ സ്പൎശിക്കുന്നു. ഉത്തരക്ഷണ ത്തിൽ മുൻപു വിവരിച്ചവിധം ഒരു മിന്നൽ ഉത്ഭവിക്കുക യായി. പലപ്പോഴും എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു പരമാ ൎത്ഥമാണിതു. ഉദാഹരണത്തിനായി ഒരു സംഭവം മാത്രം ഇവിടെ എടുത്തു കാണിക്കാം.

ബൈറൺൻെറ കൃതികൾ പലപ്പോഴും ഞാൻ വായി ച്ചുരസിക്കാറുണ്ടു്. എന്നാൽ മുൻപു മൂന്നു നാലു പ്രാവശ്യം വായിച്ചപ്പോഴൊന്നും എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തവിധം, ഒരുദിവസം സായാഹ്നത്തിൽ, Isles of Greece എന്ന കൃതിയിലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Fill high the bowl with Samian wine!
Our virgins dance beneath the shade—
I see their glorious black eyes shine;
But gazing on each glowing maid,
My own the burning tear-drop laves,
To think such breasts must suckle slaves!

എന്നീവരികൾ—വിശേഷിച്ചും അവസാനത്തെ ഒരിരടി—എൻെറ ഹൃദയത്തിൽ എന്തെന്നില്ലാത്തവിധം സ്പർശിക്കുകയും അവിടെ ചില തരംഗങ്ങൾ സഞ്ജനിക്കുകയും ചെയ്തു അപ്പോൾ സംഭവിച്ച ആ വികാരവിക്ഷോഭം അല്പാല്പമായി ശാന്തപ്പെട്ടുകയും, ആ പ്രശാന്തതയിൽ, അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അനുസ്മരണയുടെ ഫലമായി, അഭിനവമായ ഒരു ചിന്താപ്രവാഹം എന്നിൽനിന്നു സമുല്പന്നമാവുകയും ചെയ്തു. അതിനെ സ്വതന്ത്രമായി, സ്വച്ഛന്ദമായി, എൻെറ തൂലിക പകർത്തിക്കാട്ടിയിട്ടുള്ളതാണു്. "ആ കൊട്ടുകാററു്." എൻെറ പല സുഹൃത്തുകളോടും ഞാനിക്കാര്യം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. എനിക്കു പ്രചോദനംതന്ന ബൈറൺൻെറ വരികൾ എൻെറ കാവ്യത്തിൽ ഈ രൂപത്തിൽ കടന്നുകൂടി...

ഭാവശുദ്ധകളെന്ന കീർത്തിമുദ്രയും ചാർത്തി-
ബ്ഭാരതാംഗനകളേ, ഞെളിയുന്നല്ലോ നിങ്ങൾ!
സീതയും, സാവിത്രിയും, ഭാമയും ഞങ്ങൾക്കുണ്ടെ-
ന്നോതിയാൽകഴിഞ്ഞെന്നോ, നിങ്ങൾതൻസമാധാനം?
അക്കടംകഥപേർത്തു മിന്നയവിറക്കിയാ-
ലുല്ക്കൃഷ്മായെന്നാണോ നിങ്ങൾതന്നഭിമാനം?

* * *

മാമരത്തണലത്തു വട്ടമിട്ടേവംനിന്നു
മാവേലിപ്പാട്ടുംപാടി കൈകൊട്ടിക്കളിക്കുമ്പോൾ;
മന്മഥൻ മഷിതേച്ച മട്ടെഴുംനിലോജ്ജ്വല-
ക്കൺമുന മിന്നൽപിണരോരോന്നായെറിയുമ്പോൾ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുത്തണിപൊൻമാലകൾ മാറിൽവീണലഞ്ഞുല
ഞ്ഞുത്തുംഗവക്ഷോജങ്ങളിളകിത്തുളുമ്പുമ്പോൾ;
അറിയാതത്തു കണ്ടിട്ടെൻ മിഴികളിൽ, കഷ്ടം
നിറയുന്നല്ലോ ചുടുകണ്ണീരിൻ കണികകൾ!
അമൃതംതുളുമ്പുമപ്പോർമുലക്കുടം, നിങ്ങൾ-
ക്കടിമപ്പുഴക്കളെപ്പാലൂട്ടിപ്പോററാനല്ലേ
താമരത്താരൊത്താരക്കൈയുകൾ, ദാസന്മാരെ-
ത്താരാട്ടുപാടിപ്പാടിത്തൊട്ടിലാട്ടുവാനല്ലേ?
കർമ്മധീരരാമേറെ മക്കളെപ്രസവിച്ച
കർമ്മഭൂവേ, നീ നിരാധാരയാണെന്നോവന്നു?...

*　　　*　　　*

ഇതിലെ ഏതാനും വരികൾക്കു ബൈറൺൻെറ വരികളോ ടുള്ള സാദൃശ്യം കണ്ടു ,ആ കൊട്ടംകാററു' ബൈറൺൻെറ Isles of Greece എന്ന കൃതിയുടെ അനുകരണമാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ, അതിൽ വലിയ അത്ഥമുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഇങ്ങിനെ ഒരൊററഭാഗത്തു മാത്രമേ അവയ്ക്കു തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും അല്പം സാദൃശ്യമുള്ളു. മറെറ ല്ലാററിനും അവ വ്യത്യസ്തങ്ങളായിരിക്കുന്നു. "മോഹിനി' Porphyria's Lover ൻെറ അനുകരണമാണെന്നു വാദി ക്കുന്നവരിൽ ഇത്രത്തോളംപോലും ന്യായം ഞാൻ കാണ ന്നില്ല. ശ്രീമാൻ വയലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനവൻ ബി.എ. മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ ഒരുപന്യാസത്തിൽ എൻെറ മുൻ പ്രസ്താവിച്ച അനുഭവം പ്രത്യേകം എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുള്ളതായി ഞാൻ ഓക്കുന്നു.

ഈ രീതിയിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ അംശങ്ങളിൽ മാത്ര അസ്പഷ്ടമായി കാണപ്പെടുന്ന ഐകരൂപ്യം കൊണ്ടു്, മല യാളത്തിലെ ഒരു കൃതി മറെറാന്നിൻെറ അനുകരണമാ രിക്കണമെന്നില്ല. അങ്ങനെ നോക്കിയാൽ വ്യക്തിമാഹ ത്മ്യംകൊണ്ടു് ഇന്നു് അതുല്യമായ സ്ഥാനം സമ്പാദിച്ച

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ട്ടുള്ള മഹാകവികൾ എല്ലാവരും ആ അഭിമാനശൃംഗത്തിൽ നിന്നു കീഴോട്ടിറങ്ങിപ്പോരേണ്ടിവരും. മഹാകവികളായ വള്ളത്തോളും ഉള്ളൂരും പല സംസ്കൃതകവികൾക്കും കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആശാൻെറ കൃതികളിൽ ആംഗലേയകവികളിൽ ചിലരുടെ സ്വാധീനശക്തി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതായിക്കാണാം. ശ്രീമാൻ ശങ്കരക്കുറുപ്പിൻെറ ആദ്യകാലത്തെ കൃതികൾ വള്ളത്തോൾ കവിതകളോടും, ആധുനിക കവിതകൾ ടാഗോർകൃതികളോടും എത്രത്തോളം കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നിഷ്പക്ഷിച്ച താരതമ്യപഠനം നടത്തുന്ന, വിമർശനബുദ്ധിയുള്ള, ഒരു സഹൃദയനു നിഷ്പ്രയാസം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിയും.

ഇന്നത്തെ ചോരണങ്ങൾ.

എന്നാൽ, ഇന്നു സാഹിത്യലോകത്തിൽ അക്ഷന്തവ്യമായചോരണംയഥേഷ്ടം നടക്കുന്നുണ്ടെന്നു വ്യസനസമേതം പ്രസ്താവിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഒരു വരിയല്ല, പത്തു വരിയല്ല, ഒരാശയമല്ല, ഒരു കൃതിതന്നെ സ്വന്തമാക്കിയാൽ, എങ്ങിനെ മൂക്കത്തുവിരൽവെയ്ക്കാതിരിക്കും? ചോരന്മാരുടെ സാഹസങ്ങൾകൊണ്ടു ഇന്നു ഏററവും പൊറുതിമുട്ടിയിട്ടുള്ള ആൾ മഹാകവി ടാഗോറാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികൾ—വിശേഷിച്ചും "ഉദ്യാനപാലകൻ"—എത്രപ്രേമഗായകന്മാരെയാണ് കേരളക്കരയിൽ ഇറക്കി വിട്ടിട്ടുള്ളതെന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ വിഷമം! 'ഒരനുകരണ' മെന്നുവേണ്ട, 'ആശയാനുവാദം' എന്ന ആറക്ഷരങ്ങളെങ്കിലും അവരുടെ കവിതകളുടെ തലക്കെട്ടിനു കിന്നരി പിടിപ്പിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ സമാധാനിക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷെ, അവരുടെ ദുരഭിമാനം അതിനു സമ്മതിക്കുകയില്ല. ഈ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ മട്ടുകണ്ടാൽ; മററുള്ളവർ ഇതൊന്നും വായിച്ചിട്ടില്ലെന്നോ, അഥവാ വായിച്ചാൽ തന്നെ മനസ്സിലാവുകയില്ലെന്നോ തോന്നിപ്പോകും!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മലയാളത്തിലെ കവിതകളുടെതന്നെ ചോരണങ്ങൾ ഇന്നെത്രനടക്കുന്നു! അനുകരണവും ചോരണവും ഒന്നല്ല.

കാമനീയകധാമമായെന്നെ-
ക്കാണണ മിന്നെൻ കാമുകൻ

എന്ന രണ്ടുവരികൾ

കാമനീയകധാമ മായെന്നെ-
കാണണ മിന്നെൻ വല്ലഭൻ

എന്നാക്കി മാററുന്നതു അനുകരണമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.

മധുര ചിന്തകളിളകും സങ്കൽപ
മധുവിധു കാലരജനികൾ

യാതൊരു വിഷമതയും കൂടാതെ

മധുര ചിന്തകളിളകും മോഹന
മധുവിധു കാല രജിനിയിൽ

എന്നാക്കിത്തീക്കാം.

അത്യനഘമാമീമുഹൂത്തത്തി-
ലുത്തമേ, നീ മരിക്കണം!

എന്നതു്,

അത്യനഘമാമീമുഹൂത്തത്തി-
ലുത്തമേ, നീ പിരിയണം!

എന്നുമാററിയെഴുതുവാൻ യാതൊരുവിഷമവുമില്ല. പക്ഷെ അതുഅനുകരണമല്ല,മുഴുത്തചോരണമാണു്. ഈരീതിയിൽ കവികളാകുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ, അല്പമാത്രമായി അക്ഷരാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതൊരു മരത്തലയനും നിഷ്പ്രയാസം കവിയാകുവാൻ കഴിയും. ഇന്നു പലരും, എൻെറ കൃതികൾ തന്നെ പലതുമെടുത്തു, ഒരു വരിയുടെ തുമ്പു മാത്രം വെട്ടിക്കളഞ്ഞു അവിടെ മറെറാരുപദം തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള അനേകം കൃതികൾ നിമ്മിച്ചു വിട്ടിട്ടുണ്ടു്. എനിക്കിതു അഭി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാനജനകമാണെങ്കിലും, തങ്ങൾക്കാക്ഷേപകരമായി പരിണമിക്കമെന്നു കരുതുവാനുള്ള വിവേകം അക്കൂട്ടക്കില്ലാതെ പോകുന്നതു അത്ഭുതമായിരിക്കുന്നു. എന്റെ പല സ്നേഹിതന്മാർ, പലപ്പോഴും ഇതു പറഞ്ഞു് എന്നോടാവലാതിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്:— ഇതാ, ഈ മുഖവുര എഴുതുന്ന ഇന്നു പോലും, ഒരു സ്നേഹിതൻ എന്നോടിതിനെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. പക്ഷെ ഞാൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്തു ചെയ്യുവാനാണു്? 'പീനൽ കോഡിൽ' ഇതിനൊരു പ്രത്യേകനിയമം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ അടങ്ങിയിരിക്കുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളു. ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തുകാണിച്ചു് കാര്യമില്ലാതെ ശത്രുക്കളെ വദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നു് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ചെറുകഥ.

ചെറുകഥ, നോവൽ, നാടകം, ഉപന്യാസം മുതലായ ഇതര സാഹിത്യശാഖകളിലും കവികളുടെ ഇതേ രോഗം തന്നെ പകർന്നിട്ടുള്ളതായി കാണാം. ഇന്നത്തെ പത്രമാസികകളിൽ കാണുന്ന ചെറുകഥകളിൽ ഭൂരിഭാഗവും വെറും അനുകരണങ്ങളാണു്; ചിലതെല്ലാം സ്വതന്ത്രതർജ്ജിമകൾ തന്നെയാണു്;—എന്നിരുന്നാലും അവയുടെ മുകളിൽ പേർ വെച്ചിരിക്കുന്നവർ അക്കാര്യമൊന്നും സൂചിപ്പിച്ചുകാണാറില്ല. ശ്രീമാൻ എസ് കെ. പൊററക്കാട്ട് ഈ സംഗതി വിശദപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു് ഒരു ലേഖനം, നവജീവനിലാണെന്നു തോന്നുന്നു, പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നതു്, ഞാൻ വായിക്കുകയുണ്ടായി.

ശ്രീമാൻ വക്കം എം. അബ്ദുൽക്കാദർ മലയാളത്തിലെ 'നാലു കഥാകൃത്തുകൾ' എന്ന പേരിൽ നവജീവൻ വാരികയിൽ തുടർച്ചയായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു നീണ്ടലേഖനം എന്റെ ശ്രദ്ധയെ അത്യന്തം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആകർഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാണു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ മിക്കതിനോടും ഞാൻ യോജിക്കുന്നു. മലയാളത്തിൽ മററു സാഹിത്യവിഭാഗങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു് ഏററവും ഭാസുരമായ ഒരു വികാസദശയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള സാഹിത്യശാഖ "ചെറുകഥ"യാണു്.

തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള.

ചെറുകഥയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ നവീന പരിവർത്തനത്തിനു ആദ്യമായി വിത്തുപാകിയതു ശ്രീമാൻ തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ളയാണു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ 'വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ' എന്ന ആദ്യത്തെ ചെറുകഥയുടെ ആവിർഭാവം ചെറുകഥാസാഹിത്യത്തിൽ അഭിനവവും ആകർഷകവുമായ ഒരു സുപ്രഭാവത്തെ വികിരണം ചെയ്തു. 'കേസരി, പത്രത്തിൽ അതു വായിച്ച അന്നുതന്നെ എൻെറ പല സഹൃദയസുഹൃത്തുകളോടും. ചെറുകഥയുടെ ഇന്നത്തെ വികാസദശയെ ദീർഘദർശനം ചെയ്തു ഞാൻ സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി.

മററു കഥാകൃത്തുകൾ.

ശ്രീമാന്മാരായ കേശവദേവും എസ് കെ. പൊറെറക്കാടും, ശ്രീമതി ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനവും ഇന്നുള്ള കഥാകൃത്തുകളിൽ പ്രഥമഗണനീയരാണെന്നും അവരെ കഴിച്ചാൽ, ഒരൊററ കഥാകൃത്തുപോലും മലയാളത്തിൽ ഇല്ലെന്നും പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ശ്രീമാൻ കെ. എ. ദാമോദരമേനവൻ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ അനവധി ചെറുകഥകൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ അദ്ദേഹം കുറെനാളായി മൗനം ഭജിക്കുകയാണു് വീണ്ടും അദ്ദേഹം കഥാ നിർമ്മാണത്തിൽ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്നപക്ഷം മേൽപറഞ്ഞ കഥാകൃത്തുകളോടു് തുല്യമായ ഒരു സ്ഥാനം നിഷ്പ്രയാസം അദ്ദേഹത്തിനു് കരസ്ഥമാക്കാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാധിക്കും. ശ്രീമാൻ പൊൻകുന്നം വർക്കി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാട്ടുപിടിച്ച കൃത്രിമഭാഷ വലിച്ചു ദൂരത്തെറിഞ്ഞിട്ട് ഉള്ളതു പച്ചമലയാളത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, അല്പം ആശയ്ക്കു വഴിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. മാതൃഭൂമി ആഴ്ച്ചപ്പതിപ്പിൽ മാത്രം കഥകളും കവിതകളും എഴുതിക്കണ്ടിട്ടുള്ള ശ്രീമാൻ പി. സി. കുട്ടികൃഷ്ണൻ അടുത്ത ഭാവിയിൽ ഒരു നല്ല കവിയും കഥാകൃത്തുമായിത്തീരുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ "ചരിത്രം ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു" എന്ന ചെറുകഥയും, "ഒടുക്കത്തെ പോരു" തുടങ്ങിയ കവിതകളും അതിനു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗിഡെ മോപ്പസാൻങ്

വിശ്വസാഹിത്യത്തിൽ മോപ്പസാങ്ങിനോടു കിടനിൽക്കത്തക്ക ഒരു കഥാകൃത്തു ഇന്നോളം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഫ്രാൻസിൽ തന്നെ ബാൽസാക്ക്, ഫ്ളാബേർ, സോള, പ്രൂസ്റ്റു തുടങ്ങിയ മഹാരഥന്മാർ പലരുമുണ്ടെങ്കിലും, അവരെല്ലാം തന്നെ മോപ്പസാങ്ങിനോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ, രണ്ടാം കിടക്കാരായേ എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളു. പുഷ്കിൻ, ഗാഗോൾ, ഡാസ്റ്റവസ്കി, ടോൾസ്റ്റോയ്, ടർജ്ജനിവ്, ലെസ്കോവു, കോറൊളെൻകോ, ചെഹോവ്, സൊളൊഗൊബ് ചിറിക്കാഫ്, ഗോർക്കി, കുപ്രിൻ, ബ്യൂണിൻ, ആൻഡ്രേയേവ്, ബ്രൂസോഫ്, റോമനോഫ് സോസ്ക്കെൻകോ, അലക്സേയേഫ്, ഓകുഢലോഫ്, കാററീവ് തുടങ്ങിയവർ റഷ്യയിലെ പ്രസിദ്ധ കഥാകൃത്തുകളാണ്. ആസ്ത്രിയ, ഹംഗറി, പോളൻഡ് നോർവ, സ്വീഡൻ, ഡെൻമാർക്, സെക്കോസ്ളോവക്കിയാ, ഇററലി, ജർമ്മനി എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലും അനുഗൃഹീതരായ കഥാകൃത്തുകൾ ധാരാളമുണ്ട്. ബുദ്ധിപരമായ ഒരു വീക്ഷണകോണത്തിൽക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ ലൂയിഗിപിറാൻ ഡല്ലോവിന്റെ ചെറുകഥകൾ അതുല്യങ്ങളാണെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പറയാം. ചെഹോവിൻെറ കഥകളുടെ സ്വാരസ്യം മററാക്കും കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഇങ്ങിനെയെല്ലാമാണെങ്കിലും, മോപ്പസാങ്ങിൻെറ കഥാനിമ്മാണപാടവം ഒന്നു വേറേതന്നെയാണെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കഥകൾ ഒരിക്കലും ദീർഘിക്കാറില്ല. ഏററവും ചുരുങ്ങിയ പദങ്ങൾ കൊണ്ടു്, ഏററവും ലളിതമായ രീതിയിൽ, ഏററവും പരിചയമുള്ള സംഭവങ്ങളേയും സംഗതികളേയും ചിത്രീകരിച്ചു്, ഏററവും ഉൽക്കടമായ വികാരം സഞ്ജനിപ്പിക്കുവാനുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻെറ സാമത്ഥ്യം അതിശയനീയമായിരിക്കുന്നു. കല അതിൻെറ സൗകുമായ്യസമ്പൂത്തിയോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഒരോകൃതിയിലും വിലാസലാസ്യം നടത്തുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്.

മോപ്പസാങ്ങും തകഴിയും.

മോപ്പസാങ്ങിൻെറ ഒരു യഥാത്ഥശിഷ്യനാണു് മിസ്റ്റർ തകഴി. അദ്ദേഹം മോപ്പസാങ്ങിൻെറ കൃതികൾ ശരിക്കുപഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു. ഓരോകഥയും വിളിച്ചു പറയുന്നു. അതിനാൽ മോപ്പസാങ്ങിനെ സംബന്ധിച്ചു മേൽപ്രസ്താവിച്ച ഗുണങ്ങൾ തകഴിയിലും മൊട്ടിട്ടുകാണുന്നതിൽ അതിശയിക്കുവാനില്ല. ഏതൊരുകഥാകൃത്തിനും അനുകരണീയമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണു് മി: തകഴിയുടെ അത്യന്തലളിതവും ആകർഷകവുമായ ഭാഷാരീതിയെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം.

തകഴിയുടെ ചില കഥകൾ.

എന്നാൽ മി: തകഴിയുടേയും ചില കഥകൾ വെറും അനുകരണങ്ങളാണു്; അതദ്ദേഹം സൂചിപ്പിക്കാറുമില്ല. ഉദാഹരണമായി അദ്ദേഹം മാതൃഭൂമിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ചന്ദ്രികയിൽ' എന്ന കഥ മോപ്പസാങ്ങിൻെറ The Moon-Light എന്ന കഥയുടെ അനുകരണമാണു്. അദ്ദേഹം അതു പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, ആ അനുകരണത്തിൽ മാത്രം, മി: തകഴി മോപ്പസാങ്ങിൻെറ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മനംകുളൎപ്പിക്കുന്ന പൂനിലാവിൽ ചെളി വാരിപ്പൂശി എന്നുംക്രുടി ഞാൻ പറയും. ആ പാവപ്പെട്ട കാവിവസ്ത്രക്കാരനെ വലിച്ചിഴച്ചു കൊണ്ടുവന്നു, ഒടുവിൽ ആ വസ്ത്രത്തുമ്പിലയാളെ കെട്ടി ഞാത്തിയിട്ടതും മററും വലിയ അപരാധമായിപ്പോയി. ആത്മഹത്യ ചെയ്യിച്ചാൽ മാത്രമേ, രസിക്കാൻ ഹൃദയമുള്ള ഒരുത്തനും വികാരമുണ്ടാകൂ എന്നു കരുതുന്നതു അബദ്ധമാണു്. "പിന്നേയും അവൾ ജീവിച്ചു", എന്ന മി: തകഴിയുടെ ഒരു നുറുങ്ങുവാചകത്തിനു് ആയിരം ആത്മഹത്യകളേക്കാൾ വികരോത്തേജകത്വമുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. മരണത്തേക്കാൾ ദുസ്സഹമായ, ദുരന്തമായ, എത്ര ജീവിതങ്ങൾ ഉണ്ടു്. ഇബ്സന്റെ Doll's House- ലെ 'നോറ'യോ, 'ഹെൽമറോ', മരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ അതെത്ര ശോകാത്മകമായ ഒരു നാടകമാണു്! "അവളുടെ ഭർത്താവു്" എന്ന തകഴിയുടെ കഥയിലെ നായികയുടെ ജീവിതം ആയിരം മരണത്തേക്കാൾ ശോകാത്മകമാണെന്നാണെനിക്കു തോന്നുന്നതു്.

അതിനാൽ, 'ചന്ദ്രികയിൽ' എന്ന കഥ നിർജ്ജീവമായ ഒരനുകരണമാണെന്നും, എന്നിട്ടും അതനുകരണമാണെന്നു പൊതുജനങ്ങളെ അറിയിക്കാഞ്ഞതു വലിയ സാഹസമായിപ്പോയെന്നും, സ്നേഹപൂർവ്വം ഞാൻ എന്റെ സുഹൃത്തിനെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ, നവജീവനിൽ അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ 'രണ്ടാഴ്ചയിലെ ഡയറി' "അലക്സാൻഡർ കുപ്രിൻ"ന്റെ Psyche എന്ന ചെറുകഥയുടെ അനുകരണമാണു്. അതും സൂചിപ്പിച്ചു കാണുന്നില്ല.

കേശവദേവു്.

മി: കേശവദേവിന്റെ ചെറുകഥകൾക്കും, ഏകാങ്കനാടകങ്ങൾക്കും, മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ സമുന്നതമായ സ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവ തികച്ചും ഹൃദയാകർഷകങ്ങ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളാണ്. എന്നാൽ, ചിലപ്പോൾ, ചില തത്വങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിനും പ്രചരണത്തിനുംവേണ്ടി അദ്ദേഹം കലാപരമായ ചില വിശിഷ്ടാംശങ്ങളെ ബലികഴിക്കുമെന്നേയുള്ളു. ജന്മനാ ഒരു നല്ല കലാകാരനായ മി: ദേവ് മേൽ പറഞ്ഞ തത്വസ്ഥാപനത്തിനുവേണ്ടി കലാകാരനിൽ നിന്നകന്ന്, ചിലപ്പോൾ ഒരു പ്രവാചകനും, മററു ചില പ്പോൾ ഒരു വിമശ്കനും, ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനുമാകാൻ വെമ്പലോടെ പയററിപ്പരാജയപ്പെടുന്നതും, അപ്പോൾ കലനിന്നു കണ്ണുനീർ വാർക്കുന്നതും കാണാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ, ഗോർക്കി ഡാസ്റ്റവസ്ക്കി, റോമനോഫ് തുടങ്ങിയ റഷ്യൻ സാഹിത്യകാരന്മാരെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. കലാപരമായ അംശങ്ങളെ ബലികഴിക്കാതെതന്നെ തത്വസ്ഥാപനത്തിനുള്ള ഗോർക്കിയുടെ സാമത്ഥ്യം, എന്നാൽ, ദേവിൻ അത്ര പരിപൂണ്ണമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'അന്നത്തെ നാടകം' തുടങ്ങിയ ചില കൃതികൾക്കു റൊമേൻറൊളാണ്ടിന്റെ John Christopher എന്ന ഉൽക്കൃഷ്ടകൃതിയിലെ ചില ഭാഗങ്ങളുമായി സാദൃശ്യമുണ്ട്.

എസ് കെ. പൊറെറക്കാട്ട്.

മി: പൊറെറക്കാടിന്റെ ചെറുകഥകൾ, ഏറിയക്രൂറം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം ചിന്തയിൽനിന്നും അനുഭവത്തിൽ നിന്നും വാർത്തെടുത്തിട്ടുള്ളവയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ "ക്ഷയരോഗി" എന്ന ചെറുകഥ ലോകത്തിലെ ഏതു ചെറുകഥയോടും കിടപിടിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നു മലയാളികൾക്കഭിമാനിക്കാം

ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനം.

ശ്രീമതി ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ കഥകളും മിക്കവാറും സ്വതന്ത്രങ്ങളാണ്. കഥാകാരന്റെ ജീവിതാവലോകനത്തേക്കാളും, തെരഞ്ഞെടുക്കലിനേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്കാളും കവിയുടെ ഭാവനാവിഹാരമാണ് അവരുടെ കൃതി കളെഅധികഭാഗവും വർണ്ണം പിടിപ്പിക്കുന്നതു്. പ്ലോട്ടിനു പുറകമേ പ്രതിഭയെ വിട്ടുന്ന ആ പണ്ടത്തെ സമ്പ്രദായ ത്തിൽനിന്ന് അവരിനിയും നിശ്ശേഷം വിമുക്തയായിട്ടു ണ്ടെന്നുപറഞ്ഞുകൂടാ. അതിർകവിഞ്ഞ ആദശ്വാദം ഒന്നു മാത്രമെ അവരുടെ പ്രതിഭയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും സ്വഛന്ദവു മായ പ്രയാണത്തിനല്പമൊരു പ്രതിബന്ധമായി നിൽക്കു ന്നുള്ളു. ജീവിതചിത്രീകരണത്തിൽ അവർ അസാമാന്യമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യം കാണിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാലതുതന്നെ, ആദർ ശാത്മകമായ ഒരു മാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടി മാത്രമാകയാൽ, പരി പൂർണ്ണമാണെന്നു പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ല. തകഴിയുടെ കഥാപാത്രങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന മനശ്ശാസ്ത്രപരമായ ഗതിവൈചിത്ര്യങ്ങളുടെ അഭാവവും ശ്രീമതി അന്തർജ്ജന ത്തിന്റെ കഥാപാത്രങ്ങൾക്കുണ്ടു്. അവരുടെ ചെറുകഥ കൾ എല്ലാം സ്വതന്ത്രങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. "യാത്ര യുടെ അവസാനം" എന്ന കഥ ശാന്താദേവി രചിച്ചിട്ടു ള്ളതും Modern Review എന്ന മാസികയിൽ പണ്ടു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നതുമായ The Journey's End എന്ന ചെറുകഥയുടെ ഗാഢസ്പർശിയായ ഒരനുകരണംത ന്നെയാണു്. എന്നാൽ ആ അനുകരണത്തിൽപോലും ആ മഹതിക്കു് പരിപൂർണ്ണവിജയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ള്ളതിൽ സംശയമില്ല.

ചില തർജ്ജമകൾ.

ഹാസ്‌ലിററിനെപ്പോലെ, ഒരു വിഷയത്തെ അധിക രിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു വലിയ ശാഖാചംക്രമണത്തിനു ഞാനും അധീനനായിപ്പോയി. നമുക്കു പരിഭാഷയിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങുക.

൩

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബ്രൗണിംഗിൻെറ കൃതികൾ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു വിവൎത്തനംചെയ്യുവാൻ വലിയ വിഷമമുണ്ടെന്നു ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. ശ്രീമാന്മാരായ നാലപ്പാട്ടു നാരായണമേനവൻ, ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പു തുടങ്ങിയ കവികൾ ഈ വിഷയത്തിൽ ശ്രമിക്കുമെങ്കിൽ കൈരളിക്കു് വലിയ സഹായമായിരിക്കും. ഈ രണ്ടു കവികളുടെ പേർ പ്രത്യേകം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതു അവർ വിവൎത്തനവിഷയത്തിൽ മറ്റെല്ലാരേയും കാൾ മികച്ചുനില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു്. സ്വതസ്സിദ്ധമായി അപ്രതിഹവുകമായ പ്രതിഭാവിലാസവും കവിതാവാസനയും സവിശേഷം കളിയാടുന്നവർ വേണം വിവൎത്തനത്തിനു ഒരുമ്പെടുവാൻ. പലയിടങ്ങളിലും വലിയ ക്ലിഷ്ടതയും കണ്ടേക്കാമെങ്കിലും നാലപ്പാടിൻെറ 'പൗരസ്ത്യദീപം' (Light of Asia by Edwin Arnold) ശങ്കരക്കുറുപ്പിൻെറ 'വിലാസലഹരി'യും (Rubaiyat Omer Khayyam) ഇതിനു പ്രത്യേകം സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നു. മി: കുറുപ്പു ഉമറിൻെറ കാവ്യം കുറച്ചുകൂടി നിഷ്കൎഷിച്ചു പഠിക്കുകയും, തൎജ്ജമയിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിൽ വിലാസലഹരിയുടെ ഇന്നു കാണുന്ന വിലാസവായ്പിനു ഇതിലും മാറ്റുകൂടിയേനേ എന്നാണു് എനിക്കു തോന്നുന്നതു്. റുബായിയാത്തിൻെറ വിവൎത്തനത്തേക്കാൾ ഹാഫിസ്സിൻെറ ചിലകൃതികൾ അദ്ദേഹം പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു കൂടുതൽ കമനീയമായിരിക്കുന്നു.

പനിനീർപ്പൂവാലെൻെറ,
മാറിടം സുമാകീൎണ്ണം
തനിമുന്തിരിച്ചാറാൽ
പാനഭാജനം പൂൎണ്ണം.

(പുല്ലകാന്തേ — ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്)

എന്നിങ്ങിനെ അൎത്ഥപുഷ്ടിയും ശബ്ദസൗകുമാൎയ്യവും ഒരുമിച്ചു സമ്മേളിച്ചു ആശയത്തിനു ക്ഷതം സംഭവിക്കാതെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആകൎഷകമായി തീൎന്നിട്ടുള്ള പരിഭാഷാരൂപങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ വേറെ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. വളരെ നിഷ്കൃഷ്ടിച്ചു നടത്തിയ ഒരു താരതമ്യപഠനത്തിനുശേഷം എനിക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരഭിപ്രായമാണിതു്. ഹാഫിസ്സിന്റെ കൃതികളെല്ലാം പഠിക്കുവാൻ എനിക്കു സൗകൎയ്യം ലഭിച്ചതു ഈയിടെത്ത കാലത്താണു്. ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കു പലരും ആ മഹാകവിയുടെ കൃതികൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവയിൽ മിസ്സ്ഗർട്ട്റൂഡ്ബെല്ലിന്റെ കൃതികൾക്കാണു് ആംഗല സാഹിത്യത്തിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഹാഫിസ്സിന്റെ കൃതികളിൽതന്നെ, വിവൎത്തനത്തിനേററവും എളുപ്പമായിട്ടുള്ളതും രണ്ടാംകിടയിൽപ്പെട്ടതുമായ നാലഞ്ചു ലഘുപദ്യങ്ങൾ മാത്രമേ മി: കുരുപ്പും തൎജ്ജമചെയ്തു കാണുന്നുള്ളു.

"നിർവൃതി."

ബ്രൗണിംഗിന്റെ കൃതികൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തുമ്പോൾ കുറച്ചധികം സ്വാതന്ത്ര്യം എടുക്കേണ്ടതായി വരും. "ഒന്നിച്ചുചേൎന്നുള്ള ഒടുവിലത്തെ കുതിരസ്സവാരി" (The Last Ride Together) എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തമനാടകീയ സ്വഗതോക്തി, (Dramatic Monologue) "നിർവൃതി" എന്ന പേരിൽ വിവൎത്തനംചെയ്തു ഞാൻ "സഹൃദയ"യിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കയുണ്ടായി. മലയാളത്തിൽ ആവിൎഭവിച്ചിട്ടുള്ള ബ്രൗണിംഗിന്റെ ആദ്യത്തെ കൃതി ഇതാണെന്നു തോന്നുന്നു. ആംഗലസാഹിത്യത്തിലും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലും ഒന്നുപോലെ പ്രാവീണ്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള പല സുഹൃത്തുകളും തദ്വിഷയത്തിൽ, ആ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനു ശേഷം, എനിക്കു നൽകിയിട്ടുള്ള പ്രോത്സാഹനങ്ങളും അനുമോദനങ്ങളും ബ്രൗണിംഗ്കൃതികളുമായി കൂടുതൽ അടുക്കുവാൻ എനിക്കു പ്രേരകമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. Andrea Del Sarto, Rali Ben Ezra, Grammarian's Funerval, Fra

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Lippo Lippi തുടങ്ങിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ അടുത്തുതന്നെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

അനുകരണങ്ങൾ.

ഭാഷാപോഷണത്തിൽ, വിവൎത്തനത്തിനു് ഒരുവലിയ പങ്കുണ്ടെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. മലയാളഭാഷയിൽ, സ്വതന്ത്രങ്ങളെന്നു പറയാവുന്ന കൃതികൾ വളരെ കുറച്ചു മാത്രമേയുള്ളു. ബാക്കിയുള്ളതെല്ലാം, വിവൎത്തനങ്ങളല്ല, മററു കൃതികളുടെ ഛായയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു നിൎമ്മിച്ചു വിടുന്ന വികൃതങ്ങളും നിൎജ്ജീവങ്ങളുമായ വെറും അനുകരണരൂപങ്ങൾമാത്രമാണു് ഉദാഹരണമായി നോവൽ നാടകം മുതലായ സാഹിത്യശാഖകൾ എടുത്തു പരിശോധിച്ചു നോക്കുക. മി: ചന്തുമേനവന്റെയും, സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടേയും ഏതാനും ആഖ്യായികകളെ ഒഴിച്ചു നിൎത്തിയാൽപിന്നെ കൈരളിക്കു സ്വന്തമെന്നഭിമാനിക്കത്തക്ക ഒരൊററ നോവൽ പോലും ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. മലയാളത്തിൽ ഒരു സ്വതന്ത്രനാടകകൎത്താവിന്റെ പേർ പറയുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ മിഴിച്ചുനിന്നുപോകും. അടുത്തകാലത്തു ഈ. വി; കൈനിക്കര, കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള തുടങ്ങിയ ചിലർ നാടകവിഷയത്തിലേക്കു ശ്രദ്ധയെ തിരിച്ചുവിട്ടിട്ടുള്ളതായി കാണാം. എഡ്വിൻ മഡലൈൻ തുടങ്ങിയ സായിപ്പന്മാരും മദാമ്മമാരും കരുണാകരൻനായരും കമലാക്ഷിയമ്മയും മററുമായി വേഷം മാറിവന്നു കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന വേതാളകോലാഹലങ്ങളാണു് നോവൽ സാഹിത്യത്തിൽ ഉന്നു നാം കാണുന്നതു് അവയുടെ നിൎമ്മാതാക്കൾ മൂലകൃതികളുടെ ആത്മാവിനെ ആട്ടിപ്പായിച്ചു്, വെറും നിൎജ്ജീവശരീരങ്ങളെ മാത്രം എടുത്തു്, അവയുടെതന്നെ മജ്ജയും മാംസവും ചീന്തിപ്പറിച്ചുകളഞ്ഞു വെറും അസ്ഥിപഞ്ജരങ്ങളാക്കിയിട്ടാണു നമ്മുടെ മുൻപിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതു. ഇതു മൂല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗ്രന്ഥകാരന്മാരോടു ചെയ്യുന്ന ഒരു വലിയ കടുംകൈയാണെന്നു അക്കൂട്ടർ ഓർമ്മിക്കാത്തതു കഷ്ടംതന്നെ.

നാലപ്പാടന്റെ "പാവങ്ങൾ"

ഫ്രഞ്ചുമഹാകവിയായ വിക്ററർ ഹ്യൂഗോവിന്റെ Les Miserables എന്ന ലോകോത്തരമായ ഗ്രന്ഥത്തിനു, 'ആസുരകേസരി', 'സരസ്വതി', 'ജീൻവാ ജിൻ' തുടങ്ങിയ എത്ര അനുകരണങ്ങളാണു് മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു്! എന്നാൽ അവയിലൊന്നിനെങ്കിലും 'പാവങ്ങ'ളെ സമീപിക്കാൻ പോലുമുള്ള യോഗ്യതയുണ്ടോ? പാവങ്ങളെ ഇന്നു കുററംപറയുന്നവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും നാലുപേജു വായിച്ചശേഷം "ഓ, മുഷിപ്പൻ!" എന്നു പറഞ്ഞു പുറംതള്ളിക്കളയുന്നകൂട്ടരാണു്. ഒരിക്കലെങ്കിലും അതുമുഴുവനൊന്നു വായിച്ചുനോക്കാൻ സൗജന്യബുദ്ധിയുണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരു സഹൃദയനെങ്കിലും, ഇന്നുവരെ എന്റെ പരിചയത്തിൽപെട്ടിടത്തോളം, ആ ഉത്തമ വിവർത്തനഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആരാധകനായിത്തീരാതിരുന്നിട്ടില്ല. തർജ്ജമ 'ഗ്യാസുപോയസോഡ' പോലെയാണെന്നു സാധാരണ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഏറെക്കുറെ ഇതു പരമാർത്ഥമാണുതാനും. എന്നാൽ പ്രാപ്തിയുള്ളവരെടുത്തു പെരുമാറിയാൽ പെരുമയ്ക്കുടവു തട്ടുകയില്ലെന്നുള്ളതിനുത്തമദൃഷ്ടാന്തമാണു്. 'പാവങ്ങൾ' അതിലെ പല ഭാഗങ്ങളും ഇംഗ്ലീഷിനെതന്നെ അതിശയിക്കുന്നുണ്ടെന്നു, രണ്ടും ഒരേ അവസരത്തിൽ താരതമ്യംചെയ്തു വായിച്ചുനോക്കുന്ന ഒരാൾക്കു നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയും. പാവങ്ങളെ ആരൊക്കെ എന്തൊക്കെക്കുററം പറഞ്ഞാലും ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണു്: ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിനുശേഷം മലയാളത്തിലെ ഗദ്യസാഹിത്യത്തിനു ഒരു വലിയ മാററം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്—അഭിനവമായ ഒരുണർവ്വു്! ഇന്നത്തെപ്പലരുടേയും ഗദ്യശൈലികൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒരു കൊഴുപ്പും ഓജസ്സുമുണ്ടു്. പാവങ്ങളുടെ സാധന ശക്തി അതിൽ പ്രസ്പഷ്ടമായി കാണപ്പെടുന്നു.

'കാമുകൻ', 'പ്രേതങ്ങൾ

വിശ്വസാഹിത്യസുധാസ്വാദനതൽപരനും അഗാധ പണ്ഡിതനും സഹൃദയാഗ്രേസരനുമായ ശ്രീമാൻ ഏ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള മോപ്പസാങ്ങിൻെറ ചെറുകഥകൾ, ആ മഹാസാഹിത്യകാരൻെറതന്നെ 'ബെൽആമി' (കാമുകൻ) എന്ന ആഖ്യായിക, നോർവീജിയൻ നാടകകർത്താവായ ഇബ്സൻെറ (Henrik Ibsen) 'പ്രേതങ്ങൾ' (The Ghosts) എന്ന ഗദ്യനാടകം—ഇത്രയും കൃതികൾ മലയാളത്തിലേക്കു പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ തർജ്ജമയിൽ നാലപ്പാടൻേറതിൽ കാണപ്പെടുന്ന കുളുർമയും പ്രസാദവും അല്പം കുറവാണെങ്കിലും, പ്രസ്തുത കൃതികൾ മലയാളികളിൽ നവീനമായ ഒരു സാഹിത്യാഭിരുചി സഞ്ജനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. കലാവൈശിഷ്ട്യം തികച്ചും കളിയാടുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളേ അദ്ദേഹം വിവർത്തനത്തിനെടുത്തു. കൈരളി ആകൽപകാലം കൃതജ്ഞതയോടെ അനുസ്മരിക്കുന്ന ഒരു നാമധേയമാണു് ശ്രീമാൻ ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയുടേതെന്നു ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

കുററവും ശിക്ഷയും.

റഷ്യയിലെ ഒരു മഹാസാഹിത്യകാരനായ ഡാസ്റ്റവസ്കിയുടെ Brime and Punishment എന്ന ആഖ്യായികയുടെ വിവർത്തനമായി 'കുററവും ശിക്ഷയും' എന്ന പേരിൽ ഒരമൂല്യഗ്രന്ഥം അടുത്തകാലത്തു കൈരളിക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ അത്ര മഹത്തായ ആ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ ആവിർഭാവംപോലും അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരായി കേരളത്തിൽ അധികംപേർ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ആ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ അൻപതു പ്രതിക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളെങ്കിലും ഈ അഞ്ചു കൊല്ലങ്ങൾക്കുള്ളിൽ വിററിരിക്കുമോ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. മി: നാലപ്പാടിൻേറയും ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയുടേയും വിവൎത്തനത്തോടു സമീപിക്കുകയില്ലെങ്കിലും, ആ ഗ്രന്ഥം ഓരോ കേരളിയനും വായിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ പറയും. വിശ്വവിഖ്യാതമായ ആ ഉത്തമ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ വിവൎത്തനത്തിനു വിധേയനായി എന്ന അദ്ദേഹത്തിൻെറ കുററത്തിനുള്ള ശിക്ഷയായിരിക്കാം പക്ഷെ ആ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ പ്രചാരവൈരളപ്യം. എൻെറ ഒരു സുഹൃത്തും സ്വദേശിയുമായ ശ്രീമാൻ ഇടപ്പള്ളി പി. കെ. കരുണാകരമേനവനാണു് ഡാസ്ററവസ്കിയെ ആദ്യമായങ്ങനെ കേരളത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചതെന്നോക്കുമ്പോൾ ഞാൻ അഭിമാനപുളകം കൊള്ളുന്നു.

പ്രണയരംഗം.

ഫ്ളാബേർ എന്ന ഫ്രഞ്ചു സാഹിത്യകാരൻെറ 'മാഡം ബോവരി' എന്ന പ്രസിദ്ധ ആഖ്യായികയുടെ പരിഭാഷയാണു് ഈ ഗ്രന്ഥം. ഒരു നല്ല സഹൃദയനായ ശ്രീമാൻ എൻ. എൻ. ഇളയതാണു് അതു വിവൎത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പരിഭാഷാ തികച്ചും രസപ്രദമാണു്. എന്നാൽ മുൻപു പ്രസ്താവിച്ച ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ അനുഭവം തന്നെയാണു് അതിനും സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നറിയുന്നു. മോപ്പസാങ്ങിൻേറയും ഫ്ളാബേറിൻേറയും കൃതികൾ, തന്നെ വായിച്ചു രസിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹംകൊണ്ടുമാത്രമാണു് ഞാൻ ഇപ്പോൾ 'ഫ്രഞ്ചു' പഠിക്കാൻ ഒരുമ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. ആ ഭാഷയിലെ അതുല്യമായ സാഹിത്യാമൃതം, അല്പമെങ്കിലും, മറെറാന്നിലേക്കു പകൎത്താതെ തന്നെ, ആസ്വദിക്കണമെന്നുള്ള എൻെറ അഭിലാഷം സഫലമായാൽ ഞാൻ കൃതാൎത്ഥനായി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിവൎത്തനങ്ങളോടുള്ള മനോഭാവം.

വിവൎത്തനഗ്രന്ഥങ്ങളോടു കേരളീയൎക്കുള്ള മനോഭാവം എന്താണെന്നു ഞാൻ മുൻപു സൂചിപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അനുഭവത്തിൽനിന്നും അനുമാനിക്കാം. "കാന്താസമ്മിതയായയാ .." എന്നുരുവിട്ടുകൊണ്ടു് അന്ധപ്രലപനങ്ങൾ നടത്തുന്ന, സാഹിത്യലോകത്തിലെ യഥാസ്ഥിതിക വൈതാളികന്മാരുടെയിടയിൽ ഇന്നാവയ്ക്കു വലിയ ഗണനീയതയൊന്നും സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, ലോകോത്തരങ്ങളായ ആവക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വിവൎത്തനങ്ങളെ ആഹ്ലാദവായ്പോടെ സ്വാഗതംചെയ്യുന്ന ഒരു സഹൃദയമണ്ഡലം ഇന്നുതന്നെ കേരളത്തിലുണ്ടെന്നും, മുൻപറഞ്ഞ വൈതാളികസംഘത്തിന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നീടുവരുന്ന ജനപരമ്പ അവയെ കരമുകുളങ്ങളോടെ സ്വീകരിക്കുമെന്നും ഉറപ്പുകരുതാം. പുസ്തകരൂപത്തിൽ ഒന്നും ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും മി: കെ. പി. ശങ്കരമേനവൻ ഒട്ടേറെ ചെറുകഥകളും ഏകാങ്കനാടകങ്ങളും മലയാളത്തിലേക്കു വിവൎത്തനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അവയെ പുസ്തകരൂപത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കണമെന്നും, വീണ്ടും വിവൎത്തനസംരംഭം തുടരണമെന്നും ഞാനദ്ദേഹത്തോടപേക്ഷിക്കുന്നു.

യഥാസ്ഥിതികന്മാരുടെ മൎക്കടമുഷ്ടി.

കാളിദാസനും, ഭവഭൂതിയും, മാഘനും മററുംഎത്രയോ കാലമായി കേരളീയൎക്കു പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരാണു്! അവരുടെ അനേകം കൃതികൾ ഇന്നു മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടു്. അവർ മഹാരഥന്മാരല്ലെന്നു പ്രജ്ഞയുള്ളവരാരുംതന്നെ പറയുമെന്നുതോന്നുന്നില്ല. പക്ഷെ ലോകത്തിൽ അവർമാത്രമേ വാടാവിളക്കുകളായി മിന്നുന്നുള്ളുവെന്നും, അവരുടെ കൃതികളോടുകൂടി സാഹിത്യത്തിന്റെ പരിധിയെത്തിയെന്നും, അവരുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ആ കനക നക്ഷത്ര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങളുടെ മുൻപിൽ മററുള്ളവരെല്ലാം തൈജസകീടങ്ങളാണെന്നും വിചാരിക്കുന്നതു മൂഢത്വമാണ്. കാളിദാസനോടൊപ്പം ഷേക്സ്പീയറേയും, ഭവഭൂതിയോടൊപ്പം ഹ്യൂഗോവിനേയും, എഴുത്തച്ഛനോടൊപ്പം ഷെല്ലിയേയും, ചെറുശ്ശേരിയോടൊപ്പം സ്ട്രീൻഡ്ബർഗ്ഗിനേയും തുളസീദാസിനോടൊപ്പം മാക്സിംഗോർക്കിയേയും, മനസ്സിലാക്കുവാനും, അഭിനന്ദിക്കുവാനുമുള്ള ഹൃദയവിശാലതയും സംസ്കാരസമ്പുഷ്ടിയുമാണ് നമുക്കുണ്ടാകേണ്ടത്.

വിശ്വസാഹിത്യം, അനുദിനമല്ല, അനുനിമിഷം വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങളും ആശയാദർശങ്ങളും, സമുദ്രത്തിലെ തിരകൾപോലെ, ഒന്നിനുപുറകേ ഒന്നായങ്ങനെ മാറിമറിഞ്ഞും കെട്ടുപിണഞ്ഞും വന്നുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പാവപ്പെട്ട "കാന്താസമ്മിതയ"ക്കാരന്റെ വിശ്വാസം അതവന്റെ കാൽച്ചുവട്ടിൽത്തന്നെ അങ്ങിനെ നിശ്ചലമായി നിലകൊള്ളുമെന്നാണ്, അടുത്ത കാലത്തു ഒരു 'കാന്താസമ്മിത'ക്കാരനെ ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടി. അയാൾ സാഹിതീദേവിയുടെ വെളിച്ചപ്പാടിനെപ്പോലെ തലമുടിയഴിച്ചിട്ടു കണ്ണുരുട്ടി പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ടു ഗർജ്ജിച്ചു, "ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഈ മിസ്റ്റിസിസത്തേയും. റിയലിസത്തേയും, മറെറല്ലാ 'ഇസ'ത്തേയും വെറുക്കുന്നു" എന്ന്. "എന്താണു സാറേ മിസ്റ്റിസം?" "ഭ്രാന്ത്" എന്നു സമാധാനം. "റിയലിസമോ?"— "തെറിപറച്ചിൽ! പൂരപ്പാട്ട്!" കൊള്ളരുതോ? ഇക്കൂട്ടർ എന്തിനെക്കുറിച്ചെങ്കിലും അഭിപ്രായം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതു്, അതിനെക്കുറിച്ചു യാതൊന്നും മനസ്സിലാക്കാതെയാണ്! എന്തോ ഒന്നു എവിടേയോ കണ്ടു്, മോട്ടോറിന്റെ കുഴൽവിളി കേട്ട, ഗ്രാമങ്ങളിലെ മൂരികളെപ്പോലെ വെകിളി പിടിക്കുന്നു. ശരിയ്ക്കുതാത്ത്വകാര്യങ്ങൾ പഠിച്ചതിന്റെ ശേഷമാണു് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ സമാധാനമുണ്ടു്!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിശ്വസാഹിത്യ സുധാസ്വാദനത്തിനായി വെമ്പി പ്പായുന്ന സഹൃദയനെ, നമ്മുടെ കാന്താസമ്മിതയാക്കാരൻ ഇനിയും പാടിച്ചു നിർത്തി അവരുടെ ആ പഴയ പല്ലവി കൊണ്ടു ശ്വാസം മുട്ടിക്കുന്നതു വലിയകഷ്ടമാണു്.

ഇന്നത്തെ കർത്തവ്യം.

പാവപ്പെട്ട മലയാളികൾ ഇതുവരെ അറിയാൻ കഴി ഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത എത്രയെത്ര മഹാസാഹിത്യകാരന്മാർ ലോക ത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലുണ്ടു്! എല്ലാഭാഷകളുംപഠിച്ചു് അവയിലെ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങൾ തർജ്ജമ ചെയ്യുകയെന്നതു ഒരു കാലത്തും ഒരാൾക്കും സാദ്ധ്യമല്ല. എന്നാൽ ഏതുഭാഷ യിലുമുള്ള ഉത്തമകൃതിയുടെ പരിഭാഷയും ഇംഗ്ലീഷിൽ നമുക്കു കിട്ടും. അവയെ മലയാളികൾക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. വിശ്വസാഹിത്യത്തിലേക്കു അവരെ തിരിച്ചുവിടേണ്ട താണു്, കേരളീയ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഇന്നത്തെ കർത്തവ്യം അങ്ങനെ ഏതാനും സംവത്സരങ്ങൾ കഴിയു മ്പോൾ അനേകം ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങൾ മലയാളത്തിലുണ്ടാകു മെന്നും, അവയുമായുള്ള പരിചയംമൂലം, അന്നത്തെ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ പ്രതിഭാപ്രഭാവം പതിന്മടങ്ങു വർദ്ധിക്കുമെന്നും, ആ വിധത്തിൽ ഉത്തമങ്ങളായ സ്വതന്ത്ര കൃതികൾ തന്നെ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള പ്രാപ്തി അന്നത്തെ സാഹിത്യകാരന്മാർക്കുണ്ടായിത്തീരുമെന്നും ദൃഢമായി വിശ്വ സിക്കാം.

നമ്മുടെ ഒരു വലിയ ദൂഷ്യം.

സ്വതന്ത്രമായി ചിന്തിക്കുന്നതിൽ മലയാളികൾ സ്വയ മേവ വിമുഖന്മാരാണു്. ആ ഇനത്തിൽപെട്ട അന്യന്മാരുടെ ചിന്തകളും അവർ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. ഒരു മഹാൻ നൂററാ ണ്ടുകൾക്കു മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒന്നിനെത്തന്നെ പേർത്തും പേർത്തും അയവിറക്കുവാനാണവർക്കു താൽപര്യം. പണ്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശീലിച്ചിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായത്തിൽനിന്നും അല്പമൊന്നു വ്യതിചലിച്ചുകാണുമ്പോൾ അവരുടെ നെററിയിൽ ചുളി വീഴുന്നു. സാഹിത്യം ആകപ്പാടെ ചെന്നവതാളത്തിൽ ചാടിയെന്നു അവർ വേവലാതിപ്പെടുന്നു. "രീതിരാത്മാ കാവ്യസ്യ .." "ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷേഷു വൈചക്ഷണ്യം കലാസുച. " 'വാക്യം രസാത്മകംകാവ്യം " "കാവ്യംയശസേർത്ഥകൃതേ " 'എന്നു തുടങ്ങിയ പ്രമാണപ്രണവങ്ങൾ ഹൃദയവേദനയോടെ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു പ്രസംഗപീഠങ്ങളിലും പത്രമാസികകളിലും കിടന്നു അക്കൂട്ടർ മരണഗോഷ്ടികൾ കാണിച്ചു മുറവിളികൂട്ടുന്നു. "റിയലിസമേ, നീ സ്വഭാവോക്തിയാണു്, നീ സംസ്കൃതത്തിലുണ്ടു്! മിസ്ററിസിസമേ, നീ അന്യാപദേശമാണു്, നീ രൂപകാതിശയോക്തിയാണു്; നീയും സംസ്കൃതത്തിലുണ്ടു്" എന്നിങ്ങനെ പ്രലപിക്കുന്നു.

യഥാർത്ഥമാലോചിച്ചു നോക്കിയാൽ ഇതിനൊന്നും കാര്യമില്ല. കാലഗതിയിൽ മനുഷ്യജീവിതത്തിനുതന്നെ എന്തെല്ലാം പരിണാമങ്ങളാണു സംഭവിക്കുന്നതു! ആ സ്ഥിതിക്കു ജീവിതത്തോടൊട്ടിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്ന സാഹിത്യത്തിനും ചലനം സംഭവിക്കുന്നതിൽ അതിശയിക്കുവാനോ ആവലാതിപ്പെടാനോ ഇല്ല.

എത്രയൊക്കെ അണകെട്ടി നിർത്തിയാലും മനുഷ്യഭാവന അവയെ എല്ലാം തട്ടിത്തകർത്തു സദാ മുന്നോട്ടുതന്നെ സ്വൈരിതപ്രയാണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. വിശ്വസാഹിത്യസമുദ്രത്തിലെ ഒരു കൊച്ചു ജലബിന്ദുമാത്രമാണു്, മലയാളസാഹിത്യം. ആ. അലയാഴിപ്പരപ്പിൽ അടിക്കടി കോളിളക്കമുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ആ ചലനം, അല്പമായിട്ടെങ്കിലും ആ ജലബിന്ദുവിനേയും എങ്ങിനെ ബാധിക്കാതിരിക്കും? സംസ്കൃതപക്ഷപാതികളായ യഥാസ്ഥിതികപണ്ഡിതന്മാരുടേയും നിരൂപകന്മാരുടേയും സങ്കുചിതമനോഭാവദ്യോതകങ്ങളായമക്കടമുഷ്ടികൾക്കു വഴങ്ങിക്കൊട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തിരുന്നുവെങ്കിൽ നമ്മുടെ സാഹിത്യം എത്രയോനാൾ മുൻ പുതന്നെ മുരടിച്ചുപോയേനേ! ഇന്നത്തു തളിർപൊടിച്ചു വരുന്നുണ്ടെന്നും ഒരുകാലത്തു പുഷ്പഫലാവകീർണ്ണമായി പരിലസിക്കുമെന്നും നമുക്കാശിക്കാം.

സൽകൃതികളും ദുഷ്കൃതികളും.

ഇതുവരെ പ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നും ഇന്നത്തെ സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ എല്ലാം ഉത്തമങ്ങളാണെന്നു എനിക്കഭിപ്രായമുണ്ടെന്നു ശങ്കിച്ചേക്കും. ഏതു സാഹിത്യത്തിൻെറ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചു നോക്കിയാലും, അതാതു കാലഘട്ടത്തിൻെറ വളർച്ചയിൽ, ഉത്തമകൃതികളോടൊപ്പംതന്നെ ദുഷ്കൃതികളും, ധാരാളമായി കാണുന്നതാണു്. വിശേഷിച്ചും രണ്ടു സുവർണ്ണകാലങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കു വരുന്ന കാലഘട്ടം സാധാരണയായി ക്ഷുദ്രകൃതികളെയാണു് അധികം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതായി കണ്ടുവരുന്നതു്. ആംഗലസാഹിത്യത്തിൽ ക്ലാസിക്കു പ്രസ്ഥാനത്തിനും റൊമാൻറിക് പ്രസ്ഥാനത്തിനും ഇടയ്ക്കുള്ള കാലത്തെ കൃതികൾ പരിശോധിച്ചുനോക്കിയാൽ ഈ തത്വം ശരിക്കും മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും.

പ്രാചീനകൃതികൾ എല്ലാം പരമവിശിഷ്ടങ്ങളാണെന്നു് ഞാൻ പറയുകയില്ല; അതുപോലെതന്നെ ആധുനിക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എല്ലാം ആരാദ്ധ്യങ്ങളാണെന്നും എനിക്കഭിപ്രായമില്ല. ഉത്തമങ്ങളായവ രണ്ടിനത്തിലും ഉണ്ടു് അതുപോലെതന്നെ ക്ഷുദ്രകൃതികളും.

പിന്നെ, മഹത്വനിർണ്ണയത്തിൽ രണ്ടിനത്തിലും പെട്ടവയെത്തമ്മിൽക്കൂടി ഘടിപ്പിക്കുന്നതേ യുക്തിക്കു യോജിച്ചതല്ല. നവീനാദർശങ്ങളിൽ അടിയുറച്ചുനിന്നുകൊണ്ടു പ്രാചീനസാഹിത്യത്തെ വിമർശിക്കുന്നതും, പ്രാചീനതത്വങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ആധുനികസാഹിത്യത്തെ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതും ഒരുപോലെ അബദ്ധ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജടിലമാണു്. ചെറുശ്ശേരിയുടെ കൃഷ്ണഗാഥയിലെ സൗന്ദര്യം വള്ളത്തോളിന്റെ സാഹിത്യമഞ്ജരിയിലെ കൃതികളിൽ കാണുന്നില്ലെങ്കിൽ, വള്ളത്തോളിന്റെ ചില ഗുണങ്ങൾ കൃഷ്ണഗാഥയിലും കാണപ്പെടുന്നില്ലല്ലോ. കുമാരനാശാന്റെ വീണപൂവിന്റെ വൈശിഷ്ട്യത്തിനും എഴുത്തച്ഛന്റെ ഹരിനാമകീർത്തനത്തിന്റെ മഹാത്മ്യത്തിനും തമ്മിൽ വലിയ വ്യത്യാസമുണ്ടു്. ഒന്നിനെ അപേക്ഷിച്ചു മറ്റൊന്നു താഴെയാണെന്നുപറയാൻ ഇവിടെ നിർവ്വാഹമില്ല. അതാതിന്റെ പ്രത്യേക മഹിമ പ്രാചീനകൃതികൾക്കും ആധുനിക കൃതികൾക്കും ഒന്നുപോലെ ഉണ്ടായിരിക്കും.

പരിപൂർണ്ണത.

ഒരു സാഹിത്യവും യഥാർത്ഥത്തിൽ പരിപൂർണ്ണമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഒരുകാലത്തും പരിപൂർണ്ണമാവുകയുമില്ല. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിനാണു് ഏററവും ഉൽകൃഷ്ടമായ സ്ഥാനമെന്നും അതിലുൾപ്പെടാത്തതായി യാതൊന്നും സാഹിത്യത്തിലില്ലെന്നും വാദിക്കുന്നവർ ഇപ്പോഴും ധാരാളമുണ്ടു്. വിവേകമുള്ളവരാരും അതപ്പാടേ അങ്ങു വിശ്വസിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. വിപുലമായ ഒരു സാഹിത്യസമ്പത്തു സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കുണ്ടെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കാം. പക്ഷെ അതുകൊണ്ടു സാഹിതിയുടെ രത്നഭണ്ഡാഗാരം നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു എന്നും, ഇനി അതിൽ ഒരു പവിഴത്തുണ്ടിനുപോലും പഴുതില്ലെന്നും പറയുന്നതു പരമാബദ്ധമാണെന്നേയുള്ളു. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തെമാത്രം ആധാരമാക്കി വാദിക്കുന്ന അക്കൂട്ടരോടു ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു, ഗദ്യപ്രബന്ധം, ഗദ്യനാടകം, ചെറുകഥ, ആഖ്യായിക, പര്യടനവിവരണം, കത്തുകൾ, മാനസികാപഗ്ര തുടങ്ങിയവയ്ക്കു, അവ എവിടെപ്പോകുമെന്നു്. അപ്പോൾ, നമുക്കു വളച്ചുവേണമെങ്കിൽ, ഇതരസാഹിത്യങ്ങളേയും ആശ്രയിച്ചേ ഒക്കൂ എന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. കലാശാല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യിലെ ഉയൻക്ലാസ്സുകളിൽ സംസ്കൃതസാഹിത്യംപോലും പഠിപ്പിക്കുന്നതു് ആംഗലഭാഷയുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയാണെന്നു എന്നെപ്പോലുള്ള അനുഭവസ്ഥന്മാർ പറയുമ്പോൾ, ആംഗലഭാഷയും ആംഗലസാഹിത്യവും ഇനി നമുക്കു ഒഴിച്ചു നിർത്തുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു എന്തുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു സമ്മതിച്ചുകൂടാ?

മലയാളസാഹിത്യത്തിൻെറ ഇനിയത്തെ വളൎച്ച.

മലയാളസാഹിത്യത്തിൻെറ ഇനിയത്തെ വളൎച്ചമുഴുവൻ യൂറോപ്യൻ സാഹിത്യത്തെ മാത്രം ആധാരമാക്കിയായിരിക്കും എന്നു ദീൎഘദൎശനം ചെയ്യുന്നതു് ഒരിക്കലും അസ്ഥാനത്തല്ല. ഹിന്ദി, ബംഗാളി തുടങ്ങിയ ഇതര ഭാരതീയ സാഹിത്യങ്ങൾക്കും മലയാളസാഹിത്യപോഷണത്തിൽ തുച്ഛമായ ഒരു പങ്കുണ്ടായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു തീൎച്ചയാണു്. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൻെറ പിടിയിൽനിന്നും മലയാളം ഇന്നിപ്പോൾ നിശ്ശേഷം വിട്ടുകഴിഞ്ഞു എന്നു പറയാം. ആംഗലസാഹിത്യത്തെ അതാശ്ലേഷംചെയ്യാൻ തുടങ്ങി, ആ ബന്ധം കാലക്രമത്തിൽ അധികമധികം ദൃഢീഭവിച്ചു വരികയേയുള്ളു എന്നതിൽ സംശയമില്ല. അതിനാൽ ആംഗലസാഹിത്യത്തെ മാത്രം ആധാരമാക്കാതെ യൂറോപ്യൻ സാഹിത്യങ്ങളെയാകമാനം ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുവേണം ഇനിയത്തെ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ സംരംഭമെന്നും, പത്രങ്ങളും മാസികകളും ഇക്കാൎയ്യത്തിൽ പ്രത്യേകം ഔത്സുക്യം പ്രദൎശിപ്പിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ അതു പരിപൂൎണ്ണവിജയത്തിൽ എത്തിച്ചേരുകയുള്ളുവെന്നും പ്രത്യേകം സൂചിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇന്നുള്ള പത്രമാസികകളിൽ മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പു മാത്രമേ അതിൽ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും അഭിരുചി പ്രദൎശിപ്പിക്കുന്നുള്ളു. ഇത്രയും പൊതുവെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടു് ഇനി ഞാൻ ഈ മുഖവുരയ്ക്കു് ആധാരമായ ഗ്രന്ഥത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുധാംഗദ.

ഈ ഖണ്ഡകാവ്യം ടെന്നിസൺൻെറ Oenone എന്ന കൃതിയെ ആധാരമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നു ഞാൻ ആരംഭത്തിൽ തന്നെ സൂചിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു. അന്തരിക്ഷത്തിനും കഥാപാത്രങ്ങൾക്കും ഭാരതീയത്വം കല്പിച്ചുകൊണ്ടാണു് ഞാനിതു രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇതു എനിക്കിഷ്ടമുള്ള ഒരു സമ്പ്രദായമല്ലെന്നു ഈ മുഖവുരയുടെ ഇതുവരെയുള്ള ഭാഗം വായിച്ചാൽ, ഒരാൾക്കു നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. പദാനുപദതർജ്ജമക്കൊരുമ്പെട്ടാൽ ഇപ്പോൾ ഈ കൃതിക്കു കാണുന്ന സാരള്യത്തിനു വലിയ ഉടവുതട്ടിയേക്കുമെന്ന ഭയം. കൊണ്ടാണു് ഞാൻ ഇങ്ങിനെ മാററം വരുത്തിയതു്. ടെന്നിസൺതന്നെ യവന മഹാകവിയായ 'ഹോമറി'ൻെറ ഇലിയഡു് (Iliad) എന്ന ഇതിഹാസ മഹാഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നും ഇതിവൃത്തി മാത്രം സ്വീകരിച്ചു, സ്വമനോധർമ്മംകൊണ്ടു ചായം പിടിപ്പിച്ചു് അഭിനവമായ ഒരാകർഷകത്വത്തോടുകൂടി പ്രസ്തുതി കൃതിയെ ആംഗലേയ സാഹിത്യലോകത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നോർക്കുമ്പോൾ, ഇത്രത്തോളം സ്വാതന്ത്ര്യമെടുക്കാഞ്ഞ എന്നെ അധികമാരും കുററപ്പെടുത്തുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

സാധാരണയായി കഥാഗാത്രത്തെമാത്രം മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നും സ്വീകരിച്ചു് സ്വതന്ത്രമായ ഒരു പദ്ധതിയിൽക്കൂടി കാവ്യനിർമ്മാണംചെയ്യുന്ന പതിവുവിട്ടു, കഥാഗാത്രത്തിനോ, അതിൻെറ സൗകുമാര്യത്തിനാധാരമായ ഇതര ഘടകങ്ങൾക്കോ, ചമൽക്കാരത്തിനോ, അല്പമെങ്കിലും പരുക്കു തട്ടാതെ, മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന കഥാപാത്രങ്ങൾക്കും അന്തരിക്ഷത്തിനും പ്രതിരൂപമായും ഔചിത്യത്തിനു ഭംഗംവരാത്തവിധത്തിലും അവയെ സ്വയം സൃഷ്ടിച്ചും കാവ്യനിർമ്മിതി സാധിക്കുകയാണു്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞാൻ ഇവിടെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. മൂലകൃതിയിലുള്ള ഒരൊററ ആശയവീചിയെങ്കിലും ഞാൻ വിട്ടുകളഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, അവതന്നെ കേരളീയരുടെ അഭിരുചിക്കനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ അവയെ എൻെറ സ്വന്തം കൽപനാശക്തികൊണ്ടു് നിറം പിടിപ്പിക്കുകകൂടിച്ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. മൂലകൃതിയിൽ ആദ്യന്തം തുളുമ്പിക്കാണുന്ന ശോകാത്മകമായ വികാരസാന്ദ്രതയ്ക്കു യാതൊരു ശൈഥില്യവും സംഭവിക്കാതിരിക്കാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മൂലഗ്രന്ഥവുമായി ഒത്തുനോക്കി ഒരു താരതമ്യപഠനത്തിനൊരുമ്പെട്ടുന്ന നിഷ്പക്ഷബുദ്ധിയായ ഒരു സഹൃദയൻ, തീർച്ചയായും എൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യം കൂട്ടതൽ ഗുണപ്രദമായിട്ടുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കുകതന്നെചെയ്യും. സുധാംഗദയിൽ, കഥാപാത്രങ്ങൾക്കും അന്തരീക്ഷത്തിനും വരുത്തിയിട്ടുള്ള മാററത്തിൻെറ മാറററിയുവാൻ മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ കഥ മനസ്സിലാക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. അതു ചുവടെചേർത്തുകൊള്ളുന്നു.

ഈനോണും പാരിസ്സും.

'സെബ്റെൻ'എന്ന ജലദേവൻെറ (river-god) പുത്രിയും, 'ഹെലൻ'നെ കവർന്നുകൊണ്ടുപോകുന്നതിനുമുൻപു് 'പാരിസ്സി'ൻെറ പത്നിയുമായിരുന്നു'ഈനോൺ'. ട്രോജൻ. യുദ്ധകാലത്തു ട്രോയിലെ രാജാവു് പ്രിയാം എന്നൊരാളായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു 'ഹെക്യൂബാ' എന്ന രാജ്ഞിയിലുണ്ടായ രണ്ടാമത്തെ പുത്രനാണു പാരീസ്. പാരിസിൻെറ ജനനത്തിനുമുൻപു്, താൻ ഒരു തീക്കൊള്ളിയെ പ്രസവിച്ചതായും അതിൻെറ ജ്വാലകൾ നഗരത്തെയാകമാനം ചുട്ടെരിച്ചതായും ഹെക്യൂബാരാജ്ഞി ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു. അതു ശിശുവിൻെറ ജനനം ട്രോയ്നഗരത്തിനാപൽക്കരമാണെന്നു എല്ലാവരും ഭയപ്പെട്ടു. അക്കാരണത്താൽ ജനിച്ച ഉടൻതന്നെ, ഐഡ് എന്ന മലയുടെ മുകളിൽകൊണ്ടുപോയി കിടത്തിയിട്ടു പോരണമെന്ന നിർദ്ദേശത്തോടെ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുഞ്ഞിനെ ഒരാട്ടിടയൻെറ കൈയിൽകൊടുത്തയച്ചു. ആ അജപാലൻ നിയോഗാനുസരണംതന്നെ പ്രവൎത്തിച്ചുവെങ്കിലും, അഞ്ചാമത്തെ ദിവസം വീണ്ടും അയാൾ അവിടെച്ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ, അയാളെ ആശ്ചൎയ്യസ്തബ്ധനാക്കിത്തീൎക്കുമാറു്, ആ ഇളംപൈതൽ കൈകാൽകുടഞ്ഞു പുഞ്ചിരിതൂകിക്കൊണ്ടു് അവിടത്തന്നെ കിടക്കുന്നതായിട്ടാണു കണ്ടതു്. മാത്രമോ, പാവപ്പെട്ട ആട്ടിടയൻ കിടുകിടുത്തുപോയി;—ഒരു പെൺകരടിവന്നു കുഞ്ഞിനു മുലകൊടുക്കുന്നു. കരടി പോയഉടൻതന്നെ ആട്ടിടയൻ അടുത്തു ചെന്നു കുഞ്ഞിനെ എടുത്തുകൊണ്ടു സ്വഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങി. അവൻ സ്വന്തം കുഞ്ഞുങ്ങളോടൊപ്പം ആ പൈതലിനേയും താലോലിച്ചുവളൎത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. അവനു അയാൾ ഇട്ടപേരാണു് 'പാരിസ്' എന്നു്. പ്രായമായതോടുകൂടി താൻ പ്രിയാമിൻെറ പുത്രനും, രാജകുമാരനുമാണെന്നു് പാരിസ്സിനു മനസ്സിലാവുകയും, അയാൾ കൊട്ടാരത്തിലേയ്ക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പിതാവു പുത്രനെ സ്വീകരിക്കാൻ യാതൊരുവൈമുഖ്യവും പ്രദൎശിപ്പിച്ചില്ല. എന്നാൽ അതിനുമുമ്പു മറെറാരത്ഭുതസംഭവമുണ്ടായി. തൻെറ പുത്രൻ മരിച്ചുപോയിരിക്കുമെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ പ്രിയാം 'പ്രേതശുദ്ധി' സംബന്ധമായ ചില വിനോദകൎമ്മങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിലാണു് അതു സംഭവിച്ചതു്. പാരിസ് കന്നുകാലികളെ മേച്ചുകൊണ്ടു കാട്ടിലിരിക്കുമ്പോൾ ഏതാനും രാജകിങ്കരന്മാർവന്നു, അവൻെറ കാളകളിലൊന്നിനെ ജയിക്കുന്ന ആൾക്കു സമ്മാനം കൊടുക്കാനായി പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. പാരിസും അവരുടെ പുറകെ തിരിച്ചു കൊട്ടാരത്തിൽവന്നു് അവൻ അങ്ങിനെ വിനോദകൎമ്മങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കാകുവാനിടയായി. അവൻ തൻെറ സഹോദരന്മാരേയെല്ലാം തോൽപിച്ചു. കോപാക്രാന്തരായി

൪

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തിന്ന അവർ അവനെ നിഗ്രഹിക്കുവാനായി മുൻപോട്ടു ഞെണഞ്ഞു. പെട്ടെന്ന കാസൻഡ്രാദേവി അവരുടെ മുൻപിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകയും, അവൻ വെറും കാലിച്ചെറുക്കനെല്ല, പ്രയാമിൻെറ പുത്രനായ പാരീസ്സാണെന്ന വിളംബരപ്പെടുത്തുകയുംചെയ്തു. പ്രയാമിന്ന സന്തോഷമായി പാരീസ് അനന്തരം ജലദേവനായ സെബ്രൻെറ മകൾ ഈനോണിനെ വിവാഹം കഴിച്ചു.

കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞു് ഒരു ദിവസം 'പല്യൂസും' 'തെററിസ്സും' തമ്മിലുള്ള വിവാഹഘോഷം കെങ്കേമമായി കൊണ്ടാടപ്പെട്ടു. എല്ലാദേവന്മാരേയും ദേവിമാരേയും അതിന്ന ക്ഷണിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു; പക്ഷെ കലഹത്തിൻെറ ദേവതയായ എറിസ്സിനെ മാത്രം ക്ഷണിച്ചിരുന്നില്ല. അക്കാരണത്താൽ എറിസ് കോപാകുലയായിച്ചമഞ്ഞു. അവൾ ക്ഷണിക്കാതെ തന്നെ അവിടെ വരികയും "ഏററവും സുന്ദരിയായവൾക്കു" എന്ന പുറത്തു കൊത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു പൊന്നാപ്പിൾപഴം ആരുമറിയാതെ, ദേവിമാർ ഇരിക്കുന്ന മുറിയുടെ കിളിവാതിൽക്കൽ വെച്ചിട്ടു്, മണ്ടാതിറങ്ങിപ്പോവുകയുംചെയ്തു. ആപ്പിൾപഴം ദൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടതിനോടു കൂടി, തനിക്കാണുവേണ്ടതു', തനിക്കാണു വേണ്ടതെന്ന വാദിച്ചുകൊണ്ടു ഹേര, അഫ്രോഡെയ്ററ് അതിനെ എന്നീ മൂന്ന ദേവിമാർ കലഹിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഉടൻ തന്നെ 'സ്യൂസ്' ഹെർമെസ് എന്ന ദേവതയെ അടുത്തു വിളിച്ചു. ഐഡയുടെ മറെറാരു ഭാഗമായ ഗാർഗാറസ് മലയിൽ ആട്ടുകളെ മേച്ചുകൊണ്ടു പാരീസ്സു് ഇരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും. മൂന്നദേവിമാരേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് അയാളുടെ അടുത്തു ചെന്നാൽ കാൎയ്യത്തിന്ന എന്തെങ്കിലും ഒരു തീരുമാനം ഉണ്ടാകുമെന്നും പ്രസ്താവിച്ചു; മാത്രമല്ല, അവരെ പാരീസ്സിൻെറ അടുത്തു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ അദ്ദേവൻ ഹെർമെസ്സിനെ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതനുസരിച്ചു മൂന്നുദേവിമാരും പാരീസിന്റെ അടുത്തുവന്നു. തനിക്കു ആപ്പിൾപ്പഴം തരുന്നപക്ഷം താൻ പാരീസിനെ എഷ്യയിലെ ചക്രവർത്തിയും, അവധിയില്ലാത്ത സമ്പത്തിന്റെ ഏകാധിപതിയുമാക്കിത്തിക്കാമെന്നു ഹേര ശപഥം ചെയ്തു. അതുല്യമായ യശസ്സും, സമരവൈദഗ്ദ്ധ്യവും തന്നനുഗ്രഹിക്കാമെന്നായി, അതിനെ. എന്നാൽ അഫ്രോഡെയിററാകട്ടെ ലോകത്തിലുള്ളവരിൽ ഏററവും സുന്ദരിയായ കമനിയെ അയാൾക്കു പത്നിയാക്കിക്കൊടുക്കാമെന്നാണു് വാഗ്ദാനംചെയ്തതു്. പാരീസ് അതിൽ മയങ്ങിപ്പോയി ഉടൻ തന്നെ അയാൾ ആ പൊന്നാപ്പിൾ പഴം ആ ദേവിയുടെ കരതലത്തിൽ തന്നെ സമർപ്പിച്ചു. ഹേരയും അതീനെയും കോപം കൊണ്ടു വിറച്ചു അവിടെനിന്നും മടങ്ങിപ്പോന്നു. അവരുടെ കോപവഹ്നിയാണത്രേ ഒടുവിൽ ട്രോയ്‌യുടെ നാശത്തിനുതന്നെ കാരണമായതു്

അഫ്റൊഡെയ്‌ററിന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ പാരീസ്സ് ഗ്രീസ്സിലേയ്ക്കു കപ്പൽ കയറി പുറപ്പെട്ടു. സ്പാർട്ടായിലെ രാജാവായ 'മെനെലാസ്' അദ്ദേഹത്തെ സാഘോഷം സ്വീകരിച്ചു കൊട്ടാരത്തിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു. അവിടെയങ്ങനെ താമസിച്ചു്, ഒരു ദിവസം മെനലാസിന്റെ പത്നിയും ലോകൈക സുന്ദരിയുമായ ഹെല്ലനെ, സൂത്രത്തിൽ തട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടു പാരിസ്സ് മടങ്ങിപ്പോന്നു. ലോകപ്രസിദ്ധമായ ട്രോജൻ യുദ്ധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഈ സൗന്ദര്യറാണിയുടെ അപഹരണമാണു്.

യുദ്ധാവസാനത്തിൽ, 'ഹെരാക്ലെസ്സി'ന്റെ ഒരുഗ്രബാണത്താൽ, ഫിലോക്‌റററററസ് പാരിസ്സിനെ മുറിപ്പെടുത്തി വീഴ്ത്തി. വ്രണിതാംഗനായ പാരിസ് ഉടൻ തന്നെ, ഏറെനാളായി താൻ നിർദ്ദയം വിട്ടുപിരിഞ്ഞ ഈനോണിന്റെ സമീപത്തേക്കു മടങ്ങിപ്പോന്നു. അവൾക്കു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുറിവുകൾ മാററുന്ന മായാവിദ്യ അറിയാമായിരുന്നു. പക്ഷെ തന്നോടു ചെയ്ത ഘോരാപരാധം അനുസ്മരിച്ചുണ്ടായ വൈരാഗ്യത്താലോ, പിതാവിൻെറ പ്രതിഷേധപ്രകടനത്താലോ എന്തോ, അവൾ സ്വകാന്തൻെറ നിശതക്ഷതങ്ങളെ നിമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാനൊരുമ്പെട്ടില്ല. നിരാശനായ പാരീസ് അനന്തരം ട്രോയ്യിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോരികയും അവിടെവെച്ചു മരിക്കുകയും ചെയ്തു. പെട്ടെന്നു ഈനോൺ പശ്ചാത്താപത്തിനധീനയായിത്തിൻ. അവൾ കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ മുറിവുകൾ മാററുവാനായി പാരീസ്സിൻെറ പുറകേ പുറപ്പെട്ടു. എന്നാൽ സമയം വൈകിപ്പോയി. അവൾ വന്നപ്പോഴേയ്ക്കും പാരീസ്സ് മരിച്ചിരുന്നു. ഈനോണിതു സഹിച്ചില്ല. ദുസ്സഹമായ ഹൃദയവേദനയോടെ അവൾ ഉടൻ തന്നെ കെട്ടിഞാന്നു ആത്മഹത്യചെയ്തു.

ഇതാണ് ഹോമറിൻെറ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉള്ള കഥ.

ടെന്നിസൻെറ ഈനോൺ.

മേൽ പ്രസ്താവിച്ച കഥയിൽനിന്നും ഒരു ഭാഗംമാത്രമെ ടെന്നിസൺ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളു. വിരഹാകുലയായ ഈനോണിനെക്കൊണ്ട് നാടകീയമായ രീതിയിൽ ടെന്നിസൺ ആ വിരഹത്തിന്ന കാരണമായിത്തീൎന്ന സംഭവങ്ങളെ വിസ്തരിപ്പിക്കുകയാണ ചെയ്യുന്നതു്. 'ഐഡ'യുടെ ഒരുതാഴ്വരയിൽ—പ്രണയസാന്ദ്രങ്ങളായ അനേകമനേകം നിർവ്വാണരംഗങ്ങൾക്കു ഒരു കാലത്തു തനിക്കും തൻെറ പ്രാണേശ്വരനും അങ്കമൊരുക്കിത്തന്ന അതേ താഴ്വരയിൽ അവൾ എത്തുന്നു. ആ ഗിരിദേവതയെ അഭിസംബോധനംചെയ്തു ദുരന്തമായ തൻെറ ജീവിതകഥ തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കരഞ്ഞു കൊണ്ടു പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുധാംഗദയിലെ മാററങ്ങൾ.

ഹിമാലയം (ഐഡ്)

'ഐഡ്'ക്കു പകരം ഹിമവൽത്തടങ്ങളാണ് ഈ കൃതിയിൽ ഞാൻ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. കഥാപാത്രങ്ങൾ യക്ഷചാരണ ഗന്ധർവ്വാദികളാകയാൽ അവരുടെ ആ വാസസ്ഥാനമെന്നു നൂററാണ്ടുകളായി ഭാരതിയർ സങ്കല്പിച്ചു പോരുന്ന ഹിമാലയത്തെ സ്വീകരിച്ചതിൽ അനൗചിത്യമുണ്ടായിരിക്കുകയില്ലല്ലോ. അതുപോലെതന്നെ മലയ്ക്കു പകരം, ഗംഗാനദിയെയാണു സുധാംഗദ അഭിസംബോധനംചെയ്തു വിലപിക്കുന്നതു്. പിരണിസ് പർവ്വതപംക്തികളുടെ, ഫ്രാൻസിലേയ്ക്കിറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കാട്ടേററവു് മലഞ്ചരുവിലിരുന്നാണ് ടെന്നിസൺ ഈനോൺ എന്ന കൃതിയുടെ ഒരു വലിയഭാഗം എഴുതിയിട്ടുള്ളതു്. എനിക്കിങ്ങിനെയുള്ള സൗകര്യങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് എന്റെ കൊച്ചനുജത്തിയായ 'ഇന്ദിര'യുടെ കൊഞ്ചിക്കുഴഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള അർത്ഥമില്ലാത്ത ആയിരം ചോദ്യങ്ങൾക്കു സമാധാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഏകാന്തത ഒരിക്കലും കാൽ കുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത എന്റെ ഭവനത്തിലിരുന്നാണ് എന്റെ സുധാംഗദയുടെ സൃഷ്ടി. ശരിയായി 'മല' എന്നു പറയുന്ന വസ്തു ഞാൻ ഒരിക്കൽ കണ്ടിട്ടുള്ളതും ശബരിക്കു പോയപ്പോഴും, നിലമ്പൂർ സാഹിത്യപരിഷത്തിൽ പങ്കെടുത്ത അവസരത്തിലുമാണ്. ആ അനുഭവങ്ങളുടെ അനുസ്മരണവും, ഭാവനയുടെ കതിർവിരിക്കലും കൂട്ടിച്ചേർത്തു് ഞാൻ ഹിമവൽത്തടങ്ങളെ പദങ്ങൾകൊണ്ടിവിടെ വരച്ചു കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്? അതു ശരിയായിട്ടുണ്ടോ എന്നെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

൨. വാസന്തചൂഡൻ (പാരീസ്സ്)

പാരിസ്സിനെക്കുറിച്ചുള്ള പൂർണ്ണവിവരം മുൻപുകൊടുത്തിട്ടുള്ള കഥയിൽനിന്നറിയാം. പാരിസ്സിന്റെ ഇതര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജീവിതകഥകളുമായി ഈ കൃതിയ്ക്കു യാതൊരു ബന്ധവു മില്ലാത്തതിനാൽ ദേവവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരാളായിമാത്രം നാം ധരിച്ചിരുന്നാൽ മതി. അതുകൊണ്ട് വാസന്തചൂഡൻ എന്ന ഒരു ഗന്ധർവ്വനെ തൽസ്ഥാനത്തു കല്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തേക്കുറിച്ചു നമുക്കറിയുവാനാവശ്യമുള്ളതെല്ലാം എന്റെ കൃതിയിൽ നിന്നു ലഭിക്കും.

൩. സുധാംഗദ (ഈനോൺ)

ഈനോണിന്റെ സ്ഥാനത്തു ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ജലകന്യകയാണു സുധാംഗദ. അവൾ വാസന്തചൂഡന്റെ പത്നിയാണ്; ഒരു ജലദേവന്റെ പുത്രിയും. കൂടുതൽ വിവരങ്ങളൊന്നും നമുക്കികൃതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അറിയേണ്ടതായിട്ടില്ല.

൪. ഹേര (ലക്ഷ്മി)

സ്വർഗ്ഗത്തിലെ രാജ്ഞിയും, ദേവന്മാരുടെ അധിപനായ സ്യൂസിന്റെ പത്നിയുമായ ഒരു ദേവിയാണ് ഹേര. അവൾക്കു പ്രതിരൂപമായി നമുക്കു സ്വീകരിക്കാവുന്നതു ഇന്ദ്രാണിയെയാണ്. പക്ഷെ ഞാൻ ഇവിടെ ഒരു മാററം വരുത്തി. അളവററ സമ്പത്താണല്ലോ ആ ദേവത വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നതു. അതുകൊണ്ടു സമ്പത്തിന്റെ അധിഷ്ഠാനദേവതയായ ലക്ഷ്മിദേവിയെ തൽസ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിച്ചതു കൂടുതൽ അനുയോജ്യമായിരിക്കാനേ വഴിയുള്ളു.

൫. പല്ലാസ്, അതേനെ (സരസ്വതി)

വിജ്ഞാനത്തിന്റേയും ശക്തിയുടേയും മൂർത്തിയാണു അതീനേ. ശരീരമാകമാനം ഒരു കവചംകൊണ്ടു മൂടി കൈയിൽ ആയുധങ്ങളോടുകൂടി, സ്യൂസിന്റെ ശിരസ്സിൽ നിന്നും ആവിർഭവിച്ച ഒരു ദേവിയാണവൾ. ജ്ഞാനം ബുദ്ധിശക്തി മുതലായവയാണവൾ, പ്രദാനംചെയ്യാമെന്ന

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏൽക്കുന്നതു്. അവളുടെ സ്ഥാനത്തു നമുക്കു സങ്കല്പിക്കാവുന്ന ഏക ദേവി, സരസ്വതിയാണു്. അക്കാരണത്താൽ അതീനെയുടെ സ്ഥാനത്തു് ഞാൻ സരസ്വതിയെകല്പിച്ചു.

൩. അഫ്രൊഡൈയ്റ്റ് (രതി)

കടൽത്തിരകളിൽനിന്നും ജനിച്ചവളാണു അഫ്രൊഡൈയ്റ്റ്. ഈ സാദൃശ്യം കടൽമകളായ ലക്ഷ്മീദേവിക്കാണുള്ളതെങ്കിലും മററൊരു കാൎയ്യത്തിൽ വലിയ ഒരുവ്യത്യാസമുണ്ടു്. അഫ്രൊഡൈയ്റ്റ് എന്നതു് 'വീനസ്സി'ന്റെ മററൊരു പേരാണു്. 'അഫ്രോസ്' (നുര) എന്നപദത്തിൽ നിന്നാണു അഫ്രോഡൈയ്റ്റ് എന്നപേർ വീനസ്സിനു കിട്ടിയതു്—കടലിലേ നുരകളിൽനിന്നും ഉയൎന്നു വന്നവൾ. എന്നാൽ വീനസ്സ് പ്രേമത്തിൻേറയും സൗന്ദൎയ്യത്തിൻേറയും ദേവതയാണു് സൈപ്രസ് ദ്വീപത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ തീരത്തുള്ള പഫോസ് പുരാതന നഗരത്തിനു തൊട്ടുകിടക്കുന്ന സമുദ്രത്തിൽനിന്നായിരുന്നു വീനസ്സിന്റെ ജനനം. വീനസ് എന്ന പദം കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ അപ്രമേയമായ ഒരു സൗന്ദൎയ്യത്തിന്റെ പ്രതീതിയാണു നമുക്കുണ്ടാവുക. അതുപോലെ 'ലോകൈകസുന്ദരി'യായ ഒരുപ്രണയിനിയെയാണു് പാരീസ്സിനുകൊടുക്കാമെന്നവൾ പറയുന്നതും ആകയാൽ അവളുടെ സ്ഥാനത്തു 'രതീദേവി'യെ കല്പിക്കുന്നതു ഏററവും സമുചിതമായിരിക്കുമെന്നു് എനിക്കുതോന്നി.

൪. ഐറിസ്സു് (ഇറിസു്)—മാദ്രിക.

മഴവില്ലിന്റെ ദേവതയാണു് ഇറിസു്. ദേവകളുടെ, വിശേഷിച്ചും ജ്യൂണോ (ഹേരേ)വിന്റെ ദൂതിയായിട്ടാണു് യവനന്മാരുടെ ഇതിഹാസങ്ങളിൽ അവളെ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഈനോണിൽ ഇവളെക്കുറിച്ചു ഒരു സൂചനമാത്രമേയുള്ളു:—അവളുടെ നാമധേയം ആ കൃതിയിൽ അത്ര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രാധാന്യമുള്ളതൊന്നുമല്ല. അവളുടെ സ്ഥാനത്തു, കലഹത്തിനു കാരണക്കാരിയായി 'മാദ്രിക' എന്ന ഒരു യക്ഷിയെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

മൂലകൃതിയിൽനിന്നും പ്രധാനമായി ഈ മാററങ്ങളേ ഞാൻ വരുത്തിയിട്ടുള്ളൂ. എന്നാൽ കവിതയിൽ എന്റെ സ്വന്തമായി പല ആശയങ്ങളും കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാം. ഈ മുഖവുരയുടെ ആദ്യഭാഗത്തു് അതിനൊരുദാഹരണം ഞാൻ പ്രത്യേകമെടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എവിടെയെല്ലാമാണങ്ങിനെ സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം എടുത്തു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാൻ ഈ മുഖവുരയിൽ നിവൃത്തിയില്ല.

ടെന്നിസൺ.

ഈ കൃതി പഠിക്കുമ്പോൾ ഇതിനാധാരമായ മൂലകൃതിയുടെ കത്താവിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാപദ്ധതിയേയുംകുറിച്ചു അല്പമെങ്കിലും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടു്.

ആൽഫ്രെഡ് ടെന്നിസൺ ൧൮൦൯-ആഗസ്ററു ൬-ാനു- ലിൻകോൺഷയറിൽ, സോമേഴ്സ്ബി എന്ന സ്ഥലത്തു ജനിച്ചു. ശൈശവത്തിൽ തന്നെ പ്രകൃതിയോടു് അതിര് കവിഞ്ഞ ഒരു പ്രേമം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ വേരൂന്നി. അഞ്ചുവയസ്സുള്ള കാലത്തു അദ്ദേഹത്തിനു് 'കാററിൽ, സംസാരിക്കുന്ന ഒരു സ്വരം' കേൾക്കാമായിരുന്നുവത്രേ. കേംബ്രിഡ്ജിൽ, ട്രിനിററികോളേജിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്തു ആർതർഹല്ലാം എന്ന ഒരാത്മസുഹൃത്തിനെ അദ്ദേഹത്തിനു് കിട്ടി. ആ സ്നേഹിതനോടുള്ള ദൃഢമായ സൗഹാർദ്ദം ആജീവനാന്തം ടെന്നിസൺന്റെ ആത്മമണ്ഡലത്തെ തരളിതമാക്കിത്തീർത്തിരുന്നു. ആ പ്രിയസുഹൃത്തിന്റെ അകാലചരമത്തിൽ ദുഃഖശോചിച്ചു്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊണ്ടു് ടെന്നിസൺ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതാണു് In Memoriam എന്ന ലോകോത്തരമായ വിലാപകാവ്യം. കോളേജിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്തു Poems Chiefly Lyrical എന്ന ഒരു കാവ്യസമാഹാരം അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും "ടിംബുക്ടൂ" എന്ന ഒരുകവിതയ്ക്കു വൈസ്ചാൻസലരുടെ വകയായി ഒരു മെഡൽ സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളുടെ രണ്ടാമത്തെ വാല്യം പുറത്തു വന്നതിനോടുകൂടി വിമർശകന്മാർ തലയുയർത്തിത്തുടങ്ങി. ലോഹൺട് അവയെ ഹൃദയപൂർവ്വം സ്തുതിച്ചുവെങ്കിലും. വിൻസൺ, ലോക്ഹാർട്ടു് തുടങ്ങിയ നിരൂപകന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കഠിനമായി ആക്രമിക്കുകയാണുണ്ടായതു്. തൽഫലമായി പത്തുകൊല്ലകാലത്തേക്കു ഒരു നീണ്ട മൗനം ദീക്ഷിക്കുവാൻ ടെന്നിസൺ പ്രേരിതനായി. എന്നാൽ ആക്കാലത്തു് അദ്ദേഹം കാവ്യകലയിൽ തുടർച്ചയായി പരിശ്രമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതിനിടയിലാണു ഹാല്ലാം മരിച്ചതു ൧൮൪൨ ൽ അദ്ദേഹം മറെറാരുവാല്യം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അതോടുകൂടി സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠമായ ഒരു സ്ഥാനം ആംഗലസാഹിത്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭ്യമായി. ഇന്നു ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കവികളിൽ തീർച്ചയായും ഒന്നാമൻ" എന്നു വേഡ്സ്വത്തു് അദ്ദേഹത്തെ പ്രശംസിച്ചു. ൧൮൫൦-ൽ വേഡ്സ്വത്തിന്റെ മരണത്തോടുകൂടി 'പൊയററ് ലറേററി'ന്റെ സ്ഥാനം അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടുകയും ആക്കൊല്ലം തന്നെ, തന്റെ ബാല്യകാലത്തെ പ്രണയത്തിനു പാത്രമായ 'എമിലീസെൽവുഡ്ഡി'നെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. പറയത്തക്കവിധം സ്തോഭകരങ്ങളായ സംഭവങ്ങൾ ഒന്നുംതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായിട്ടില്ലാ; അതു് ഒരു തടാകംപോലെ ശാന്തനിർമ്മലമായിരുന്നു. ൧൮൮൪-ൽ അദ്ദേഹം ഒരു 'പിയർ' സ്ഥാനത്തിനർഹനായി; ൧൮൯൨-ൽ അദ്ദേഹം പരലോകപ്രാപ്തനാകുകയും ചെയ്തു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രധാന കൃതികൾ

മോർട്ട്ഡി ആർദർ, ഈനോൺ, ലോട്ടോസ് ഈറേറ്റർസ്, രാജകുമാരി (The Princess,) സ്മാരക വിലാപം (In Memoriam) മാഡ്,ഇനോക് ആർഡൻ ക്വീൻമേരി, ഹാറോൾഡ്, ബെക്കെറ്റ് മുതലായവയാണ് ടെന്നിസൺെറ പ്രധാനകൃതികൾ. ഇവയിൽ ഒടുവിലത്തെ മൂന്നും നാടകങ്ങളാണ്. ഇതുകൂടാതെ ഒട്ടേറെ ലഘുപദ്യങ്ങളും അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ടെന്നിസൺ, ഒരു കവി എന്ന നിലയിൽ.

വിക്ടോറിയൻ കാലഘട്ടത്തിൽ ആംഗലസാഹിത്യത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള കവികളിൽ അഗ്രിമസ്ഥാനം ടെന്നിസണാണ് ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. അൻപതുകൊല്ലത്തോളം അദ്ദേഹംഇംഗ്ലണ്ടിലെ കവിചക്രവർത്തി (Poet Laureate) പദത്തിൽ പരിലസിക്കുകയുണ്ടായി. റീഡ് (Reed) അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചിങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—"ഇംഗ്ലീഷ് കടൽ തീരങ്ങളുടേയും, യുദ്ധഭൂമികളുടേയും ഇംഗ്ലീഷ്പാരമ്പര്യങ്ങളുടേയും, വിശ്വാസങ്ങളുടേയും, ഇംഗ്ലീഷ്ജീവിതത്തിൻേറയും, സ്വഭാവത്തിൻേറയും,സിദ്ധികളുടേയും കവിയാണ് ടെന്നിസൺ". അദ്ദേഹത്തിൻെറ സമകാലികന്മാരായിരുന്ന കവികൾക്കു പ്രചോദനം ലഭിച്ചതു് ഗ്രീസിൽ നിന്നും (മാത്യു ആർനോൾഡ്) ഇററലിയിൽനിന്നും (റോബർട്ട് ബ്രൗണിംഗ്) ആണ്; എന്നാൽ ടെന്നിസണാകട്ടെ തികച്ചും ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്കവി, ഇംഗ്ലണ്ടിൻെറ കവി, ആണെന്നു പറയാം.

സ്റ്റോപ്ഫോഡ് ബ്രൂക്ക എന്ന പ്രസിദ്ധ വിമർശകൻ പറയുന്നു:—"അറുപതിൽപരം നീണ്ട സംവത്സരങ്ങൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടെന്നിസൺ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ആധുനികജീവിതത്തോടൊട്ടിപ്പിടിച്ചു ജീവിച്ചു; തനിക്കു കഴിയുന്നിടത്തോളം അതിൻെറ പ്രവൎത്തനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയും അവയോടു ഹൃദയാലുത്വത്തോടുകൂടിയും ജീവിച്ചു; തൽസംബന്ധമായി അദ്ദേഹത്തിനനുഭവപ്പെട്ടതെന്തോ അതദ്ദേഹം തൻെറ കവിതയിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കയും ചെയ്തു." ആകയാൽ, ടെന്നിസൺ, അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിൻെറ ഏററവും പരിപൂൎണ്ണനായ പ്രതിനിധിയാണെന്നു പറയാം. അക്കാലത്തെ സമുദായം, കല, തത്വചിന്ത, മതം ഇവയെ എല്ലാം ഞെക്കിപ്പിഴിഞ്ഞു അതിൻെറ സാരാംശംകൊണ്ടു അദ്ദേഹം തൻെറ കൃതികളെ വൎണ്ണം പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വിക റേറാറിയാ മഹാരാജ്ഞിയുടെ സുദീൎഘവും സംഭവബഹുലവുമായ ഭരണകാലത്തു ഇംഗ്ലീഷ് സമുദായത്തിനാകമാനം സംഭവിച്ച മാററങ്ങളെല്ലാം ടെന്നിസൺെറ കൃതികളിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണാം. പ്രൊഫസർ സെലിൻ കോർട്ടിൻെറ ഭാഷയിൽ ടെന്നിസൺ അല്ലാതെ 'തൻെറ ജീവിതകാലത്തിൻെറ ജീവിയായിത്തീൎന്നിട്ടുള്ള മറെറാരു കവി ഇല്ലെന്നു തന്നെ പറയാം. ചരിത്രം ഐതിഹ്യം, വീരപരാക്രമം, ഗ്രാമീണജീവിതം, രാജ്യതന്ത്രം, തത്വജ്ഞാനം, മതം, ശാസ്ത്രം, വാണിജ്യം ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിതയുടെ തുല്യാവകാശികളാണു്. എല്ലാററിനും പുറമേ അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികൾക്കു ഏററവും വലിയ പ്രചാരവും മതിപ്പും സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തതു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉൽക്കടമായ ദേശാഭിമാനമായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിൽ തെററില്ല. എന്നാൽ ബുദ്ധിപരമായ ഗഹനതയോ, പ്രൗഢമായ തത്വചിന്തയോ അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളിൽ വളരെ വിരളമായേ കാണുന്നുള്ളു. ഈ ന്യൂനതയെ ആസ്പദമാക്കി പല വിമൎശകന്മാരും ടെന്നിസണെ കഠിനമായി അധിക്ഷേപിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. എങ്ങിനെയായിരുന്നാലും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സമകാലികന്മാരിൽ കനിഷ്ഠികാധിഷ്ഠിതനായിത്തന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പരിലസിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി. താക്കറേ, ആർനോൾഡ് തുടങ്ങിയവർക്കു അദ്ദേഹം മനുഷ്യരിൽ ഏററവും വിജ്ഞാനിയായിട്ടാണു് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരുന്നതു്.

വിശ്വാസത്തിന്റേയും ഉൽക്കർഷത്തിന്റേയും സന്ദേശമായിരുന്നു ലോകത്തിനു പ്രദാനം ചെയ്യുവാൻ ടെന്നിസൺന്റെ കൈവശംഉണ്ടായിരുന്നതു്. അക്കാലത്തു നിലവിലിരുന്ന ആശങ്കകൾക്കും തെററിദ്ധാരണകൾക്കുമിടയിൽ അദ്ദേഹം ഈശ്വരനിലും അനശ്വരതത്തിലും മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ പുരോഗതിയിലും ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചു. "വിവിധമാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി ഈശ്വരൻ സ്വയം നിറവേററുന്നു." "നവമായിട്ടുള്ളതിനു് ഇടം കൊടുത്തുകൊണ്ടു് പഴയ രീതി മാറിപ്പോകുന്നു;" എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സൃഷ്ടി ആകമാനം, സജീവങ്ങളും നിർജ്ജീവങ്ങളുമെല്ലാം, സമസ്തോല്ക്കർഷങ്ങളുടേയും പരമലക്ഷ്യമായ "ഏതോ വിദൂരത്തിലുള്ള ആ ഏക ദൈവികസംഭവ"ത്തിനുനേർക്കു പ്രയാണം ചെയ്യുകയാണു്.

പ്രകൃതിചിത്രങ്ങളുടെ രചനയിലും അദ്വിതീയമായ ഒരു സ്ഥാനംതന്നെയാണു് ടെന്നിസണുള്ളതെന്നു പറയാം. മോർട്ട്ഡി ആർതർ, ഈനോൺ, ഈനോക്ക് ആർഡൻ മുതലായ കൃതികളിൽ ആകർഷകവും സജീവവുമായ പ്രകൃതിവർണ്ണനകൾ സുലഭമായിക്കാണാം. എന്നാൽ പ്രകൃതിയുടെ സൗന്ദര്യത്തേയും വശ്യതയേയും മാത്രമല്ല, അവളുടെ ക്രൗര്യത്തേയും ഹൃദയശൂന്യതയേയുംകൂടി സ്വകൃതികളിൽ അദ്ദേഹം പലയിടത്തും പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വേഡ്സ് സർവ്വത്തിനേയും ടെന്നിസണേയും താരതമ്യപ്പെടുത്തി അവർക്കു തമ്മിൽ കാണപ്പെടുന്ന അനല്പമായ വ്യത്യാസത്തെ വിശദീകരിച്ചു കാണിക്കുന്നതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രയോജനകരവും രസാവഹവുമായിരിക്കും. പക്ഷെ ഈ ചുരുങ്ങിയ ഉപന്യാസത്തിൽ അതിനു സൗകര്യപ്പെടാത്തതിനാൽ തൽക്കാലം അതിൽനിന്നു വിരമിക്കുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളു. ആംഗ്ലേയ കവികളിൽ ഏററവും പദലാളിത്യമുള്ളയാൾ ടെന്നിസണാണു്, അതിസുന്ദരങ്ങളും സംഗീതാത്മകങ്ങളുമായ പദങ്ങൾമാത്രമേ അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുക്കു. അവയുടെ സ്ഥാനോചിതമായ ഘടനയിൽ അദ്ദേഹത്തെ ജയിക്കുന്ന ഒരു കവി ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഒരുവിയെ അദ്ദേഹം വർണ്ണിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പാറക്കെട്ടുകളിൽ തല്ലിത്തകൎന്നു പുളച്ചുപായുമ്പോഴും പച്ചവിരിച്ച പുൽത്തടങ്ങളെപ്പുണൎന്നു ചരൽവിരിപ്പിലൂടെ തളന്നൊഴുകുമ്പോഴും അതിനുണ്ടാകുന്ന സ്വരവ്യത്യാസങ്ങൾപോലും നമുക്കു സ്പഷ്ടമായി കേൾക്കുവാൻ സാധിക്കും. ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷതന്നെ അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഒരു മനുഷ്യൻ, വെറും ശബ്ദശ്രവണം കൊണ്ടുമാത്രം ടെന്നിസൺൻെറ കവിത വേർതിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നതായി രസാവഹമായ ഒരു കഥയുണ്ടു്

പത്തൊൻപതാം ശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ആംഗലേയ കവികൾ ഗ്രീസിലെ ഇതിഹാസങ്ങളിലുള്ള ഉപാലംഭങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം കൗതുകം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതായിക്കാണാം. കീററ്സിൻെറ പല ഉത്തമകൃതികൾക്കും ആധാരം മേൽപ്രസ്താവിച്ച കഥകളാണു്. ടെന്നിസൺ അദ്ദേഹത്തെഅനുഗമിച്ചു. വഡ്സ്വത്തുപോലുംഅതിൽ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ 'ലയൊഡാമിയ' തുടങ്ങിയ കൃതികൾ വിളിച്ചുപറയുന്നു. ഈനോൺ എന്ന കൃതിയെ സ്റ്റോപ്ഫോർഡ്ബ്രൂക്ക് എന്ന വിമർശകൻ മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതിലെ പ്രകൃതി വർണ്ണനകളെപ്പോലെ മററൊന്നും തന്നെ അദ്ദേഹത്തെ ആകർഷിച്ചിട്ടില്ലത്രേ. എന്നിട്ടും ആ നിരൂപകൻ പറയുകയാണു്:— 'സുന്ദരങ്ങളായ ഈ പ്രകൃതിരംഗങ്ങൾ, ഒരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാലത്തു അവയുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ച് ആനന്ദലോലയായി വസിച്ച സുധാംഗദയുടെ (ഈനോൺ) പൂർവ്വരംഗസ്മരണയിൽ, അവൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഹൃദയയാതനയും പ്രണയദാർഢ്യവുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ കേവലം നിസ്സാരങ്ങളാണു്." ഇതിൽനിന്നും പ്രസ്തുത കാവ്യം എത്രമാത്രം വികാരാത്മകമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നു തെളിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. അതിനാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു ഇനി വിസ്തരിച്ചു പ്രതിപാദിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

ഉപസംഹാരം

'ഈനോൺ' എന്ന കൃതി സാധാരണയായി ഇൻറർമീഡിയററു വിദ്യാത്ഥികൾക്കു പഠിക്കുവാനായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടാറുണ്ടു്. അതിൻെറ മാതൃകയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഈ കൃതി ഹൈസ്ക്കൂൾ വിദ്യാത്ഥികളുടെ ഉപയോഗത്തിനു്, വിശേഷിച്ചും ആംഗലേയ കവിതകൾ വായിച്ചു രസിക്കുവാനുള്ള അഭിരുചിയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ തികച്ചും പര്യാപ്തമാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ എന്നെ ഹൃദയപൂർവ്വം സഹായിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത എൻെറ പ്രിയ സുഹൃത്തുക്കളായ ശ്രീമാന്മാർ പോക്കാട്ടു രാഘവൻപിള്ള, ററി.എൻ. ഗോപിനാഥൻനായർ, കന്നുകുഴി വി. നാരായണപിള്ള ബി. ഏ., ചാലൂക്കോണം കുട്ടൻപിള്ള ബി. ഏ., എൻ. ചന്ദ്രശേഖരൻനായർ എന്നീ മാന്യന്മാരോടു എനിക്കുള്ള അകൈതവമായ കൃതജ്ഞതയെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു ഞാൻ എൻെറ സുധാംഗദയെ കൈരളീക്ഷേത്രത്തിലേയ്ക്കു ചമച്ചയച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ആർട്ട്സ് കോളേജ്,
തിരുവനന്തപുരം.
൧—൱—൧൧൦ } ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുധാംഗദ.

ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഹിമാലയസാനുവി-
ലുൽക്കടഗ്രീഷ്മാന്ത മദ്ധ്യാഹ്നദീപ്തികൾ

ചില്ലുകൾവിണ്ണിലുരുമ്മിപ്പലപല
വല്ലികൾചുററിയ മാമരച്ചാർത്തുകൾ

ചാ,ഞ്ഞിലപ്പച്ചപ്പടർപ്പാൽ തടുക്കിലും
ചോന്നുവീഴുന്നുണ്ടരുണമരീചികൾ;

ഈടാർന്നവെള്ളവിരിച്ചപോൽ ചുററിലും
മൂടിക്കിടക്കും ഹിമതളിമങ്ങളിൽ!

മഞ്ഞുരുകീടവേ വെയ്‌ലി,ലങ്ങൊക്കയും
മിന്നുന്നിതായിരം വർണ്ണപ്പകിട്ടുകൾ!

ചേലി,ലുയരെ, മരങ്ങൾ മരതക-
മേലാപ്പൊരുക്കിയിട്ടുള്ളതിൻ മീതെയായ്

ഒന്നിൻമുകളിൽ മറെറാന്നായൊഴിയാതെ
വന്നേറിനിൽക്കുന്ന വെൺമേഘപാളികൾ

ഏതുനേരത്തും തണലൊഴിയാത്തൊരാ-
ശ്ശീതളശ്യാമള കാനനഭൂമിയിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സദ്രസംചെയ്‌വതുണ്ടപ്പോഴമേകാന്ത-
സ്സത്തമൊരേതോ മഹിതപ്രശാന്തത.

പ്രാണഹർഷത്താൽ തളൎന്നലക്കൈകളാൽ
വീണവായിച്ചുരസിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ

മന്ദാകിനിതൻ വിശാലവക്ഷസ്സിലായ്
ചെന്നു തല ചാച്ചിടുന്ന പൂഞ്ചോലകൾ.

പൂത്തും തളിൎത്തും കുളൎകാററിൽമൎമ്മരം
വാൎത്തുമിളകിക്കുണുങ്ങും മരങ്ങളിൽ

പാടിപ്പറന്നു കുയിലുകൾ കൂടുമ്പോ-
ളാടുന്നു പീലിവിടുൎത്തി മയിലുകൾ.

ദൂരെയും ചാരെയും കൂകിപ്പലമട്ടു
പാറിപ്പറന്നു കളിക്കുന്നു പക്ഷികൾ!

ആലോലവായുവൊന്നെത്തുമ്പൊഴേയ്ക്കുമൊ-
രായിരം പൂക്കളടൎന്നുതിൎന്നിടവെ;

പാവാടചുററും വിരി,ച്ചതിൽ രത്നങ്ങൾ
പാകിയപോലുല്ലസിക്കുന്നിതസ്ഥലം!

കുന്നിന്നിടംവലം മുന്നുപിന്നൊക്കെയും
കുന്നെന്നമട്ടി,ലണിനിരന്നങ്ങനെ

നോക്കിയാൽ നോട്ടമെത്താതെ, തുടൎച്ചയായ്
മേല്ക്കുമേൽമിന്നുന്ന മഞ്ഞണിക്കുന്നുകൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉണ്ടവ തന്നാടിവാരത്തിലായിരം
തണ്ടലർ പൂത്ത തടാകതടിനികൾ;

അത്യന്തമോഹന, മാത്മഹർഷപ്രദ-
മുജ്ജ്വലത്താമാനഗവനമണ്ഡലം!

അത്യന്തഖിന്നയായ് തേങ്ങിക്കരഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടദ്ദിക്കിലന്നലഞ്ഞെത്തീ 'സുധാംഗദ.'

തന്നാത്മനാഥനാം, വാസന്തചൂഡ'നാ-
ലിന്നു, ഹാ, കഷ്ടം, പരിത്യക്തയാണവൾ!

ബന്ധുരഗാത്രനമാർദ്രനമാകുമ-
ഗ്ഗന്ധർവ്വനൊത്താ വനനികുഞ്ജങ്ങളിൽ

സന്തോഷപൂർവ്വം രമിച്ചുല്ലസിച്ചോരു
സുന്ദരിയാം ജലകന്യകയാണവൾ!

നഷ്ടമായ്, കഷ്ട, മിന്നാരോമലിൻ കവിൾ-
ത്തട്ടുകൾക്കാരണ്ടു ചെമ്പനീർപ്പൂവുകൾ!

കോതാതൊതുക്കാതെ പുഷ്പങ്ങൾ ചൂടാതെ
കോമളാപാംഗിതൻ കുന്തൽച്ചുരുളുകൾ;

പാറിക്കിടന്നു, പുറകിലും, തോളിലും,
മാറിലു, മോമൽക്കഴുത്തിനു ചുറ്റിലും;

പൊൻതൂണിലേറിപ്പടർന്നുതൂങ്ങും, നീല-
മുന്തിരിച്ചില്ലിപ്പടപ്പുകൾ മാതിരി!
൭

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുന്നോട്ടുകാൽകൾ തളർച്ചയാൽ നീങ്ങാതെ
നിന്നുപോയാമരച്ചോട്ടിൽ മനോഹരി!

തെല്ലാശ്വസിക്കാ,നടനൊരു മഞ്ഞണി-
ക്കല്ലിൽ തലചായ്ച്ചിരിക്കുകയായവൾ!

കഷ്ടം, പളുങ്കുമണികൾപോൽ കണ്ണിൽനി-
ന്നിററിററുവീഴുന്നു കണ്ണീർക്കണികകൾ!

ഓരോ നെടുവീർപ്പുമോതുന്നതുണ്ടുള്ളി-
ലോമലാൾക്കൊട്ടുമൊതുങ്ങാത്തസങ്കടം!

ആണ്ടുനിശ്ശബ്ദതയിങ്കലക്കാടുകൾ
നീണ്ടുകനത്തു തുടങ്ങി നിഴലുകൾ.

ആടാതെയായ് മരക്കൊമ്പുക,ളൊററയ്ക്കു-
പേടിയാകും!— ശാന്തമായി സമസ്തവും!

മുന്നിലായ്ക്കണ്ടു സുധാംഗദ, മുന്നോട്ടു
മിന്നിപ്പുളഞ്ഞുപതഞ്ഞുപോം ഗംഗയെ;

മെല്ലെയെഴുന്നേററു കൈകൂപ്പിനിന്നവൾ
ചൊല്ലിനാൾ തേങ്ങിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടിങ്ങനെ:—

"അംബികേ, ഗംഗേ, നമസ്തേ നമോസ്തുതേ
ത്ര്യംബകലാളിതേ, കേൾക്കനീ, ശർമ്മദേ!

എൻമനസ്പന്ദനം നിന്നുപോംമുൻപുനി
ന്നെൻമൊഴിക്കൊന്നുനിൻ കണ്ണുമേകംബികേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൭

എങ്ങുമിശ്ശൈലവനാന്തരംഗങ്ങളിൽ
തിങ്ങിത്തുളുമ്പുന്നു മദ്ധ്യാഹ്നശാന്തത.

പച്ചിലപ്പൊത്തിൽ, ചിറകൊതുക്കിച്ചെറു-
പക്ഷികൾ വിശ്രമിക്കുന്നു നിരാതപം.

ഓട്ടവും ചാട്ടവും നിർത്തിയിരിക്കുന്നു
കാട്ടുപുൽച്ചാർത്തിലായ് പച്ചക്കുതിരകൾ.

പാറപ്പിളർപ്പിനിടയ്ക്കുവെറും നിഴൽ-
പാടുകൾ പോൽ വിശ്രമിക്കുന്നു തേളുകൾ

സദ്രസംവല്ലരിക്കെട്ടുകളിൽ സുഖ-
നിദ്രചെയ്തീടുന്നു പച്ചിലയോന്തുകൾ.

വാടിക്കുഴഞ്ഞുചായുന്നു തുളസികൾ
ആടിടാതാകുന്നു തൈക്കുളിർവല്ലികൾ.

പങ്കജപ്പൂന്തൊട്ടിലിൽ കിടന്നിടുന്നു
തങ്കരേണുക്കൾ പുരണ്ട തേനീച്ചകൾ.

വിസ്തൃതമാകുമിക്കാനനവീഥിയിൽ
വിശ്രമിക്കാനുള്ളു ഞാൻ മാത്രമംബികേ!

എൻമിഴിരണ്ടും നിറച്ചുതപ്താശ്രുവാ-
ണെൻമനസ്സിങ്കൽ നിറയെ പ്രണയവ്യം!

പൊട്ടുകയാണെൻ ഹൃദയ, മയ്യോ, മൂടൽ
പെട്ടിതാ മങ്ങിത്തളരുന്നു കണ്ണുകൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൬

കേവലമൊന്നിനും കൊള്ളാത്തൊരിക്ഷുദ്ര-
ജീവിതത്തിങ്കൽ മുഷിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു ഞാൻ!

അംബികേ, ഗംഗേ, നമസ്തേ, നമോസ്തുതേ
ത്ര്യംബകലാളിതേ കേൾക്കനീ ശർമ്മദേ!

എൻമനസ്സന്ദനം നിന്നുപോംമുൻപുനി-
ന്നെൻമൊഴിക്കൊന്നുനിൻ കർണ്ണമേകംബികേ!

കേൾക്കൂ, കനിഞ്ഞെന്റെ മൊഴികൾ, വസുന്ധരേ!
കേൾക്കുവിൻ, മഞ്ഞണി വെള്ളിമലകളേ!

കേൾക്കുവി,നഗ്രഫണികൾ നിർബ്ബാധമായ്
പാർക്കും ഗംഭീരഗിരിഗഹ്വരങ്ങളേ!

നിൽക്കുവിൻ, കേൾക്കുവിൻ, നിങ്ങ,ളിരച്ചാർത്തു
നിർഗ്ഗളിച്ചീടും വനനിമ്നഗകളേ!

ഭൂവിതിൽ വിശ്രുതനാകുമൊരുജല
ദേവത തന്നുടെ നന്ദിനിയാണു ഞാൻ.

നിൽക്കുവിൻ ഞാനൊരുപാട്ടി,ലെന്നുൾക്കട-
ദുഃഖംമുഴുവൻ തെളിച്ചുകേൾപ്പിക്കുവൻ!

അമ്മട്ടിലെങ്കിലും ചെറുതാപം കുറ-
ഞ്ഞെന്മനസ്സല്പമൊന്നാശ്വസിച്ചെങ്കിലോ!

അംബികേ, ഗംഗേ, നമസ്തേ, നമോസ്തുതേ,
ത്ര്യംബകലാളിതേ, കേൾക്ക നീ ശർമ്മദേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൭

എന്മനസ്പന്ദനം നിന്നുപോം മുൻപുനി-
ന്നെൻമൊഴിയ്ക്കൊന്നു നിൻ കണ്ണുമേകംബികേ!

പൊന്നൊളിയാളും പുലർകാലദീപ്തിയിൽ
മിന്നുന്ന കുന്നിൻ നിരകൾക്കടിയിലായ്

നിർജനകാനന നിർഝര പ്രാന്തത്തിൽ
മൽജീവനാഥനെക്കാത്തന്നു നിന്നുഞാൻ;

മഞ്ഞിൽ മുങ്ങിക്കുളിച്ചാകഷ്കങ്ങളായ
മിന്നീമുകളിലധിത്യകാ ഭൂമികൾ;

മിന്നീമുകളിൽ മരതകക്കാട്ടുകൾ
മഞ്ഞിൽമുങ്ങിക്കുളിച്ചാകഷ്കങ്ങളായ്!

വാസന്തച്ചൂഡൻ മദനമനോഹരൻ
വാസന്തച്ചൂഡൻ മലിന മനോധരൻ,

കൊമ്പും കുളമ്പും വെളുത്തു,മുടലൊക്കെ-
യഞ്ജനതുല്യം കറുത്തു,മൊരാടിനെ

പിന്നിൽ വലിച്ചു നയിച്ചുകൊണ്ടൊററയ്ക്കു
വന്നുയമുനാതടത്തിൽനിന്നങ്ങനെ!

അംബികേ, ഗംഗേ, മരിപ്പതിൻ മുൻപിൽ ഞാ-
നൻപിയന്നോതും മൊഴിയൊന്നുകേൾക്കണേ!

പാറപ്പടപ്പിൽത്തടഞ്ഞു തകർ,ന്നേറെ-
ദ്ദൂരെ, ത്തളർന്നൊഴുകുന്ന കാട്ടാറുകൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൃ

അങ്ങോട്ടു ചെല്ലാൻ വിളിച്ചു നിരന്തരം
പൊങ്ങുമിരമ്പലാലെന്നെയാത്താദരം.

ഏകാന്തകാല്യം തുഹിനനിബിഡിത-
മാകിയോരുത്തുംഗ ശൃംഗരംഗങ്ങളിൽ

പാകി,ലസൽകാഞ്ചനോജ്ജ്വലചഞ്ചല
പാടലലോല മയൂഖ പടലികൾ!

ആനന്ദബാഷ്പാർദ്രനേത്രയാ,യാർത്തയായ്
ഞാനവിടത്തിൽത്തനിച്ചിരുന്നീടിനേൻ.

വെള്ളിനക്ഷത്രമെന്നോണം വെളളവെളെ-
യുല്ലസിയ്ക്കും നഗ്നവിസ്തൃതോരസ്സമായ്.

അപ്പുലർ ദീപ്തിയ്ക്കഭിമുഖനായ് നട-
ന്നപ്രതിമോജ്ജ്വലൻ വന്നെത്തിമൽപ്രിയൻ;

തോളത്തുതൂങ്ങിക്കിടന്നിതൊരു പുലി-
ത്തോ,ലുത്തരീയം കണക്കുചേർന്നങ്ങിനെ-

പാറിക്കിടന്നു തുടുത്തുഗണ്ഡങ്ങളി
ലററം ചുരുണ്ടതാൽ കുന്തൾച്ചുരുളുകൾ.

ആദിത്യരശ്മികളാപതിച്ചാലോല-
വാതമേറേററവുകണങ്ങു മലകളിൽ,

വർണ്ണപ്പകിട്ടാൽ മഴവില്ലു വീശുന്ന
വെൺനരച്ചാർത്തുകൾ മിന്നുന്നമാതിരി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൯

വണ്ണം ത്തുളുമ്പിത്തുടുത്തുടുത്തങ്ങിനെ
മിന്നിത്തിളങ്ങിതൻപൂങ്കവിൾത്തട്ടുകൾ!

ദൂരത്തുകണ്ടപ്പോഴേയ്ക്കും,—നടന്നെന്റെ
ചാരെയെത്താനുള്ള താമസം കാരണം—

അൻപി,ലെൻ നാഥനെക്കെട്ടിപ്പിടിക്കുവാൻ
മുൻപോട്ടു വെമ്പിക്കുതിച്ചു, ഹാ, മന്മനം!

മൽപ്രിയ ഗംഗേ, മരിപ്പതിൻ മുൻപുഞാൻ
മദ്വചനങ്ങൾ നീ കേൾക്കുകൊന്നംബികേ!

മന്ദഹസിച്ചു നിവർത്തിനാൻ മൽപ്രിയൻ
സുന്ദരമായതൽ ശ്വേതകരപുടം.

കണ്ടേൻ കനക ലകുചഫലമൊന്നു
തണ്ടലർപോലെ വിടുർന്നൊരക്കൈയിൽഞാൻ!

നിർഗ്ഗളിച്ചാനതിൽ നിന്നും നിരന്തരം
സ്വർഗ്ഗീയ മാകുമമൃതപരിമളം.

ആ മുഖം നോക്കിഞാൻ നിൽക്കെ,പ്പതിച്ചിതെൻ
പ്രേമാർദ്രഹൃത്തി,ലീ വാക്സുധാ നിർഝരം.

‘ഓമൽസുധാംഗദേ, ഹർഷദേ, മൽപ്രേമ-
ധാമമേ, മാമകപ്രാണപ്രിയതമേ!

കണ്ടാലുമാകർഷകോജ്ജ്വലകാഞ്ചനം
കൊണ്ടുള്ളതാമിലകുചഫലത്തെ നീ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"അത്യന്തസുന്ദരിയായവൾക്കെ"ന്നിതിൽ
കൊത്തിയിട്ടുള്ള കുറിപ്പിതു കാൺക നീ!

എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടന്നിതിസ്സൂചന
തന്നിടേണം ഞാൻ നിനക്കിതെന്നോമനേ!.

ചാരണനാരികൾ സിദ്ധമുഗ്ദ്ധാംഗികൾ
ചാരിത്രസമ്പന്ന ഗന്ധർവ്വകന്യകൾ—

മിന്നൽക്കൊടികൾ പോലുണ്ടീവനങ്ങളി-
ലൊന്നുപോലായിരമംഗനാവല്ലികൾ!

എന്നാലവരിലൊരാൾക്കുമില്ലോമലേ
നിന്നോളമത്രയ്ക്കനുപമസൗഭഗം.

മററാർക്കുകാണും, മനോജ്ഞമാംനിൻെറയീ
നെററിത്തടവും കുടിലാളകങ്ങളും?—

ഒന്നനങ്ങുമ്പോൾ തടിൽക്കൊടിക്കൂമ്പുകൾ
മിന്നിപ്പറക്കും ചടുലനേത്രങ്ങളും?—

കുന്ദമന്ദസ്മിതപ്പൂക്കളുതിരുന്ന
സുന്ദരമാകുമരുണാധരങ്ങളും?—

ഇല്ലില്ല, നിന്നോളമാകർഷകാംഗിയാ-
യില്ല ലോകത്തിൽ മററാരുമാരോമലേ!'

മൽപ്രിയഗംഗേ മരിപ്പതിൻമുൻപു ഞാൻ
മദ്വചനങ്ങൾ നീ കേൾക്കുകൊന്നംബികേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിന്നെയച്ചെമ്പനീർപ്പൂവണിച്ചുണ്ടുക-
ളെന്നധരത്തിലമർത്തിസ്സകൗതുകം

ഏതോ കഥയൊന്നരുളുവാൻ പോകുന്ന
രീതിയിൽ വീണ്ടും തുടർന്നു ഹാ മൽപ്രിയൻ:—

'സമ്രസം വൈശ്രവണാലയാന്തത്തില-
സ്സദ്യയെല്ലാംകഴിഞ്ഞാനന്ദലോലരായ്

ഞങ്ങളതിഥികളോരോവിനോദങ്ങൾ
തങ്ങളിൽത്തങ്ങളിൽ ചൊന്നുകൊണ്ടങ്ങനെ

വിശ്രമിച്ചീടിനാരാലസൽക്കാഞ്ചന-
വിദ്രുമനിർമ്മിതവിശ്രമശാലയിൽ-

കേൾക്കായി പെട്ടെന്നടുത്തമച്ചിൽ പല
വാദ്യനാദഘോഷവും വാശിപിടിത്തവും..

അംഗനാരത്നങ്ങൾ മേവുമപ്പൂമച്ചിൽ
ഞങ്ങൾകടന്നു വിവരമറിയുവാൻ,

ആമുറിക്കുള്ളിലിരുന്നതാണിദ്ദിവ്യ-
കോമളസ്വർണ്ണലകുചോജ്ജ്വലഫലം!

ആരുമറിഞ്ഞി,ല്ലെവിടെനി,ന്നെപ്പോ,ള-
താ,രെന്തിനായ്',കൊണ്ടുവന്നുവെന്നൊന്നുമേ!

ഓർത്തുകുബേര,നസ്സൽക്കാര സദ്യയ്ക്കു
"മാദ്രിക"യെത്താൻ ക്ഷണിക്കാഞ്ഞ തെററിനെ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യക്ഷപുരോഹിതന്മാരിലൊരുവനാം
"ലക്ഷണാമിത്ര"ൻെറ നന്ദിനിയാണവൾ.

ആരും ക്ഷണിച്ചതില്ലെങ്കിലും വന്നിതാ
നാരിയവിടെ കലഹമുണ്ടാക്കുവാൻ.

കഷ്ട,മവളായിരുന്നു, മുറിക്കുള്ളി-
ലിട്ടേച്ചുപോയതപ്പൊൻപകമങ്ങനെ.

"അത്യന്തസുന്ദരിയായവൾക്കെ,"ന്നതിൽ
കൊത്തിയിട്ടുള്ള ലിപികളെകാൺകയാൽ

ഞാനാണവകാശി, ഞാനാണവകാശി
നാണമില്ലാതെ കലഹിച്ചു ദേവിമാർ

"ഇന്ദിരാദേവി"യും, "ഭാരതീദേവി"യും
കന്ദർപ്പകാന്തയാമാ "രതീദേവി"യും

തമ്മിൽ പിടിയും വലിയും തുടങ്ങിനാർ
കമ്രമായോരക്കനകഫലത്തിനായ്!

തീരുകില്ലിത്തർക്കമെന്നോർത്തു, യാതൊന്നു-
മോരാതെ പിന്മടങ്ങിടിനാർ ഞങ്ങളും.

വെൺമണൽത്തിട്ടിൽ, സരയൂതടത്തിൽ,ഞാ-
നിന്നലെസ്സന്ധ്യയ്ക്കിരിക്കുന്ന വേളയിൽ,

വന്നണഞ്ഞിടിനാൻ രംഭയെൻ മുന്നിലി-
പ്പൊന്നിൻലകചഫലവുമായങ്ങനെ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

“നിങ്ങൾ തീർക്കേണമിത്തർക്ക”,മെന്നെന്നോട്ട
ചൊന്നിതെൻകയ്യിൽ സമർപ്പിച്ചനന്തരം,

“ആകില്ലെനിക്കെന്തു” നാവൊന്നനക്കുവാ-
നാകുന്നതിൻമുൻപിലെങ്ങോ മറഞ്ഞവൾ!

ഇപ്പോളിവിടെ വന്നെത്തുമാപലക്ഷ്മിയു-
മുൽപലസായകപത്നിയും വാണിയും.

ഏകീടണമിന്നവരിലൊരാൾക്കുഞാ-
നാകമ്രമായൊരീമായികപ്പൊൻകനി!

മന്ദാനിലനിലലകളിളകുമീ-
ച്ചന്ദനവൃക്ഷപ്പടർപ്പിനിടയിലായ്

പൂത്തുനിന്നീടുന്ന പിച്ചകപ്പച്ചില-
ച്ചാർത്തിൽ മറഞ്ഞുനീ നിന്നാലുമോമനേ!

കാണാം നിനക്കെൻെറ മുൻപിലദ്ദേവിമാർ
നാണം കുണുങ്ങി നടത്തുന്ന നാടകം

കേൾക്കാം നിനക്കിപ്പൊളീശ്വരിമാരവർ
മേൽക്കുമേലെന്നോടരുളും പരാതികൾ.

സസ്പൃഹം സാക്ഷ്യംവഹിക്കുകൊന്നെൻവിധി-
കൽപ്പനയ്ക്കേവമദൃശ്യയായ് നിന്നുനീ!’...

§

മൽപ്രിയഗംഗേ മരിപ്പതിൻമുൻപു ഞാൻ
മദ്വചനങ്ങൾ നീ കേൾക്കുകൊന്നംബികേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഫർ

മദ്ധ്യ ഹ്നകാലമാണപ്പോ, ഉകലത്തു
മുററിൻനിൽക്കും മരച്ചാർത്തിനിടയിലായ്

തത്തിത്തളർന്നു നടന്നിതലഞ്ഞൊരു
മുത്തണിവെള്ളിയുടുപ്പിട്ട വെൺമുകിൽ:

ചങ്ങാതിമാരെപ്പിരിഞ്ഞു വഴിതെററി-
യങ്ങവിടെ ത്തനിച്ചെത്തിയമാതിരി!

എത്തിയദ്ദേവിമാർ മൂവരുമപ്പൊഴേ-
യ്ക്കുത്തൃണാകീർണ്ണമാം താഴ്‌വരത്താരയിൽ

ദേവിമാർതൻപാദസ്പർശത്തിലൊന്നോടെ
പൂവിട്ടുപോയി കർപ്പൂരത്തുളസികൾ!

എത്തിപ്പിടിച്ചാഞ്ഞു പുൽകിയക്കാലുകൾ
ഭക്ത്യാദരത്താൽ കുതിരവാൽപ്പുല്ലുകൾ!

രണ്ടുവരിയായ് നിരന്നുപൊൻപൂവണി-
ച്ചെണ്ടിനാൽ താലം പിടിച്ചു ജമന്തികൾ

നീരോളമാളും കനകപട്ടാംബരം
നീളെ നിലത്തു വിരിച്ചു മുക്കുററികൾ!

തോരണം തൂക്കിതളിച്ചില്ലകൾകൊണ്ടു
നേരം മുകളിലാ മുന്തിരിപ്പച്ചകൾ!

വെൺചാമരം വീശി നിന്നു മണിത്തെന്നൽ
പഞ്ചമം പാടാൻ തുടങ്ങി കുയിലുകൾ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീലിച്ചപീലിവിടൎത്തി, മരക്കൊമ്പി
ലാലവട്ടംപിടിച്ചാടീ മയിലുകൾ!

ദേവിമാർ തന്നെഴുന്നള്ളത്തി,ലമ്മട്ടി-
ലാവനം നൽകീ പ്രമോദപ്രദശ്നം.

ജ്യോതിർസ്വരൂപിണിമാരവൎക്കാവിധ-
മാതിത്ഥ്യമേകിയിപ്പുണ്യാഹ്രിമാലയം.

അംബികേ, ഗംഗേ, മരിപ്പതിൻ മുൻപുഞാ
നൻപിയന്നെൻമൊഴിയൊന്നു നീ കേൾക്കണേ!

ഹാ, മലർമാതിൻ ശിരസ്സിനുമീതെയായ്
വാർമുകിൽത്തങ്കവിമാനമൊന്നെത്തിനാൻ.

വെള്ളിച്ചിറകുമൊതുക്കിയതിനക-
ത്തുല്ലസിച്ചാനൊരു മഞ്ജുമരാളകം.

മുററു,മവിടെ,യപ്പൊൻമുകിൽത്തേരിൽ നി-
ന്നിററിററുവീണിതമൃതകണികകൾ!

ആദ്യ,മദ്ദേവി,യെൻനാഥനെക്ക,ണ്ടഭി-
വാദ്യശേഷം, പലതോതിത്തുടങ്ങിനാൾ!

രാജാധികാരം, ഭരണം, സുവിസ്തൃത-
രാജ്യം, നികുതി, പലതുമിതുവിധം

ഏകുന്നതാണുതാ, നെൻനാഥനെന്നുചൊ-
ന്നോവം കഥിയ്ക്കുയായേടലർമങ്കയാൾ:—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഫന്നു

'കാട്ടും, മലകളും, തോട്ടും, പുഴകളും
വാടികളും, പലേ മേട്ടും തൊടികളും,

തിങ്ങു,മസീമമാം സാമ്രാജ്യമണ്ഡലം
തന്നാധിപത്യം നിനക്കു ഞാൻ നൽകുവൻ

പച്ചപ്പുടവയുടുത്തുല്ലസിക്കുന്ന
നെൽച്ചെടിപ്പാടമൊരായിരമങ്ങനെ;

പൊന്നും നവരത്നജാലവും വെള്ളിയു
മെന്നും വരളയും ഖനികളൊട്ടങ്ങനെ;

ചുങ്ക, മാദായനികുതിയും, കപ്പവും-
ചെങ്കോലു,മോരോ കരങ്ങളുമങ്ങനെ;

സാമന്തസേവനം സാമ്രാജ്യവേതനം
സാമർത്ഥ്യശക്തമാം സേനാഗണാവനം,

നാട്ടും, നഗരവും, ദ്വീപസമൂഹവും
നീട്ടററ നാനാ തുറമുഖശ്രേണിയും;

ഉത്തുംഗഗോപുര പ്രാകാരപംക്തിയും
വിദ്രുമസപന്നസുരമ്യഹർമ്മ്യങ്ങളും;

നൽകാംനിനക്കുഞാൻ,നൽകാം നിനക്കുഞാൻ
ചൊൽകനി, യപ്പൊൻകനിയെനിക്കേകുമോ?,

അംബികേ, ഗംഗേ, മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാ-
നൻപിയന്നൊൻമൊഴിയൊന്നു നി കേൾക്കണേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിന്നെയും പിന്നെയും രാജാധികാരത്തെ
വർണ്ണിച്ചുചൊല്ലിനാളദ്ദേവിയിങ്ങനെ:

ലോകത്തിലുള്ള സമസ്തകർമ്മങ്ങൾക്കു-
മേകമാംലക്ഷ്യമി'ശ്ശക്തി' സമ്പാദനം.

ശക്തി,—കാലത്തിന്നനുയോജ്യമായുള്ള
ശക്തി—നിനക്കതാണേകുന്നതിന്നു ഞാൻ!

ബുദ്ധിയിൽനിന്നുമുദിച്ചു,തേ ബുദ്ധിയാൽ
സിദ്ധമാം സിംഹാസനത്തിനധിപനായ്,

വാഴാം നിനക്കിന്നു വിശ്വവിഖ്യാതനായ്
വാനത്തച്ചൂഡ,വിഷാദിച്ചിടായ്കനീ!

ചെങ്കോൽപിടുത്തത്തിൽനിന്നും,മരവിച്ചു
നിൻകൈയൊരിക്കൽ വഴുതിവീഴുംവരെ;

എന്നുമയൽരാജ്യസിംഹാസനങ്ങളിൽ
നിന്നററസഖ്യവും, സാർവ്വഭൗമത്വവും!—

മററെന്തുവേണം?—നിനക്കിതാ,ണിക്ഷണം
ചെററും മടിക്കാതെ. ഞാനേകിടുംവരം!

ഞാനാണു, സർവ്വസമ്പത്തിനും നാഥയാം
ഞാനാണു,നിന്നെയനുഗ്രഹിക്കുന്നവൾ!

നീയിത്രനാളും വെറുമൊരുഗന്ധർവ്വ-
നായിക്കഴിഞ്ഞു ഹിമവൽത്തടങ്ങളിൽ..

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹവ്വ

'ഹാ, വാസ്തവത്തി,ലൊരിന്ദ്രസമാനനാം
ഭൂവല്ലഭനായി വാഴേണ്ടതാണ് നീ!—

തട്ടിമാററാഴ്ക നിൻപടിവാതിലിൽ
മുട്ടിവിളിക്കമീബ്ഭാഗ്യോദയത്തെനീ!

ഇത്രിലോകങ്ങൾക്കധീശനാക്കീടുവാൻ
മിത്രമേ, നിന്നെ ക്ഷണിക്കുന്നുവന്നുഞാൻ!

കൈക്കൊൾകനീയെൻ നിരാലസംഭാവന-
യൊക്കെയും— നിന്നെയനുഗ്രഹിക്കുന്നുഞാൻ!!'

മൽപ്രിയഗംഗേ, മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാൻ
മദപാചനങ്ങൾനീ കേൾക്കുകൊന്നംബികേ!

ഏവംകഥിച്ചു വിരമിച്ചിതിന്ദിരാ-
ദേവി, സംതൃപ്തനായ്ത്തീർന്നിതെൻനാഥനും

ലോകാധിപത്യസംപ്രാപ്തി!—മററെന്തൊരു
ഭാഗധേയം വേണ്ടതായതിൻമേലെയായ്!

സന്തുഷ്ടനായിസ്സുവർണ്ണഫലമത
ച്ചെന്താരിൽമാതിന നീട്ടിയെൻവല്ലഭൻ

"നിൽക്കുവരട്ടെ!"—തട്ടത്തുകൊണ്ടപ്പൊഴേ-
യ്ക്കുൾക്കിതപ്പോടിടം വാണിമാതോതിനാൾ!

നിന്നതവളുടെ കാൽച്ചുവട്ടിൽത്തത്തി
മിന്നുന്ന പീലി വിടുത്തിയൊരാൺമയിൽ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാറോട്ടുചേർന്നക്കരവല്ലരിയിലാ
മാണിക്യവീണ ലസിച്ചൂ മനോഹരം.

വാസന്തചൂഡൻെറ ചിത്തഭാവംകണ്ടു
വാണിക്കുകോപം ജ്വലിച്ചിതെന്നാകിലും,

തെല്ലതുൾക്കാമ്പിലടക്കിനിന്നീവിധം
ചൊല്ലിനാൾ മൽപ്രാണനായകനോടവൾ:-

'ആത്മബഹുമാന, മാത്മനിയന്ത്രണ-
ന്നാത്മവിജ്ഞാന,മീമൂന്നുമഹൽഗുണം

ഉത്തിഷ്ഠമാനമാ,മുത്തമമാം,രാജ-
ശക്തിയിലേയ്ക്കു നയിക്കുന്നു ജീവിതം

എന്നാലുമശ്ശക്തിസിദ്ധിക്കുമാത്രമാ-
യിന്നാഗുണങ്ങൾ വരിപ്പതനുചിതം.

(ആഗതമാകുംസ്വയമതൊരുവനി-
ലാഗുണം മൂന്നും തെളിഞ്ഞുല്ലസിക്കുകിൽ)

നിർഭ്രവാൻജീവിതം നീതിയി,ലാനീതി
നിർഭയം ജീവിച്ചുചെയ്തുകാണിക്കുവാൻ—

എന്നും"ശരി"ശരിയാണ്,തിനാൽ,ശരി-
യെന്നുതോന്നുന്നതനുഗമിച്ചീടുവാൻ—

ഏതുമാകട്ടേഫല,മവയെന്തെന്നു
ചേതസ്സിലോർക്കാതനുഗമിച്ചീടുവാൻ—

ന്ദ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉദ്യുക്തനാക്കുന്നതാണതിശ്രേഷ്ഠമാം
ബുദ്ധി,—യതിനാസ്പദമാഗ്ഗുണത്രയം!'

മൽപ്രിയഗംഗേ മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാൻ
മദ്വചനങ്ങൾ നീ കേൾക്കുകൊന്നംബികേ.

ചൊല്ലിനാൾ പിന്നെയും വാണി:—'സമ്മാനങ്ങ-
ളുല്ലേകുവാൻ പോവതിന്നു നിനക്കുഞാൻ

സമ്മാനദാനത്തിനാകില്ലിതിൽ പരം
സമ്മോഹിനിയാക്കിയെന്നെ മാററിടുവാൻ!

ഞാനീനിലയിലെമ്മട്ടു തോന്നുനാവ-
ളാ,ണതുപോൽ നീ ഗണിക്കിൽ മാത്രംമതി,

എന്നാകിലേ, നിനക്കത്യന്തസൗന്ദര്യ
മെന്നിലാണെന്നിന്നുകാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടു.

എന്നിരുന്നീടിലും, സമ്മാനലാഭത്തിൽ
മിന്നിവിടരും മിഴികൾക്കു മാത്രമേ,

ദേവതമാരായ ഞങ്ങൾ തന്നാകാര-
ലാവണ്യനിർണ്ണയശക്തിയുള്ളെങ്കിലോ;

ഞാനും നിനക്കുവരംതരാം, ലേശവും
ഗ്ലാനിയതോർത്തു നിന്നുള്ളിലുണ്ടാകൊലാ!

നിന്നെഞാൻ ഗാഢമായ് സ്നേഹിച്ചിടാം, നിന്നോ-
ടെന്നുമൊട്ടിപ്പിടിച്ചൊന്നിച്ചിരുന്നിടാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൨൧

അഭ്യാസമൂലം സഹനശീലം നിന്നി-
ലത്യുച്ചാധികം ബലിഷ്ഠമാകുംവരെ;—

പാരിലനുഭവകോടികളെ സ്വയം
നേരിട്ടെതിരിട്ടറിഞ്ഞറിഞ്ഞങ്ങനെ,

കെൽപുവായ്ക്കും മട്ടിൽ നിന്നാത്മനിർണ്ണയ—
ശക്തിക്ക പൂർണ്ണവളച്ച്കിട്ടുംവരെ;—

നിന്നെനയിക്കുന്ന നിർമ്മലനീതിയായ്
നിന്നു,നിൻ ജീവിതം സംസ്കരിച്ചീടുവാൻ;—

ഉത്തമസ്വാതന്ത്ര്യ പൂർണ്ണതപൂശിനി—
ന്നുജ്ജ്വലജീവിതം മാതൃകയാക്കുവാൻ;—

ഓരോതരത്തിൽ നഷ്ടങ്ങൾ, കഷ്ടങ്ങൾ
ഘോരവിപത്തുക,ളിത്തടസ്സങ്ങളാൽ,

ദുർഗ്ഗമമായ്ത്തീർന്നിട്ടുന്നതാം ജീവിത—
ദുർഗ്ഗസരണിയിൽക്കൂടി നിരാകുലം,

വെന്നിക്കൊടിയും പറപ്പിച്ചുകൊണ്ടുനീ
മുന്നോട്ടു മുന്നോട്ടു പോകുമാറങ്ങനെ

നിന്മനസ്സ്പന്ദനം തോറും കലർന്നിടാം
നിർമ്മായമെൻ സർവ്വശക്തിയുമിന്നു ഞാൻ!!

എന്നിൽനിന്നുണ്ടാം പ്രചോദനമുൾക്കൊണ്ടു
മന്നിതിൽ ദേവനായ് മാറും ക്ഷണത്തിൽ നീ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചോരയിലെന്റെ ചൈതന്യമുൾക്കൊണ്ടുനി-
ന്നോരോസിരയും തുടക്കംതെരുതെരെ!

നീ മണ്ണടിയിലും, മായാതെന്നിന്നിടം
നീ മന്നിൽനേടും വിശിഷ്ടവിഖ്യാതികൾ!

കാലത്തിനാകില്ല നിന്നെ മറയ്ക്കുവാൻ
ലോകത്തിനാകില്ല നിന്നെ മറക്കുവാൻ!'

ഏവംകഥിച്ചു പിൻവാങ്ങിനാൾ, ഭാരതീ—
ദേവി—ചിന്താവിഷ്ടനായിമൽക്കാന്തനും.

"മൽപ്രാണനാഥാ, കൊടുക്കു സരസ്വതി-
യ്ക്കപ്പൊൻകനി"—ഞാൻപുറകിൽനിന്നോതിനാൾ.

കേട്ടതില്ലെൻമൊഴി; യല്ലെങ്കിലന്നതു
കേട്ടതായിട്ടു നടിച്ചില്ല മൽപ്രിയൻ!

ദുർഭഗ ഞാനെന്തുചെയ്യട്ടെ, ദൈവവും
നിർദ്ദയമല്ലോവെടിഞ്ഞവളാണു ഞാൻ!

അംബികേ, ഗംഗേ, നമസ്തേ, നമോസ്തുതേ
ത്ര്യംബകലാളിതേ, കേൾക്കനീ ശർമ്മദേ!

എൻമനസ്പന്ദനം നിന്നുപോം മുൻപു, നി-
ന്നെൻമൊഴിക്കൊന്നുനിൻ കർണ്ണമേകംബികേ!

കല്ലോലമാലയിൽ വെൺനുരമാതിരി
വല്ലീമതല്ലിയിൽ മഞ്ജരിമാതിരി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൨൩

നാണംകുണുങ്ങിയെൻനാഥന്റെ മുന്നിലാ
നാളീകനാളീക നായികയെത്തിനാൾ.

അറ്റത്തുവാടമലർവെച്ചവെൺമുല്ല—
മൊട്ടുകൾകൊണ്ടു തൊടുത്തപൂച്ചെണ്ടുപോൽ

മിന്നിയദ്ദേവിതൻ ഹസ്താഗ്രഭാഗത്തു
സന്നസൌന്ദര്യം വഴിഞ്ഞ വിരലുകൾ!

നെറ്റിത്തടത്തിലും ചെമ്പനീർപ്പൂങ്കവിൾ—
ത്തട്ടിലും പാറീ കുറുനിരച്ചാർത്തുകൾ!

നീലോല്പലക്കൺ മുനകൾ, വിദ്യുല്ലതാ—
പാളികൾപാകീ പരിസരപ്പച്ചയിൽ!

അക്കുളിർപ്പൊന്നുടൽ തൈവല്ലിയെപ്പൊതി-
ഞ്ഞുജ്ജ്വലിക്കുംനീല നീരാളസാരിയിൽ;

കാളിന്ദിയിൽപോലിളകിയിടയ്ക്കിടെ-
ച്ചേലഞ്ചിടുംചില വീചികാരേഖകൾ!

പട്ടുപുതപ്പിച്ചമിന്നൽക്കൊടിയെന്നാ
മട്ടുല്ലസിച്ചിതാമംഗളരൂപിണി!

മൽപ്രിയഗംഗേ മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാൻ
മദ്വചനങ്ങൾ നീ കേൾക്കുകൊന്നംബികേ!

കുന്ദമുകുളം വിടരുന്നപോലൊരു
മന്ദസ്മിതാങ്കുരമർപ്പിച്ചനന്തരം,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുന്നോട്ടുനീങ്ങി,യെൻ നാഥനെൻറ കണ്ഠത്തിൽ
മന്ദംമനോഹരിമന്ത്രിച്ചിതീവിധം:—

'ഇത്രിലോകങ്ങളിലുള്ളതിലേററവും
ചിത്തം കവരുന്ന ലാവണ്യലക്ഷ്മിയെ,

ശങ്കിച്ചിടേണ്ട, വരികെന്നൊടൊന്നിച്ചു
നിൻ കാന്തയായ് നിനക്കേകിടാമിന്നുഞാൻ!'

ഇമ്മട്ടിലദ്ദേവിയോതീ:—ഭയത്തിനാ-
ലെന്മിഴിരണ്ടുമിറുക്കിയടച്ചുഞാൻ.

പിന്നെഞാൻ കണ്ണുതുറക്കവേ,കണ്ടിതെൻ
മുന്നിൽ,കരമുയൎത്തുന്നതായ്മൽപ്രിയൻ.

കണ്ടേനടങ്ങാത്തകോപമാൎന്നക്ഷണം
തണ്ടാരിൽമാതും സരസ്വതീദേവിയും

അപ്പൊൻമുകിൽത്തേരിലേറിമായുന്നതും
മൽപാൎശ്വദേശം വിജനമാകുന്നതും!

ചന്ദനത്തൈമരച്ചാൎത്തിനിടയിലായ്
നിന്നിടുന്നൂതനിച്ചാകുലസ്തബ്ധഞാൻ!

ആനിമേഷംതൊട്ടിതുവരെ, കഷ്ടം,മി-
ക്കാനനഭൂവിൽ കഴിവുഞാനേകയായ്.

അയ്യോ,മരിക്കുംവരെയ്ക്കു,മെനിക്കിദം
വയ്യവയ്യെന്നും തനിയേകഴിയണം!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൨൯

എങ്കിലും, ഗംഗേ, മരിപ്പതിൻ മുൻപിലെൻ
സങ്കടമൊന്നിതുകേൾക്കണീയംബികേ!

അത്യന്തസുന്ദരി—ഹാകഷ്ട, മെന്തിനാ-
ണത്യന്ത സുന്ദരിയാകും പ്രണയിനി?

സുന്ദരിയല്ലി ഞാൻ?—ആയിരംപ്രാവശ്യ-
മെന്നൊ,ടാണെന്നോതിയിട്ടുണ്ടുമൽപ്രിയൻ

ചാരുതയില്ലാസ്ഥയില്ലെന്നി,ലെന്നല്ല
ചാരിത്രശക്തിയുമുള്ളവളാണുഞാൻ.

നില്ക്കുന്നു,ശാർദ്ദൂലസിംഹാദിയാം ഘോര
ദുഷ്ടമൃഗങ്ങ,ളെൻമുന്നിൽ,പ്രശാന്തരായ്,

വാലാട്ടിനിൽക്കുന്നു പുള്ളിപ്പുലിക,ളെൻ
താലോലമേററുകൊ,ണ്ടിവന വീഥിയിൽ!

ദുഷ്ടജന്തുക്കൾക്കുപോലു,മെന്നോടുള്ളി-
ലിഷ്ടമു,ണ്ടത്ര ദയാവതിയാണു ഞാൻ.

എന്നിട്ടു,മയ്യോ, കനിവെഴാതെന്തുകൊ-
ണ്ടെന്നെയിക്കാട്ടിൽ വെടിഞ്ഞുമദ്വല്ലഭൻ?

ആ,രതിദേവി,യെൻ ജീവേശനേകുമാ
നാരിവിശൈപകവിലാസിനിതന്നെയോ?

എന്നെനിശ്ശേഷം മറന്നുവോ?—ഹാ,കഷ്ട-
മെങ്ങുനീ, യെങ്ങുനീ, ജീവസ്വപ്നസ്വപമേ!?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വയ്യെനിക്കൊന്നും, ദഹിക്കുന്ന മന്മന-
മയ്യോ, വരില്ലേ തിരിച്ചെന്നട്ടുത്തുനീ?

കഷ്ടം,മപ്പുംവുടൽ മാറോട്ടചേർത്തൊന്നു
കെട്ടിപ്പിടിക്കാൻ കൊതിച്ചുനിൽക്കുന്നുഞാൻ!

ജീവാധിനാഥ, ഭവാനിന്നുമൽപാശ്ച
ഭ്രുവിലിനിയും തിരിച്ചുവന്നെത്തുകിൽ,

വേനലിൽവീഴും മഴത്തുള്ളികൾപോലെ
ഞാനത്തുട്ടത്ത കവിളിലും ചുണ്ടിലും,

തപ്ത,ധാരങ്ങളുരുമ്മി,ത്തുരുതുരെ-
യപ്പിക്കുമായിരം ചുംബനപ്പൂവുകൾ!

അത്യന്തസുന്ദരിയായവളാരെന്ന
സത്യ,മന്നേരമറിഞ്ഞുകൊള്ളും ഭവാൻ!

ആ ഗളത്തിങ്കൽ കരംകോ,ർത്തിനി, വിട്ടു—
പോകാതെ,നിത്തും പിടിച്ചു ഞാനങ്ങയെ!

ആ മാറിൽ, ഞാൻ, തലചാച്ചു, നിബിഡമാം
രോമകദംബം, നനയ്ക്കുമെന്നശ്രുവിൽ!

എന്നാട്ട,ത്തയ്യോ, തിരിച്ചുവന്നാലുമൊ-
ന്നെങ്ങുനീ, യെങ്ങുനീ, ജീവസർവ്വസ്വമേ?...

അംബികേ, പേർത്തും, മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാ-
നൻപിയന്നെൻ മൊഴിയൊന്നു,നീ കേൾക്കണേ!

—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വണ്ടണിച്ചെണ്ടിനാൽ, പൂങ്കുയിൽപാട്ടിനാൽ,
പണ്ടീവനങ്ങൾ രസിപ്പിച്ചു ഞങ്ങളെ!

അന്നീമരതകക്കോട്ടി, ലെൻ നാഥനോ-
ടൊന്നിച്ചുവാണു സുഖിച്ച കാലങ്ങളിൽ;

ഈ മേഖലകൾ, ഹിമാലയസാനുക്കൾ
ശ്രീമയവൈകുണ്ഠരംഗങ്ങളായിമേ!

തിങ്ങിത്തുളുമ്പിയിരുന്നു, നിരവദ്യ-
സംഗീതമൊ,ന്നന്നവയിലെല്ലാറ്റിലും!

ഇന്നവയെല്ലാം നരകങ്ങൾ ശൂന്യങ്ങ-
ളൊന്നുമില്ലാത്ത വെറും മരുഭൂമികൾ!

ഭീതിപ്പെടുത്തുകയാണവയി,ന്നനു-
ഭൂതികളുറ്റുള്ളൊ,രെൻ ചേതനകളെ!

എങ്ങിനിപ്പോകും?—നശിച്ചുനശിച്ചു,ചെ-
റ്റുന്മേഷമേകും സമസ്തവസ്തുക്കളും!

എല്ലാം വെറും പൊള്ള,യാശിക്കുവാനെനി-
ക്കില്ലിനിയൊന്നും—മുഷിഞ്ഞുമൽജീവിതം!!

അംബികേ, പേർത്തും, മരിപ്പതിൻ മുൻപുഞാ-
നൻപിയന്നെൻമൊഴിയൊന്നു, നീ കേൾക്കണേ!

ദൂരെ,യക്കാണുന്ന കുന്നുകൾക്കപ്പുറ-
ത്താരണ്യകുഞ്ജത്തിലൊന്നിലേതെങ്കിലും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

92

കാണാൻകഴിഞ്ഞേതക്ക, മിക്കലെഹങ്ങൾക്ക
കാരണക്കാരിയാം മാദ്രികായക്ഷിയെ.

അന്നു,വെറുതെയാവൈശ്രവണാലയം
തന്നിൽ, വിളിക്കാതെ ചെന്നുകേറി,സ്വയം,

ഇക്കലാപത്തിൻ കതിനകൊളുത്തിയ
കത്തിജ്വലിക്കുന്ന തീക്കൊള്ളിയാണവൾ!

ഇല്ല,യെന്നെങ്കിലും കണ്ടുമുട്ടാതിരി-
ക്കില്ല,ക്കനിവററ കാളസർപ്പത്തെ ഞാൻ!—

എന്നിട്ടുവേണ,മെനിക്കു,വിറക്കൊണ്ടു-
നി,ന്നാമുഖത്തു രണ്ടാട്ടുകൊടുക്കുവാൻ!

എങ്കിലേ, കെട്ടൊന്നടങ്ങുകയുള്ളുചെ-
റെറൻകരൾക്കാമ്പിലെക്കോപദാവാനലൻ.

അൻപാർന്നപേത്തും, മരിപ്പതിൻ മുൻപു ഞാ-
നംബികേ, നീ,യെൻമൊഴിയൊന്നു കേൾക്കണേ!

പച്ചപിടിച്ചൊരിക്കുന്നിൻചുവട്ടി,ലി-
പ്പുച്ചപ്പുതപ്പിട്ട താഴ്വരത്താരയിൽ;

എന്തിനി,ക്കല്ലി,ലതേ, മഞ്ഞുതുള്ളികൾ
ചിന്തുമിക്കല്ലി,ലിരുന്നുകൊണ്ടങ്ങനെ;

ഒന്നുപോ,ലായിരം പ്രേമപ്രതിജ്ഞക-
ളെന്നോടുചെയ്തിരിക്കുന്നു, മദ്വല്ലഭൻ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഛൻ

ലജ്ജിച്ചുട്ടത്തിരിക്കുന്നൊരെൻ കൈത്തല
പ്പൊൽത്തളിർ മന്ദമുയർത്തിപ്പിടി,ച്ചതിൽ;

സദ്രസ,മെത്രസുരഭിലചുംബനം
മുദ്രണം ചെയ്തില്ല മൽജീവനായകൻ!!

എന്നപോ,ലായതി,ലെത്ര കണ്ണീർക്കണം
ചിന്നിയിട്ടില്ല, മൽ പ്രാണപ്രിയതമൻ!!

ആ നല്ലകാല,മവതരിപ്പിച്ചിത-
ന്നാനന്ദബാഷ്പകണങ്ങളെ, നിങ്ങളെ!

നിങ്ങളും മാഞ്ഞുപോ,യാനല്ലകാലവു-
മിങ്ങിനിക്കിട്ടാത്ത മട്ടിൽ, പറന്നുപോയ്!

ഹന്ത, ഞാനിന്നു തൂകുന്നതോ?—മന്മനം
വെന്തുരുകും ചുടു കണ്ണീർകണികകൾ!

എന്തന്തരം!—കഷ്ട,മോർക്കാനരുതെനി-
ക്കെന്തുചെയ്യാം?—ഹതഭാഗ്യയായ്പ്പോയി, ഞാൻ!!

നാനാനുഭൂതികൾക്കേകസങ്കേതമാം
നാകമേ,നീയെന്നെ നോക്കുന്നതെങ്ങനെ?

നീറ്റുററഭാഗ്യം തുളുമ്പും വസുന്ധരേ,
നീ,യെൻെറഭാരം, സഹിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

മാരണദേവതേ, മാരണദേവതേ
മാറാതെനിൽക്കും കൊടുംകാളമേഘമേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൩൦

ഭാഗ്യവാന്മാർതന്നരികേ കടന്നുപോം
ഭാഗ്യഹീനന്മാ,രസംഖ്യമുണ്ടൂഴിയിൽ;

കേവലമെന്തൊക്കെ വന്നുചേർന്നിടിലും
ജീവിച്ചിരിക്കുവാനിഷ്ടപ്പെട്ടുന്നവർ!

അത്രയ്ക്കുകക്കാമ്പഴിഞ്ഞു, ഹാ, നിന്നൊടി
ന്നർത്ഥിപ്പൂഞാ,നിതാ, മാരണദേവതേ!—

അൻപിൽ,നീ മൽജീവിതപ്രകാശത്തിന്റെ
മുമ്പില്കൂ,ടൊന്നുകടന്നുപോകേണമേ!

ഹാ, ഞൊടിക്കുള്ളി ലെന്നാത്മാവിലൊട്ടുക്കു
നീ,നിൻകരിനിഴലൊന്നുവിശേണമേ!

വേദനമാത്രമാണിജ്ജീവിതം! — മതി
വേഗമൊ,ന്നയ്യോ,മരിപ്പിക്കുകെന്നെ നീ!

ഏറെത്തളർന്നൊരെൻഹൃത്തി,ലൊരുമഹാ
ഭാരമായ്, തൂങ്ങിക്കിടപ്പൂ നീ,യെപ്പൊഴും!

പാര,മെൻകൺപോളകളിലും, നീയിതാ-
ഭാരമേററുന്നൂ—മരിക്കട്ടെ ഞാനിനി!!

അൻപാന്നു, പേർത്തും, മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാ-
നംബികേ, നീ,യെൻമൊഴിയൊന്നു കേൾക്കണേ!

അററംപെടാത്തൊരിക്കാട്ടി,ലൊരിക്കലു-
മൊററയ്ക്കുവീണു മരിക്കുകയില്ലഞാൻ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഭയങ്കരചിന്തക-
ളന്തരംഗത്തിലുടിച്ചുടിച്ചങ്ങനെ;

സ്വാപത്തിലുംകൂടി വിട്ടുപിരിയാതെ
രൂപമെടുക്കുന്നു മേൽക്കുമേ,ലെന്തിനോ;

പേലവമാംരോമകംബളത്തിന്നുമേൽ
കാലടിയൊച്ചപോൽ, നിത്യം നിശകളിൽ,

അത്യന്തദൂരത്തി,ലുൾക്കുന്നുകളിൽ നി-
ന്നെത്തുന്നാനാമൃതസ്വപ്നവീചികൾ;

കണ്ണുപുടത്തിൽ പതിയുന്നവേളയിൽ
നിർണ്ണയിക്കുന്നിതവതൻസമാപ്തിഞാൻ!—

വർണ്ണനാതീതമാണെങ്കിലും, സ്പഷ്ടമായ്
നിർണ്ണയിക്കുന്നിതവതൻസമാപ്തിഞാൻ!—

അത്ഭുതാശങ്കാവകീർണ്ണമെൻലക്ഷ്യ,മ
തൽപാൽപമായ്,മങ്ങി ദൂരത്തു കാൺമൂഞാൻ;

തൻപിഞ്ചുപൈതലിൻരൂപം, ജനിപ്പതിൻ
മുൻപൊരു മാതാവനുമിച്ചിടുന്നപോൽ!

തൻപിഞ്ചുപൈതൽ—!!നടുങ്ങുന്നതെന്തുഞാൻ?
കമ്പിതമാവതെ,ന്തൻെറ കൈകാലുകൾ?.

ഹാ,മന്ദഭാഗ്യഞാ നയ്യോ ജനിക്കുകി-
ല്ലോമനപ്പൈതലെനിക്കൊന്നൊരിക്കലും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൽപിതാവിന്റെ മിഴികളുമേന്തിനി-
ന്നെപ്പൊഴുമെന്നെയസഹ്യപ്പെടുത്തുവാൻ!

അംബികേ ഹേ, ത്തും മരിപ്പതിൻമുൻപുഞാൻ
അൻപിയ,ന്നെൻമൊഴി യൊന്നു,നീ കേൾക്കണേ!

അമ്മേ, വസുന്ധരേ, മദ്വചനങ്ങൾ നീ
ചെമ്മേ ചെവിക്കൊള്ളു,കാകാരബന്ധുരേ!

മൃത്യുവിൻ,നക്ഷത്രശൂന്യമായ്ക്രൂരിരുൾ
മുററിത്തണുത്താമാ,വഴിത്താരയിൽ,

മൽപൂർവരാഗ,മെൻനാഥൻ വരിച്ചതാ-
മൽഭുതാംഗിക്കായി വിട്ടുകൊടുത്തു,ഞാൻ.

സാന്ത്വനിപ്പിക്കപ്പെടാത്തവളായ്, സദാ
താന്തയായ്,തപ്തശിഥിലിതസാന്ത്വയായ്;

ഏകയായ്, മന്ദംനടന്നുപോകുമ്പൊ,ളീ-
ലോകത്തിൽനിന്നുയർ,ന്നാത്തകൗതൂഹലം,

കഷ്ടമെങ്ങാനു,മദ്ദുമ്പദിമാരുടെ
പൊട്ടിച്ചിരിക,ളെൻകാതിലെത്തിടില്ലോ!!

ഇല്ല, ക്രൂട്ടില്ലാതെ, നിശ്ചയം, ഹാ, മരി-
ക്കില്ല ഞാ,നിക്കൊട്ടംകാട്ടി,ലൊരിക്കലും!!

പോകട്ടെ ഞാനിങ്ങുനിന്നു,മാവോളവും
വേഗ,"മരുന്ധതീദേവി"യെക്കാണുവാൻ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സന്ധ്യയ്ക്കുമുൻ, പിന്നിയെന്തൊക്കെയാകിലും
വിന്ധ്യാചലത്തിലെനിക്കുചെന്നെത്തണം.

ഭാവിയെപ്പററിക്കഥിക്കാൻകഴിയുമ-
ദ്ദേവിക്കു—ഞാനിന്നറിയും സമസ്തവും!!

രാവുംപകലു, മെവിടെത്തിരികിലും,
ഭൂവു, മാകാശവു, മല്ലോ സമസ്തവും,

തീയാണെനിക്കു പുകഞ്ഞെരിഞ്ഞിട്ടുന്ന-
തീയാണെനിക്കിനിയെന്തുചെയ്യട്ടെഞാൻ?..."

ഇടപ്പള്ളി
൧൧൨-മേടം ൨൦

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുധാംഗദ.

കുറിപ്പുകൾ.

പേജ് ഒന്ന്.

ഹിമാലയപർവ്വതവർണ്ണനം.

ഹിമവൽഗിരിതടങ്ങളിൽ കാഠിന്യമേറിയ വേനൽക്കാലത്തിൻെറ അന്ത്യഘട്ടത്തിലുള്ള ഒരു മദ്ധ്യാഹ്നം വിവിധശോഭകളെ ഉണക്കിച്ചേക്കുന്നു. അവിടെ അത്യുന്നതങ്ങളായ അനേകം വൃക്ഷങ്ങൾ ഇടതിങ്ങി നിൽക്കുന്നുണ്ട്. അവയിൽ പലതരം കാട്ടുവള്ളികൾ പടർന്നുകയറി ചുററിപ്പിണഞ്ഞുകിടക്കുന്നു ആകാശമദ്ധ്യത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു ആദിത്യദേവൻ തീക്ഷ്ണതയേറിയ കിരണങ്ങൾ വാരിക്കോരിച്ചൊരിയുകയാണ്. വൃക്ഷശിഖരങ്ങൾ കാററററു ചാഞ്ഞ് നിബിഡങ്ങളായ പത്രസമൂഹങ്ങളെക്കൊണ്ട്. ആ രശ്മികളെ തടുത്തുനിർത്തുവാൻ ആവതും ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അവയുടെ പഴുതുകളിൽക്കൂടി ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുവ ചോർന്നുവീഴുന്നുണ്ട് അങ്ങിനെ വീഴുന്ന സൂര്യരശ്മികൾതട്ടി കട്ടിപിടിച്ചു കിടക്കുന്ന മഞ്ഞു ഉരുകിത്തുടങ്ങുകയും അപ്പോൾ പല.വർണ്ണങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു സമ്മേളിച്ചു ആ പ്രദേശം പ്രഭാമയമായി ചമയുകയും ചെയ്യുന്നു. പച്ചിലപ്പടർപ്പോണിഞ്ഞ വൃക്ഷശിഖരങ്ങൾക്കു മുകളിൽ ഒന്നിനുമീതെ മറെറാന്നായി വെളുത്ത മേഘശകലങ്ങൾ അങ്ങിനെ തിങ്ങിക്കൂടി നിൽക്കുന്നു. "

പേജ് രണ്ട്.

വർണ്ണനം (തുടർച്ച്)

വൃക്ഷങ്ങൾ അങ്ങിനെ ഇടതൂർന്നു വളർന്നു നിൽക്കുന്നതുകൊണ്ട് സദാ അവിടമാകമാനം തണൽ നിറഞ്ഞിരിക്കും. മഞ്ഞുള്ളതിനാൽ തണുപ്പു ഒഴിയുകയില്ല. മാത്രമല്ല മനുഷ്യർക്കു ചെന്നെത്തുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത ഒരു പ്രദേശമാകയാൽ അവിടത്തെ ശാന്തതയ്ക്കു ഭംഗംവരാനും വിഷമമുണ്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്ദാകിനി (ഗംഗ)യിൽ, അലക്കൈകളാൽ വീണമീട്ടിക്കൊണ്ടു് ചെറിയ അരുവികൾ ഒലിച്ചു ചെന്നുചേരുന്നു. വിശാലവക്ഷസ്സ് = പരന്ന മാർവ്വിടം. അരുവികൾ പാറക്കെട്ടുകളിൽ തട്ടിത്തളൎന്നു മുന്നോട്ടു പുളഞ്ഞൊഴുകുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന മധുരസ്വരം കേട്ടാൽ, അവ അലകളാകുന്ന കൈകൾകൊണ്ടു അദൃശ്യമായ ഒരു വീണയുടെ കമ്പികൾ മീട്ടുകയാണോ എന്നു തോന്നും.

ചില വൃക്ഷങ്ങൾ അടിമുടി പൂവിട്ടിരിക്കും; മററു ചിലതു തളിർത്തു നില്ക്കുകയായിരിക്കും. അവയിൽ കുളൎമയുള്ള കാററു ചെന്നലയ്ക്കുമ്പോൾ ചില്ലകൾ ഇളകുകയും ഇലകൾ മൎമ്മരാരവം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെയുള്ള ആ വൃക്ഷങ്ങളിൽ ചിലതിൽ കുയിലുകൾ പാടിപ്പറന്നു രസിക്കുമ്പോൾതന്നെ മററു ചിലതിൽ മയിൽ പീലിനിവൎത്തിപ്പിടിച്ചു നിന്നാടുന്നതും കാണാം. അടുത്തും അകലെയും പലപല പക്ഷികൾ കളകളഗാനം പൊഴിച്ചുകൊണ്ടു് ചിറകടിച്ചു പാറിക്കളിക്കുന്നു. ഒരു നേരിയ കാററൊന്നു വന്നെത്തിയാൽ മതി; അവിടെയെല്ലാം പിന്നെ തുരുതുരേ പൂമഴയായി. വൃക്ഷങ്ങളിൽ നിന്നടൎന്നുവീഴുന്ന പുഷ്പങ്ങൾ ഹിമപൂരിതമായ ആ താഴ്വരപ്രദേശത്തു കിടക്കുന്നതു കണ്ടാൽ, അവിടെ ഒരു പാവാട വിരിച്ചു അതിന്മീതെ രത്നങ്ങൾ വിതറിയിരിക്കുകയാണോ എന്നു തോന്നിപ്പോകും. ആ പ്രദേശമാകമാനം മഞ്ഞു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് വെളുത്തുമിന്നുന്ന ഒരു പാവാട വിരിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നേ തോന്നൂ. അതിന്റെ മീതെ, വിവിധവൎണ്ണത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ വീണുകിടക്കുന്നവയെ രത്നങ്ങളായി ഉൽപ്രേക്ഷിക്കാവുന്നതാണു്.

പേജ് മൂന്നു്.

വൎണ്ണനം (തുടൎച്ച)

ഒരു കുന്നു്; അതിന്റെ ഇടതുവശത്തും വലതുവശത്തും കുന്നുകൾ; മുൻപിലൊരുകുന്നു്, പിൻപിലൊരുകുന്നു്. അവയെത്തുടൎന്നു തുടൎന്നു് അവധിയററ കുന്നുകൾ, നോക്കെത്താത്തവിധം അങ്ങനെ നിരന്നു നില്ക്കുന്നു. അവയെല്ലാം മഞ്ഞു മൂടിയിട്ടുള്ളവയുമാണു്. അവയുടെ താഴ്വരകളിൽ താമരപ്പൂ വിടൎന്ന പൊയ്കകളും, നദികളും കാണാം.

— കാട്ടുപൂക്കളുള്ള ആ പൎവ്വതപ്രദേശം അങ്ങിനെ ആകൎഷകമായിപ്പരിലസിക്കുന്നു. മനോഹരമായ ആ ഭൂവിഭാഗം ഒന്നു കാണാനൊ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്താൽ ആത്മാവിൽ അവാച്യമായ ഒരാനന്ദാനുഭൂതിയുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല.

"ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഹിമാലയ സാനുവിൽ........എന്നതു മുതൽ നഗവനമണ്ഡലം." എന്നതുവരെ ഹിമവാന്റെ വർണ്ണനമാത്രമാണ്.

ഖണ്ഡിക ൨

ആ സുധാംഗദ ആ പ്രദേശത്തെത്തിച്ചേരുന്നു. അത്യന്തഖിന്ന =ഏററവും സങ്കടപ്പെട്ടവൾ. പരിത്യക്ത=ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവൾ. സുധാംഗദ വിരഹാകുലയാണ്. "വാസന്തചന്ദ്രൻ"—അവളുടെ പ്രിയതമൻ—അവളെ ഉപേക്ഷിച്ച് മറെറാരു സ്ത്രീയെ കവർന്നെടുത്തു ഇന്നിപ്പോൾ എവിടെയോ സുഖമായിരിക്കുകയാണ്.

ബന്ധുരഗാത്രൻ=ബന്ധുരമായ (മനോഹരമായ) ഗാത്രത്തോടു (ശരീരം) കൂടിയവൻ. ആർദ്രൻ=ഹൃദയാലു

വനനികുഞ്ജങ്ങൾ=കാട്ടിലെ വള്ളിക്കുടിലുകൾ (അവളോടൊന്നിച്ച് ആ കാനനങ്ങളിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്തു വാസന്തചന്ദ്രൻ ആർദ്രഹൃദയൻതന്നെയായിരുന്നു)

"നഷ്ടമായ്........ചെമ്പനീർപ്പൂവുകൾ" ഇന്നവളുടെ കവിൾത്തടങ്ങളിൽ, ആ പണ്ടത്തെ ചുവന്ന പനിനീർപ്പൂക്കൾ (തുടുതുടുപ്പ്) കാണുന്നില്ല. അവളുടെ മുഖം വിളർത്തുപോയി

പേജ്ജ് നാല്.

കോമളാംഗാംഗി=ഭംഗിയുള്ള കടക്കണ്ണുകളോടുകൂടിയവൾ. കുന്തൽ=തലമുടി സ്വർണ്ണവർണ്ണമായ അവളുടെശരീരത്തിൽഅണിഞ്ഞു നീളമുള്ള തലമുടിച്ചുരുളുകൾ ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്നതു, പൊൻതൂണിന്മേൽ പടർന്നു തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന നീലനിറമുള്ള മുന്തിരിവള്ളിപ്പടർപ്പുകളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു (സ്വാരസ്യം സ്പഷ്ടം) കണ്ണീർകണികകൾ=കണ്ണുനീർത്തുള്ളികൾ.

പേജ്ജ് അഞ്ച്.

ഗംഗയെ അഭിസംബോധനംചെയ്തുകൊണ്ടു സുധാംഗദ അവളുടെ ശോകാത്മകമായ ജീവിതകഥ പറയാൻ തുടങ്ങുന്നു. ത്ര്യംബകലാളിത=ശിവന്റെ ലാളനത്തിനു പാത്രമായിത്തീർന്നവൾ (ഗംഗാധരനാണല്ലോ ശിവൻ) ശർമ്മദ=ഉൽക്കർഷദായിനി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

(മംഗളം ദാനം ചെയ്യുന്നവർ) മനസ്പന്ദനം=ഹൃദയത്തുടിപ്പ്. ശൈലം=പർവ്വതം. നിരാതപം=ദുഃഖം (ചൂട്) ഇല്ലാതെ. ആതപം=ദുഃഖം (ചൂട്) പച്ചക്കുതിര=ഒരുവകപ്രാണി (Grass hopper) സമോദം=സുഖത്തോടുകൂടി. വല്ലരിക്കെട്ടുകൾ=വള്ളിക്കെട്ടുകൾ

പേജ്ജ് ആറ്

തങ്കരേണു=തങ്കവർണ്ണമായ പൊടി (പൂമ്പൊടി) തപ്താശ്രു=ചുടുകണ്ണീർ.

പേജ്ജ് ഏഴ്.

ഉഗ്രഫണികൾ=ഭയങ്കരസർപ്പങ്ങൾ. നിർബ്ബാധം=ഉപദ്രവംകൂടാതെ (സ്വൈരമായി) ഗംഭീരഗിരിഗഹ്വരങ്ങൾ=ആഴമേറിയ ഗുഹകൾ നിർഗ്ഗളിച്ചിട്ടു=ഒഴുകുന്ന, വനനിമ്നഗകൾ=കാട്ടാറുകൾ വിശ്രുതൻ=പ്രശസ്തൻ (കേൾവികേട്ടവൻ) നന്ദിനി=പുത്രി ഉൽക്കടദുഃഖം=വമ്പിച്ചസങ്കടം. പൊന്നൊളി=പൊന്നിന്റെ ശോഭ. ദീപ്തി=തിളക്കം, പ്രഭ=തുടുതുടുപ്പ്. നിർജ്ജനം=ഏകാന്തം (ആൾപ്പാർപ്പില്ലാത്തതു്) നിർഝരം=ഉറവു് (അരുവി) നിർഝരപ്രാന്തത്തിൽ=അരുവിയുടെ സമീപം.

പേജ്ജ് എട്ട്.

അധിത്യകാതലികൾ=ഉന്നതതടങ്ങൾ. മരതകക്കാടുകൾ=മരതകക്കല്ലിന്റെ വർണ്ണത്തിലുള്ള (പച്ച)കാടുകൾ. മദനമനോഹരൻ=കാമദേവനെപ്പോലെ മനസ്സിനെ കവർന്നെടുക്കുന്നവൻ (അതിസുന്ദരൻ) മലിനമനോധരൻ=മലിനമായ മനസ്സിനെ ധരിച്ചിരിക്കുന്നവൻ (ഇന്നാണല്ലോ വാസന്തപ്രൗഢൻ സുധാംഗദയെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോകുന്നതു്. അതു നീചമായ ഒരു മനഃസ്ഥിതിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന— (Evil hearted) എന്നാംഗലകൃതിയിലെ പദം.) നിരന്തരം=തുടർച്ചയായി (ഇടവിടാതെ) ഇരമ്പൽ=കാട്ടാറുകൾ. പാറപ്പടർപ്പുകളിൽ തട്ടിത്തകർന്നൊഴുകിപ്പോകുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം. ആത്താദരം=വലിയ ആദരവോടുകൂടി. കാല്യം=പ്രഭാതം തുഹിനം=മഞ്ഞു്. നിബിഡിത=ഇടതിങ്ങിയിട്ടുള്ളതു്. ഉത്തുംഗം=ഉയർന്നതു്. ശൃംഗം=കൊടുമുടി.

പേജ്ജ് ഒൻപതു്.

ലസൽകാഞ്ചനോജ്ജ്വലം=മിന്നുന്ന സ്വർണ്ണംപോലെ ശോഭയോടുകൂടിയതു്. ചഞ്ചലം=ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. പാടലം=കടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചുവപ്പുനിറമാന്നതു് ലോഹം=മുദ്ഗലം മയൂഖം=രശ്മി. പടലികൾ=കൂട്ടങ്ങൾ ആകാമ്രം=നമിക്കപ്പെട്ടതു (കുനിഞ്ഞതു്) ബാഷ്പാംബുനേത്ര=കണ്ണുനീർനിറഞ്ഞ കണ്ണുകളോടു കൂടിയവൾ. ആർത്ത=ദുഃഖിത. ഉരസ്സ്=മാർത്തടം, അഭിമുഖൻ_മുമ്പിൽ എന്തെങ്കിലും ഒന്നിനെലക്ഷ്യമാക്കി, അതിനുനേർക്കു മുഖം പിടിച്ചിരിക്കുന്നവൻ അപ്രതിമോജ്ജ്വലൻ=തുല്യമില്ലാത്ത ശോഭയോടുകൂടിയവൻ. പ്രിയൻ=ഭർത്താവു്. ഗണ്ഡങ്ങൾ=കവിൾത്തടങ്ങൾ ആപതിച്ചു്=വീണു്

പേജ്ജ് പത്തു്

മദ്വചനങ്ങൾ=എന്റെ മൊഴികൾ (വാക്കുകൾ) ശ്വേതം=വെളുത്തതു് ലകുചം=നാരകം. ഫലം=കായ് തണ്ടലർ_താമരപ്പൂവു്. പരിമളം=സുഗന്ധം ഹൃത്തിൽ=ഹൃദയത്തിൽ സുധാ_അമൃതു് "ഓമൽസുധാംശുദേ മററാരുമാരോമലേ" ഇത്രയും വാസന്തചന്ദ്രൻ സുധാംശുദയോടു പറയുന്നതാണു് ഹർഷദ=സന്തോഷത്തെ ദാനംചെയ്യുന്നവൾ. ധാമം=ഇരിപ്പിടം.

പേജ്ജ് പതിനൊന്നു്.

(മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ അപ്പിൾപഴമാണു് ഈ കൃതിയിൽ അതിനെ നാരങ്ങയാക്കി മാററിയിരിക്കുന്നു To the fairest എന്നു അതിന്മേൽ കൊത്തിയിട്ടുണ്ടു്) ചാരണനാരികൾ=ചാരണവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ. സിദ്ധമുഗ്ദ്ധാംഗികൾ=സിദ്ധവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട സുന്ദരികൾ. [യക്ഷ, ചാരണ, സിദ്ധ, കിന്നര ഗന്ധർവ്വാദികളുടെ വിഹാരരംഗം ഹിമാലയമെന്നു കരുതിയിരുന്നല്ലോ.] അനവമനോഹരമല്ലിക്കാ സഞ്ചലം കട്ടിലാള കണ്ടൾ=ചുതണ്ട് കർണികകൾ. തടത്തിലെ=പിന്നൽക്കൊടി, കുന്ദം=മുല്ല. ആരുണം=ചുവന്നതു്

പേജ്ജ് പന്ത്രണ്ടു്

"സദസം.......അദൃശ്യയായ്യൂ നിന്നനീ!" ഇത്രയും വാസന്തചന്ദ്രൻ സുധാംശുദയോടു തുടർന്നു പറയുന്നതാണു് ആ വാക്കുകളിൽ ഒരു നീണ്ട സംഭവവിവരണം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വൈശ്രവണൻ=കുബേരൻ. ആലയാന്തം=ഗൃഹത്തിന്റെ ഉൾഭാഗം. അതിഥികൾ=വിരുന്നുകാർ. വിദ്രുമം=പവിഴം, വിശ്രമശാല=വിശ്രമിക്കുവാനുള്ള വലിയ മുറി (Drawing Room)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേജ്ജ് പതിമൂന്ന്

"മാലിക" — ഈ കഥയിലെ കലഹത്തിന് കാരണക്കാരിയായ ഒരു യക്ഷി ലിപികൾ=അക്ഷരങ്ങൾ. ഇന്ദിരാദേവി=ലക്ഷ്മീഭഗവതി ഭാരതീദേവി=സരസ്വതി കന്ദർപ്പകാന്ത=കാമദേവന്റെ ഭാര്യ (രതി) കമ്രം സുന്ദരം.

പേജ്ജ് പതിന്നാല്

സരയൂതടം=സരയൂനദിയുടെ തീരം. ഉൽപലം=കരിങ്കുവളം. സായകം=അമ്പ്. ഉൽപലസായകൻ=കാമദേവൻ. [കാമദേവന്റെ അഞ്ചു ശരങ്ങളിൽ ഒന്ന് ഉൽപലമാണ്.] പത്നി=ഭാര്യ. വാണി=സരസ്വതി.

പേജ്ജ് പതിനഞ്ച്.

അദൃശ്യമായ്നിന്ന്=മറവുള്ളവർക്ക് കാണാൻ കഴിയാത്തവിധത്തിൽ നിന്ന്. വെൺമുകിൽ=വെളുത്ത മേഘം. തൃണാകീർണ്ണം=പുല്ലു നിറഞ്ഞത്

പേജ്ജ് പതിനാറ്.

അംബരം=വസ്ത്രം പഞ്ചമം=പഞ്ചമസ്വരം. പ്രമോദം=വലിയ സന്തോഷം.

പേജ്ജ് പതിനേഴ്.

മുകിൽ=മേഘം. മഞ്ജുമരാളക=ഭംഗിയുള്ള അരയന്നം. ഏടലർമങ്ക=മഹാലക്ഷ്മി. [താമരപ്പൂവിൽ നിന്നാണല്ലോ ലക്ഷ്മിയുടെ ഉത്ഭവം] "കേട്ടം മലകളും.... കനിയെനിക്കേകുമോ" ഇത്രയും ലക്ഷ്മീദേവി വാനന്തചൂഡനോട് പറയുന്നതാണ് വാടി=ഉദ്യാനം. തൊടി=തോപ്പ്. അസീമം=സീമയില്ലാത്തത് (അതിരററത്)

പേജ്ജ് പതിനെട്ട്.

സാമന്തർ സാമന്തരാജാക്കന്മാർ. സേനാഗണം സേനകളുടെ സമൂഹം അവനം രക്ഷ. പ്രാകാരം കോട്ട. നാരമ്യഹർമ്മ്യങ്ങൾ സുന്ദരങ്ങളായ മണിമേടകൾ. "ലോകത്തിലുള്ള..........അനുഗ്രഹിക്കുന്നു ഞാൻ, ലക്ഷ്മീദേവി തുടരുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേജ്ജ് പത്തൊൻപതു്.

സിദ്ധമാം=സിദ്ധമാകുന്ന (കിട്ടുന്ന) വിശ്വവിഖ്യാതൻ=ലോകമാകമാനം കേൾവികേട്ടവൻ. സാവ്വഭൗമതാം=ചക്രവത്തിപദം ഇന്ദ്രസമാനൻ=ദേവേന്ദ്രന തുല്യൻ. ഭൂവല്ലഭൻ=രാജാവു്.

പേജ്ജ് ഇരുപതു്:

അധീശൻ=അധിപൻ. മിത്രം=ബന്ധു. ഏവം=ഇപ്രകാരം. വിരമിച്ചു=പിൻവാങ്ങി. ഭാഗധേയം=ഭാഗ്യം.

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിയൊന്നു്.

"ആത്മബഹുമാന.....നിന്നെ മറക്കുവാൻ!" സരസ്വതിയുടെ വാക്കുകൾ. ഉത്തിഷ്ഠമാനം=ഉയന്നനിലയിലുള്ളതു് (ശ്രേഷ്ഠമായതു്) അനുചിതം=ഉചിതമല്ലാത്തതു്. നിഭ്ഭയം=ഭയമില്ലാതെ

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിരണ്ടു്.

ഗുണത്രയം=മൂന്നുഗുണങ്ങൾ. ആകാരലാവണ്യനിണ്ണയശക്തി=ശരീരസൗന്ദയ്യം നിശ്ചയിക്കുവാനുള്ള കെല്പു്.

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിമൂന്നു്.

ഗ്ലാനി=അസുഖം (വിഷാദം). ബലിഷ്ഠം=കരുത്തുള്ളതു്. ദുർഗ്ഗമം=ഗമിക്കുവാൻ വിഷമമേറിയതു്. സരണി=വഴി.

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിനാലു്.

വെന്നിക്കൊടി=ജയക്കൊടിക്കൂറ. സിര=ഞരമ്പു്.

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിയഞ്ചു്.

ദുർഭഗേ=ഭാഗ്യഹീന. കല്ലോലമാല=തിരമാല. മഞ്ജരി=പൂങ്കുല. നാളീകനാളികനായികം=നാളീകം നാളികമായിട്ടുള്ളവന്റെ (കാമദേവന്റെ) ലക്ഷ്മി=രതി. നാളീകം=താമര നാളികം=അസ്ത്രം

cf:—

കൽപദ്രുകൽപദ്രുപദേന്ദ്രപുത്രീ
സാരസ്യസാരസ്യനിവാസഭൂമി
നാളീകനാളീകശരാർദ്ദിതാസാ
മന്ദാക്ഷമമന്ദാക്ഷരമേഖമൂചേ!

(നിവാതകവചകാലകേയവധം" കഥകളി)

അഗ്രം=അററം വിദ്യുല്ലത=മിന്നൽപിണർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേജ്ജ് ഇരുപ്പത്തിയാറ്

കാളിന്ദിയിലെ ജലം നീലവർണ്ണമാണ്.

cf:—

നീലനിചോളേനനിഹ്നുതമതെങ്കിലും
ചാലവേകാണുന്നു ചാരുതരമംഗം
കാളിന്ദിവാരിയിൽ ഗാഹനംചെയ്യോരു
കാഞ്ചനശലാകതൻ കാന്തിയതുപോലെ
('രാവണവിജയം' കഥകളി)

'ആ രാത്രിചേരാറായ് വാസരശ്രീയോടു
സൂരജവിണ്ണാറോടെന്നപോലെ''
(കണ്ണുപ്രേക്ഷണം'—ഉള്ളൂർ)

വീചിക=ചെറുതിര. കുന്ദമുകുളം=മുല്ലമൊട്ടു്.

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിയേഴ്.

പാർശ്വദേശം=സമീപസ്ഥലം വിജനം=ഏകാന്തം. സുന്ദരിയല്ലിഞാൻ?—ഞാൻ സുന്ദരിയല്ലേ? അതെ—ഞാൻ സുന്ദരിയാണെന്നു എന്റെ പ്രാണേശ്വരൻ അനേകമനേകം പ്രാവശ്യം എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിയെട്ട്

ചാരുത=അഴക്. ശാർദ്ദൂലം—കടുവ. സുധാംഗദയുടെ ദയനീയ വിലാപം. അവളുടെ ഹൃദയം നീറുകയാണ് അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നു കാണുവാൻ അവൾക്കതിരററ ആശയുണ്ട്

പേജ്ജ് ഇരുപത്തിയൊൻപതു്.

തപ്താധരങ്ങൾ=ചൂടുപിടിച്ച (വിരഹദുഃഖത്തിന്റെ ചൂട്) ചുണ്ടുകൾ. ഗളം=കഴുത്ത് കദംബം=കൂട്ടം

പേജ്ജ് മുപ്പതു്.

മരതകക്കാടു=മരതകവർണ്ണ (പച്ച) മായ കാടു ശ്രീമ= ഐശ്വര്യസമ്പൂർണ്ണം. ചേതന=ബോധം. ആരണ്യകുഞ്ജം=കാട്ടിലെ വള്ളിക്കുടിൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേജ് മുപ്പത്തിയൊന്ന്

വൈശ്രവണൻ—കുബേരൻ. കോപദാവാനലൻ—കോപമാകുന്ന കാട്ടുതീയ്.

പേജ് മുപ്പത്തിരണ്ട്

ബാഷ്പകണങ്ങൾ—കണ്ണുനീർത്തുള്ളികൾ. അന്തരം—വ്യത്യാസം സങ്കേതം—ഇരിപ്പിടം. നാകം—സ്വർഗ്ഗം.

പേജ് മുപ്പത്തിമൂന്ന്

വസുന്ധര—ഭൂമി കാളമേഘം—കറുമേഘം അർത്ഥിക്കുക—അപേക്ഷിക്കുക.

പേജ് മുപ്പത്തിനാല്

സ്വാപം—ഉറക്കം പേലവം—മൃദുവായത്. സ്വനം—ശബ്ദം വീചികൾ—തിരകൾ. സമാപ്തി—അവസാനം. വർണ്ണനാതീതം—വർണ്ണനയ്ക്കു അപ്രാപ്യമായത്. (വർണ്ണിക്കാൻകഴിയാത്തത്)

പേജ് മുപ്പത്തിയഞ്ച്.

അവകീർണ്ണം—നിറപ്പെട്ടത്. വിമ്പിതമാവുക—വിറയ്ക്കുക. ആകാരബന്ധുര—ആകൃതികൊണ്ടു സുന്ദരിയായിട്ടുള്ളവൾ. പൂർവ്വരാഗം—പണ്ടത്തെ സ്നേഹം.

പേജ് മുപ്പത്തിയാറ്

സാന്ത്വനിപ്പിക്കുക—സമാധാനിപ്പിക്കുക. താന്ത—ക്ഷീണിച്ചവൾ തപ്തശിഥിലിതസ്വാന്തം—തപ്തവും (ചൂടുപിടിച്ചതും) ശിഥിലിതവും (പൊട്ടിത്തകർന്നതും) ആയ സ്വാന്ത (ഹൃദയം) ത്തോടുകൂടിയവൾ വിന്ധ്യാചലം—വിന്ധ്യപർവ്വതം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹോട്ടൽക്കാരി

സഹൃദയ ഹൃദയാഹ്ലാദകമായ

ഒരു ഗദ്യനാടകം

By

ഡാക്ടർ പി. എസ്സ്. നായർ.

വില രൂപ ൧ മാത്രം

മാനേജർ,

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്, കൊല്ലം

അഗസ്ത്യ വൈദ്യചന്ദ്രിക

(നിരവധി പ്രയോഗങ്ങളടങ്ങിയത്)

വില രൂ. ൧ ണ. ൮

മാനേജർ

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്, കൊല്ലം.